

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 26Cb/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116226313
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Zsiga
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7116226313.9

Rozsudok pre zmeškanie

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Róbertom Zsigom v spore žalobcu: RADIANA, s.r.o., Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 36 476 749, proti žalovanému: Východoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 36 599 361, zastúp. spoločnosťou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., Apollo Business Center II, blok A, Prievozská 4, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09, IČO: 51 003 848, v konaní o žalobe žalobcu proti žalovanému na zaplatenie 44 187,96 EUR s prísl. a vzájomnej žalobe žalovaného proti žalobcovi o zaplatenie 60 705,78 EUR s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému istinu vo výške 60 705,78 EUR, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 60 705,78 EUR od 12.05.2023 do zaplatenia, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- EUR a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I (teraz na Mestskom súde Košice) pod sp. zn. 26Cb/99/2016, žalobou doručenu súdu dňa 14.11.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 2 092,99 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 05.03.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 20.03.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 16.04.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 20.05.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,15% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 19.06.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,15% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 22.07.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,15% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 20.08.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 25.09.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 24.10.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 04.12.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 13.12.2014 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 03.02.2015 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 31.03.2016 do

zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 21.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 31.03.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10, EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 2 092,99 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2 092,99 EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 10,- EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10,- EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, istiny vo výške 145,17 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 145,17 EUR odo dňa 18.05.2016 do zaplatenia, titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Ďalej žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania.

2. Žalobca uviedol, že je výrobcom elektriny pripojeným do distribučnej sústavy žalovaného. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal Vyhlášku, ktorou od 01.01.2014 zaviedol pre výrobcov elektriny novú platbu s názvom „platba za prístup do distribučnej sústavy“ (tzv. G-komponent). Túto platbu mali povinnosť uhrádzať všetci výrobcovia elektriny bez ohľadu na to, či prístup do distribučnej sústavy využívajú, alebo nie, resp. bez ohľadu na to, či uzatvorili so žalovaným zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy alebo nie. Nakoľko existovali závažné podozrenia z neústavnosti platby za prístup do distribučnej sústavy, skupina poslancov Národnej rady SR podala návrh na Ústavný súd SR na vyslovenie nesúladu právnej úpravy danej platby s Ústavou a vybranými zákonmi v oblasti energetiky. Dňa 22.06.2016 Ústavný súd rozhodol, že právna úprava platby za prístup do distribučnej sústavy je neústavná. Podľa Ústavného súdu povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať platbu za prístup do distribučnej sústavy môže vzniknúť len na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a Úrad pre reguláciu sieťových odvetví nebol splnomocnený na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým by ustanovil výrobcov elektriny povinnosť platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, že títo nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Dňa 21.07.2016 bolo rozhodnutie Ústavného súdu publikované v Zbierke zákonov, čím sa stalo všeobecne záväzným. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu, účinky jeho rozhodnutia o nesúlade právneho predpisu pôsobia spätne (t.j. ex tunc) aj na situácie, ktoré predchádzali jeho vydaniu. Nie je prípustné, aby všeobecný súd v súdnom spore aplikoval právnu normu, ktorá bola medzičasom Ústavným súdom označená za neústavnú (PLz. ÚS 1/06-4). Žalobca platbu za prístup do distribučnej sústavy uhrádzal od roku 2014 až po súčasnosť. Platba bola uhrádzaná v zmysle Vyhlášky žalovanému, a to na mesačnej báze. V prípade, že žalobca platbu za prístup do distribučnej siete neuhradil, bola zo strany žalovaného započítaná. Tvrdil, že Zmluva o prístupe, ktorú uzatvoril so žalovaným, je neplatná. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu boli tak v jeho prípade platby za prístup do distribučnej sústavy uhrádzané, resp. započítavané protiprávne, nakoľko pre ne neexistoval žiaden zmluvný ani zákonný základ. Uhrádzaním platby za prístup do distribučnej sústavy vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, a to na základe plnenia bez právneho dôvodu. Žalobca sa touto žalobou domáha vrátenia už uhradených, resp. započítaných platieb za prístup. Žalobca je právnickou osobou založenou a existujúcou podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Žalobca je výrobcom elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou pripojeným do distribučnej sústavy žalovaného, spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s., a prevádzkovateľom zariadenia Volvo Penta TWD 1643 GE, s generátorom MJB355 MA4, Volvo Penta TWD 1643 GE, s generátorom MJB355 MA4 s výrobou elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla v spaľovacích motoroch s palivom z katalytický spracovaného odpadu v

zariadení výrobcu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom 0,99 MW, nachádzajúcom sa na adrese A. XX, XXX XX B. C. D.. Žalovaný je právnickou osobou založenou a existujúcou podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Žalovaný je prevádzkovateľom distribučnej sústavy, do ktorej je pripojený žalobca. Dňa 11.07.2013 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „Úrad“) vydal Vyhlášku č. 221/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (ďalej len „Vyhláška“). Vyhláška pre výrobcov elektriny zaviedla novú platbu za prístup do distribučnej sústavy (tzv. G-komponent), ktorá sa uplatňuje od 01.01.2014 (ďalej len „platba za prístup“). V zmysle Vyhlášky mal každý výrobca elektriny pripojený do distribučnej sústavy žalovaného (t.j. prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy) povinnosť uhrádzať platbu za prístup, a to aj vtedy, keď žiaden prístup do distribučnej sústavy nevyužíval, resp. aj vtedy, ak neuzatvoril žiadnu zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (ďalej len „zmluva o prístupe“). Poukázal na ust. § 26 ods. 23 Vyhlášky. Výška platby za prístup do distribučnej sústavy sa určuje prostredníctvom cenového rozhodnutia Úradu, a to z hodnoty 12-mesačnej rezervovanej kapacity. Takéto cenové rozhodnutie vydáva Úrad pre každý kalendárny rok. Pre roky 2014 až 2016 vydal Úrad nasledovné cenové rozhodnutia: a) cenové rozhodnutie č. 0015/2014/E zo dňa 21.11.2013, ktorým stanovil 12-mesačnú rezervovanú kapacitu na celý rok 2014; b) cenové rozhodnutie č. 0008/2015/E zo dňa 27.11.2014, ktorým stanovil 12-mesačnú rezervovanú kapacitu na celý rok 2015; c) cenové rozhodnutie č. 0010/2016/E zo dňa 27.11.2015, ktorým stanovil 12-mesačnú rezervovanú kapacitu na rok 2016. Cenové rozhodnutia na roky 2014 až 2016 stanovujú 12-mesačnú rezervovanú kapacitu v rovnakej výške 5 872,6 EUR/MW/mesiac. Žalovaný vystavil žalobcovi za rok 2014 a 2015 na mesačnej báze faktúry za platbu za prístup, ktoré boli zo strany žalobcu riadne uhradené, alebo započítané. V prípade započítania bol žalobca taktiež sankcionovaný sumou 10,- EUR. Išlo o tieto faktúry: 1) faktúra č. 8240627721 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 05.02.2014, uhradená dňa 04.03.2014; 2) faktúra č. 8274695660 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 05.03.2014, uhradená dňa 19.03.2014; 3) faktúra č. 8250714838 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 02.04.2014, uhradená dňa 15.04.2014; 4) faktúra č. 8214914704 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 05.05.2014, uhradená dňa 19.05.2014; 5) faktúra č. 8225027495 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 04.06.2014, uhradená dňa 18.06.2014; 6) faktúra č. 8211245192 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 03.07.2014, uhradená dňa 21.07.2014; 7) faktúra č. 8245240580 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 04.08.2014, uhradená dňa 19.08.2014; 8) faktúra č. 8261239515 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 03.09.2014, uhradená dňa 24.09.2014; 9) faktúra č. 8231406346 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 02.10.2014, uhradená dňa 23.10.2014; 10) faktúra č. 8275308559 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 04.11.2014, uhradená dňa 03.12.2014; 11) faktúra č. 8225488626 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 02.12.2014, uhradená dňa 12.12.2014; 12) faktúra č. 8271512107 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 06.01.2015, uhradená dňa 02.02.2015; 13) faktúra č. 8275540253 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 04.02.2015; započítaná dňa 30.03.2016; 14) upomienka č. 2505000758 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 15) faktúra č. 8295800138 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, zo dňa 03.03.2015, započítaná dňa 30.03.2016; 16) upomienka č. 2505000800 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 17) faktúra č. 8295200135 nedoručená, na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 18) upomienka č. 2505000845 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 19) faktúra č. 8295000132 nedoručená, na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 20) faktúra č. 8295200423 zo dňa 02.06.2015 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 21) upomienka č. 2505000891 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 22) upomienka č. 2505000930 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 30.03.2016; 23) faktúra č. 8294500150 zo dňa 02.07.2015 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 24) upomienka č. 2505000988 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 25) faktúra č. 8295400131 nedoručená, na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 26) upomienka č. 2505001044 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 27) faktúra č. 8295800434 nedoručená, na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 28) upomienka č. 2505001093 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 29) faktúra č. 8295400421 zo dňa 02.10.2015 na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 30) upomienka č. 2505001134 na sumu 10,- EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016; 31) faktúra č. 8295000423 nedoručená, na sumu 2 092,99 EUR s DPH, započítaná dňa 17.05.2016 v sume 145,17 EUR. Skupina poslancov podala na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) dňa 12.03.2014 návrh na začatie konania o súlade právneho predpisu, ktorým napadla ústavnosť a zákonnosť právnej úpravy platby za prístup. Na základe uvedeného návrhu začalo na Ústavnom súde konanie pod sp. zn. PL. ÚS 17/2014 (ďalej len „konanie o súlade predpisu“). Ústavný súd v konaní o súlade predpisu dňa 22.06.2016 nálezhom (ďalej len „rozhodnutie Ústavného súdu“) rozhodol tak, že vyslovil nesúlad napádanej právnej úpravy platby za prístup s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl.

123 Ústavy Slovenskej republiky a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie Ústavného súdu bolo dňa 21.07.2016 zverejnené v Zbierke zákonov a týmto dňom sa stalo všeobecne záväzným. Na základe rozhodnutia Ústavného súdu stratilo účinnosť ustanovenie § 26 ods. 23 Vyhlášky v časti „a to aj u prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“. Podľa odôvodnenia rozhodnutia Ústavného súdu „21.5 Povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať určité platby (ceny) za prístup do distribučnej sústavy vzniká v zmysle § 26 ods. 5 v spojení s § 27 ods. 1 písm. b) zákona o energetike na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Uzatvorenie tejto zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy je fakultatívnou možnosťou (právom) výrobcu elektriny [na rozdiel od zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy, uzatvorenie ktorej je povinnosťou výrobcu elektriny v zmysle § 27 ods. 2 písm. a) zákona o energetike]. Iné povinnosti výrobcov elektriny, čo sa týka platenia cien za prístup do distribučnej sústavy alebo iných poplatkov či platieb mimo záväzku uhrádzať tieto ceny na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, nie sú v zákone o energetike explicitne upravené.“ „21.6 (...) Zákon o regulácii v § 40 explicitne nespĺnomocňuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na vydanie všeobecne záväzného predpisu, ktorým by bol Úrad pre reguláciu sieťových odvetví oprávnený ustanoviť povinnosť výrobcov elektriny platiť poplatok za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, že títo nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy.“ „21.7 Pokiaľ potom časť ustanovení § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii ukladá výrobcovi elektriny povinnosť uhradiť platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy aj v prípade, ak nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzavretú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy, takáto povinnosť ide nad rámec povinnosti zakotvených pre výrobcov elektriny u zákone o energetike čo do platenia poplatkov (cien) za prístup do distribučných sústav, ako aj nad rámec zákonného splnomocnenia pre Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v zmysle zákona o regulácii upraviť platby výrobcov elektriny za prístup do distribučných sústav.“ „21.8 Popísaný stav nekorešponduje s dikciou čl. 123 ústavy, keďže Úrad pre reguláciu sieťových odvetví nepostupoval pri prijímaní sporných častí § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii na základe zákonov (zákona o energetike a zákona o regulácii), a v ich medziach. Zároveň tieto časti § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii ukladajú povinnosti výrobcov elektriny, o ktorých nemožno vyhlásiť, že by boli ukladané zákonom alebo na základe zákona (zákona o energetike a zákona o regulácii), čím so dostávajú do kontradiKCie s čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví prijatím sporných častí § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii navyše nekonal v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, teda nekonal v súlade s princípom legality vyjadreným v čl. 2 ods. 2 ústavy, ktorý tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Nemožno taktiež opomenúť, že aplikáciou neústavných častí § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii dochádza k odčerpaniu časti majetku tých výrobcov elektriny, ktorí nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy, čím dochádza k neústavnému zásahu do základného práva výrobcov elektriny ako podnikateľských subjektov vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu.“ „22. Čo sa týka ostatných častí napadnutého § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii a napadnutého § 26 ods. 24, 25 a 26 a § 29 ods. 3 vyhlášky o cenovej regulácii, ústavný sud konštatuje, že ide zväčša o technické právne normy, respektíve právne normy, ktorých základ je daný zákonom o energetike a zákonom o regulácii (...).“ „22.1 (...) Pre výrobcov elektriny, ktorí majú uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, znamenajú právne normy § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii v praxi len stanovenie spôsobu výpočtu výšky poplatku, k úhrade ktorého sa zaviazali uzatvorením zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy na základe § 26 ods. 5 zákona o energetike naopak, pre výrobcov elektriny, ktorí nemajú uzatvorenú s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, znamená časť ustanovenia § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii, ktorú ústavný sud bodom 1 výroku vyhlásil na nesúladnú s tam uvedenými ústavnými normami, upravenie povinnosti platiť poplatok za prístup do distribučnej sústavy, ktorá, ako už ústavný súd deklaroval, nemá oporu v zákone o energetike, alebo inom zákone.“ Na základe vyššie uvedeného Ústavný súd jednoznačne konštatoval, že je neústavné, aby výrobca elektriny bol povinný platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy v prípade ak nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Ústavný sud rovnako konštatoval, že na zavedenie takejto platby Úrad nebol oprávnený. Rozhodnutie Ústavného súdu potvrdilo, že žalobca, ako výrobca elektriny, ktorý nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe, nemal povinnosť uhrádzať platbu za prístup. Zdôraznil, že rozhodnutie Ústavného súdu nie je možné aplikovať len na situácie po jeho publikácii v Zbierke zákonov. Ak Ústavný súd konštatuje neústavnosť právneho predpisu, dané ustanovenie právneho predpisu bolo neústavným už od momentu jeho platnosti. Rozhodnutie Ústavného súdu o nesúlade právneho predpisu

je nutné aplikovať aj na situácie, ktoré predchádzali jeho vydaniu. Nie je prípustné, aby všeobecný súd v súdnom spore aplikoval právnu normu, ktorá bola medzičasom Ústavným súdom označená za neústavnú. Ak sa žalobca domáha vrátenia už uhradených platieb za prístup, nie je možné odmietnuť žalobcovi priznanie jeho nárokov opierajúc sa o neústavné právne normy, ktoré vyberanie platby za prístup umožňovali. Všeobecný súd je viazaný názorom Ústavného súdu o ústavnosti/neústavnosti právnych predpisov a preto je v čase rozhodovania povinný aplikovať len tie predpisy, ktoré Ústavný súd neoznačil za protiústavné. Právny názor žalobcu sa opiera o judikatúru Ústavného súdu, ktorého plénum sa k účinkom rozhodnutia vyjadrilo v zjednocujúcom stanovisku prijatom pod sp. zn. PLz. ÚS 1/06-4 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“). V zjednocujúcom stanovisku Ústavný súd vyriešil rozpor medzi rozhodovacou praxou tretieho senátu s rozhodovacou praxou prvého a druhého senátu. Podstatou tohto rozporu bolo, či rozhodnutie Ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov má účinky len od jeho vydania, t.j. ex nunc (názor tretieho senátu), alebo či tieto účinky sa vzťahujú aj na situácie, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia Ústavného súdu, a teda toto rozhodnutie má účinky ex tunc (názor prvého a druhého senátu). Ústavný súd odmietol argumentáciu tretieho senátu, ktorá spočívala v tom, že „účinky nálezu ústavného súdu u nesúlade právneho predpisu s ústavou vznikajú do budúcnosti - ex nunc, nie spätne. Teda nález ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov nemá účinky do minulosti - ex tunc. V danom prípade by išlo o nedovolenú retroaktivitu (...)“. Ústavný súd sa jednoznačne priklonil na stranu prvého a druhého senátu a zároveň uviedol, že „senáty sú v ďalších obdobných konaniach o sťažnostiach viazané týmto uznesením ústavného súdu“. V zmysle právnych záverov Ústavného súdu, v prípade aplikácie jeho rozhodnutia na situácie, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia o nesúlade právnych predpisov „ide o kolíziu medzi princípom zachovávanía ústavnosti na jednej strane a princípom právnej istoty na strane druhej. Oba princípy sú súčasťou právneho štátu podľa či 1 ods. 1 ústavy. Princíp zachovávanía ústavnosti sa realizuje v tomto prípade rozhodovaním ústavného súdu v konaní o súlade právnych predpisov podľa či 125 ústavy. Princíp právnej istoty sa prejavuje v dvoch smeroch. Jednak je založený na prezumpcii ústavnosti právnych predpisov (až do opačného rozhodnutia ústavného súdu) a jednak na právoplatných rozhodnutiach orgánov verejnej moci vychádzajúcich z prezumpcie ústavnosti. Podľa názoru ústavného súdu prednosť treba dať jednoznačne princípu ústavnosti, a to za súčasného spolupôsobenia určitých bŕzd daných princípom právnej istoty. Ústava a zákon o ústavnom súde rozdeľujú problematiku hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu o súlade právnych predpisov na dve skupiny. Ide predovšetkým o prípady, ktoré boli do momentu uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov už právoplatne ukončené (judikované), a o prípady, ktoré vo chvíli uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov právoplatne ukončené ešte neboli. (...) Hoci ústava a zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori musí tomu tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade.“(PLz. ÚS 1/06-4) Poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, ktorý uviedol, že „aj keď ku zrušeniu zákona alebo jeho jednotlivého ustanovenia pre rozpor s ústavným zákonom (ústavným poriadkom) (...) dochádza dňom, ktorým Ústavný súd určí vo svojom "zrušujúcom" náleze (...) musí byť súčasne prihliadnuté k tomu, že nález Ústavného súdu priznáva zrušenému zákonu, inému právnomu predpisu alebo jeho jednotlivému ustanoveniu tiež vlastnosť "protiústavnosti" (rozporu správnym poriadkom), prípadne "protizákonnosti" (rozporu so zákonom), ktorá sa s ním spája od začiatku (od jeho účinnosti) a ktorá v dobe rozhodovania Ústavného súdu (...) trvala. Rozpor s ústavným poriadkom sice môže byť záväzne deklarovaný iba nálezom Ústavného súdu, avšak následky jeho zistení platia aj pre dobu, ktorá predchádzala nálezom vykonanému zrušeniu "protiústavného" zákona alebo jeho jednotlivého ustanovenia. (...) je potrebné tiež dospieť k záveru, že súdy nemôžu v prebiehajúcom konaní poskytnúť ochranu právam alebo vynucovať splnenie povinností, ktoré by vyplývali zo zrušeného zákona (jeho jednotlivého ustanovenia) pre prejednanú vec. (...) Najvyšší súd ČR preto dospel k záveru, že súd v občianskom súdnom konaní vždy prihliadne k tomu, že ustanovenia zákona (iného právneho predpisu), na ktorom spočíva uplatnený nárok (a má byť preto použité pri právnom posúdení veci), bolo Ústavným súdom neskôr uznané "protiústavným" ("protizákonným"), aj keď bolo zrušené až po tom, čo boli (mali byť) splnené predpoklady pre vznik nároku." (NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1704/2007) V zmysle vyššie uvedeného mal žalobca za to, že rozhodnutie Ústavného súdu, ktoré označilo uhrádzanie platby za prístup bez existencie zmluvy o prístupe za neústavné, je nutné aplikovať v tomto konaní. Ak Ústavný súd vyslovil neústavnosť predmetnej platby, je zrejmé, že na jej uhrádzanie nikdy neexistoval relevantný právny základ. Daná platba tak bola uhrádzaná bez právneho základu, v zmysle čoho došlo k bezdôvodnému obohateniu

žalovaného. Ak by sa rozhodnutie Ústavného súdu vzťahovalo len na platby fakturované po publikácii rozhodnutia, malo by to za následok, že výrobca elektriny by sa nikdy nemohol dovolať spravodlivosti. Tento postup by znamenal, že Úrad môže kedykoľvek vymyslieť akúkoľvek platbu, ktorú budú distribučné spoločnosti od výrobcov elektriny vyberať, títo sa ale nikdy nedomôžu návratu týchto platieb. Žalobca uviedol, že so žalovaným nikdy nemal platne uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, a teda aj v jeho prípade dochádzalo k vyberaniu platby za prístup protiprávne. Zdôraznil, že je v absolútnom rozpore s elementárnou spravodlivosťou, aby sa výrobca elektriny nemohol domôcť vrátenia platieb, ktoré bol neústavným predpisom roky nútený uhrádzať. Tieto platby navyše uhrádzal žalovanému „za nič“. Prístup totižto žalobca nikdy nevyužíval, nechcel využívať a napokon, ani využívať nemohol. Nemožno chrániť subjekty profitujúce na neústavnej právnej úprave na úkor poškodených subjektov. Žalobca od účinnosti Vyhlášky uhradil žalovanému platbu za prístup, a to aj napriek skutočnosti, že nemal so žalovaným platne uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Platba za prístup sa tak plnila na základe neplatného právneho úkonu. Právnym dôvodom na plnenie nemohla byť ani Vyhláška, nakoľko tá bola rozhodnutím Ústavného súdu označená za neústavnú. Poukázal na ust. § 451 Občianskeho zákonníka a mal za to, že v zmysle ustálenej judikatúry „zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008)“. (IV. ÚS 554/2012-35) Žalobca sa touto žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného prijatím platieb za prístup alebo ich započítaním. Žalobca mal uzatvoriť so žalovaným zmluvu o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto, č. zmluvy ZPV/2014/171, zo dňa 15.01.2014 (ďalej len „Zmluva o prístupe“). Znenie predmetnej Zmluvy o prístupe priamo odporuje právnym predpisom v oblasti energetiky a navyše, táto zmluva bola uzatvorená za pochybných okolností, ktoré majú svoj pôvod u žalovaného. Konštatoval, že existuje hneď niekoľko dôvodov neplatnosti Zmluvy o prístupe. Sú nimi: a) rozpor so zákonom, resp. jeho obchádzanie; b) nemožnosť plnenia; c) omyl pri uzatváraní zmluvy a d) rozpor s dobrými mravmi. Vo vzťahu k neplatnosti z dôvodu rozporu so zákonom alebo jeho obchádzania poukázal na ust. § 39 Občianskeho zákonníka, zmysle ktorého, neplatný právny úkon odporuje zákonu buď svojím výslovným vyjadrením (obsahom) alebo svojím charakterom a dôsledkami, ku ktorým smeruje (účelu). V prípade obchádzania zákona ide o situáciu, keď právny úkon nie je síce v priamom rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä svojím účelom jeho cieľ a zmysel obchádza. V zmysle vyššie uvedeného má za to, že Zmluva o prístupe môže byť uzatvorená platne len v tom prípade, ak svojím obsahom a účelom neodporuje právnym predpisom v oblasti energetiky, a ani ich neobchádza. Podľa článku 1 ods. 1 Zmluvy o prístupe sa žalovaný „zaväzuje umožniť užívateľovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta (...)“. Podstatné pre posúdenie súladu Zmluvy o prístupe s právnymi predpismi je vyloženie pojmu „prístup do distribučnej sústavy“ a „pripojenie do distribučnej sústavy“. V praxi sa pomerne často zamieňa pojem „prístup do distribučnej sústavy“ s pojmom „pripojenie do distribučnej sústavy“, jedná sa však o dve odlišné skutočnosti. Zákonná úprava prístupu do distribučnej sústavy je primárne upravená v zákone č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o energetike“). V zmysle § 2 písm. a) bodu 11 Zákona o energetike sa pripojením do sústavy rozumie zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia, alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy. K pripojeniu dochádza na základe zmluvy o pripojení, ktorú výrobca elektriny uzatvára s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Vďaka pripojeniu do distribučnej sústavy následne dochádza k dodávke vyrobenej elektriny pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy, a to na základe zmluvy o dodávke elektriny. Zdôraznil, že výrobca môže elektrinu dodávať iba vtedy, ak je jeho zariadenie do sústavy riadne pripojené. Bez pripojenia by dodávka elektriny nebola fyzicky možná. Jedinou zákonnou podmienkou pre dodávku elektriny je preto riadne pripojenie do sústavy. Výrobca elektriny odovzdáva elektrinu prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste (v mieste pripojenia do distribučnej sústavy). K odovzdaniu elektriny teda dochádza na hranici s distribučnou sústavou. Výrobca elektriny tak vôbec pri výrobe a dodávaní elektriny prevádzkovateľovi distribučnej sústavy túto distribučnú sústavu nevyužíva ani ju využívať nepotrebuje a ani nemôže. Pripojenie, výrobu a dodávku vyrobenej elektriny pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy je potrebné striktno odlišovať od prístupu do distribučnej sústavy. Podľa § 2 písm. a) bodu 12 Zákona o energetike sa prístupom do sústavy rozumie „prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.“ Zdôraznil, že dané ustanovenie upravuje, že prístupom je využívanie distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Zákon zároveň vyžaduje, aby

bol prístup dohodnutý v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Distribúciou elektriny sa podľa § 2 písm. b) bodu 4 Zákona o energetike rozumie „preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny.“ Podľa § 26 ods. 5 Zákona o energetike „Zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb.“ V zmysle vyššie uvedeného mal za to, že Zákon o energetike záväzne definuje pojem prístup ako aj upravuje špecifické zmluvné vzťahy, ktoré v danej regulovanej oblasti vznikajú. Osobitne poukázal na to, že Zákon o energetike vyžaduje, aby: a) prístup bol dohodnutý na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny a b) zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii umožňovala výrobcovi využívať distribučnú sústavu pre účely distribúcie elektriny inému subjektu a upravovala podmienky takéhoto využívania a distribúcie. Tvrdil, že prístup do distribučnej sústavy znamená, že výrobca elektriny túto elektrinu nedodá priamo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v mieste pripojenia, ale využije jeho distribučnú sústavu na to, aby prostredníctvom distribučnej sústavy prepravil elektrinu inej osobe, ktorú si sám určí. Mal za to, že vyššie uvedené požiadavky Zmluva o prístupe uzatvorená žalobcom nespĺňa, práve naopak, jej znenie týmito požiadavkám zásadne odporuje. Zatiaľ čo zákon umožňuje prístup do distribučnej sústavy len na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, Zmluva o prístupe uzatvorená žalobcom vôbec neumožňuje žalobcovi využívať distribučnú sústavu pre účely distribúcie elektriny iným subjektom a distribúciu vôbec neupravuje. Znenie zmluvy tak priamo odporuje zákonnej definícii pojmu prístup do distribučnej sústavy, uvedenej v § 2 písm. a) bodu 12 Zákona o energetike. Mal tiež za to, že absencia úpravy využívania distribučnej sústavy v Zmluve o prístupe odporuje vyššie uvedenej definícii zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny v § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Podotkol, že Zmluva o prístupe uzatvorená žalobcom, má celý názov „Zmluva o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto“. Takýto názov zmluvy, resp. takýto typ zmluvy Zákon o energetike ani nepozná. Dodal, že tento typ zmluvy nebol v čase jej uzatvárania upravený ani vo vtedy platnom prevádzkovom poriadku žalovaného (Prevádzkový poriadok spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s., č. 0002/2013/E-PP zo dňa 24.01.2013). Podľa názoru žalobcu sa pravdepodobne jedná o účelovo vykonštruovanú zmluvu bez akéhokoľvek rozumného či zákonného základu, ktorá navyše zjavne odporuje energetickým predpisom. Uviedol, že žalobca vyrobenú elektrinu dodáva žalovanému a nikdy nedochádzalo k jej distribúcii inému odberateľovi elektriny. Keďže „prístupom“ sa rozumie využívanie distribučnej sústavy na účely distribúcie elektriny inej osobe, mal za to, že žalobca prístup do distribučnej sústavy nikdy nepotreboval, ani nevyužíval. Podotkol, že žalobca, ako výrobca elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou, ani nemôže elektrinu distribuovať a dodávať inému subjektu ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy. V opačnom prípade by prišiel o zákonnú podporu podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o podpore OZE“). Podľa § 4 ods. 10 Zákona o podpore OZE sú títo výrobcovia elektriny povinní „dodať prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, u ktorého si uplatňuje podporu, celý objem vyrobenej elektriny“. Výrobcom elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou tak z podstaty veci neostáva žiadna elektrina, ktorú by mohli prepravovať distribučnou sústavou k ďalším odberateľom. V zmysle vyššie uvedeného mal za to, že Zmluva o prístupe bola uzatvorená v rozpore s obsahom a účelom Zákona o energetike, čoho následok je absolútna neplatnosť tejto zmluvy. Zároveň mal za to, že aj ak by boli pochybnosti v konštatovaní rozporu so zákonom, uzatvorenie tejto Zmluvy o prístupe jasne obchádza Zákon o energetike a smeruje k popieraniu záväznej právnej úpravy oblasti energetiky. Nie je prípustné, aby žalovaný ignoroval právnu úpravu verejnoprávneho charakteru a zároveň umelo konštruoval právne vzťahy týkajúce sa prístupu do distribučnej sústavy. Takéto správanie považuje nie len za absurdné ale, s prihliadnutím na citlivosť úpravy regulovaných vzťahov v elektroenergetike, taktiež za všeobecne nebezpečné. Pre platnosť zmluvy je nevyhnutné, aby jej predmet bol právne a fakticky možný a dovolený. Možnosťou predmetu zmluvy sa rozumie objektívna možnosť jeho reálneho splnenia. Zmluva, ktorej plnenie je v čase jej uzavretia objektívne nemožné, je absolútna neplatná. Pre posúdenie možnosti predmetu plnenia Zmluvy o prístupe je nevyhnutné určiť, čo sa rozumie pod „prístupom do distribučnej sústavy“. Ako už bolo uvedené, v zmysle § 2 písm. a) bodu 12.2. Zákona o energetike sa prístupom do distribučnej sústavy rozumie „prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.“ Vzhľadom na znenie Zákona o energetike je nutné konštatovať, že samotný

prístup, a teda Zmluvu o prístupe, je potrebné spájať s distribúciou elektriny. Prístup sám v sebe obsahuje možnosť využívať distribučnú sústavu na distribúciu. Inými slovami, poskytnutie prístupu bez distribúcie nie je možné, nakoľko umožnenie distribúcie je imanentnou súčasťou prístupu ako takého. Predmet plnenia je Zmluva o prístupe vymedzený ako umožnenie prístupu užívateľa do regionálnej distribučnej sústavy v zmluvne dohodnutom rozsahu, avšak v tejto zmluve absentuje oprávnenie žalobcu distribuovať elektrinu. V nadväznosti na uvedené je zrejmé, že na základe Zmluvy o prístupe nebolo fakticky možné žalobcovi poskytnúť prístup do distribučnej sústavy, nakoľko prístup bez možnosti distribúcie nie je možný. Uvedené pre to predstavuje faktickú nemožnosť plnenia. Zdôraznil, že aj keby na základe Zmluvy o prístupe bolo možné fakticky umožniť prístup do distribučnej sústavy, tento postup by bol v rozpore s právnou úpravou prístupu ako takého, čo predstavuje právnú nemožnosť plnenia. Podotkol, že Zákon o podpore OZE ani neumožňuje žalobcovi, aby vyrobenú elektrinu dodával iným osobám ako je žalovaný. Žalobca je tak zo zákona povinný vyrobené elektrinu odovzdať priamo žalovanému v mieste pripojenia a teda zo zákona nemôže využívať distribučnú sústavu žalovaného. V zmysle vyššie uvedeného uviedol, že plnenie zo Zmluvy o prístupe bolo v čase uzatvorenia Zmluvy o prístupe fakticky aj právne nemožné, čo má za následok absolútnu neplatnosť Zmluvy o prístupe. Pre platnosť zmluvy je nevyhnutné, aby nebola utvorená v omyle vo vôli, a teda aby nedošlo k uzatvoreniu zmluvy na základe nesprávnej alebo nedostatočnej predstavy osoby o rozhodnej skutočnosti, ktorá ju viedla k uzatvoreniu právneho úkonu. Právny úkon je uzatvorený v omyle vtedy, ak je omyl podstatný. O podstatnom omyle možno hovoriť vtedy, ak: a) omyl vychádzal zo skutočnosti, ktorá je pre právny úkon rozhodujúca a bez tejto skutočnosti by k právnemu úkonu nedošlo a; b) osoba, ktorej bol uzatvorený právny úkon určený (žalovaný) takýto omyl vyvolala, alebo o ňom aspoň musela vedieť. Uviedol, že Zmluvu o prístupe vypracoval žalovaný a žalobca nijako do procesu tvorby tejto zmluvy nemohol vstupovať. Žalovaný zaslal žalobcovi návrh tejto zmluvy spolu so sprievodným listom, ktorým žalobcu presviedčal o nevyhnutnosti uzatvorenia Zmluvy o prístupe (ďalej len „Sprievodný list“). Práve znenie Sprievodného listu bolo rozhodujúcou skutočnosť, ktorá viedla žalobcu k uzavretiu Zmluvy o prístupe a bez tohto Sprievodného listu by k uzatvoreniu Zmluvy o prístupe vôbec nedošlo. S ohľadom na to, že Sprievodný list, ktorý bol žalobcovi doručený zo strany žalovaného, žaloba nevie dohľadať, ako dôkaz predložil anonymizovaný sprievodný list, ktorý bol doručený inému výrobcovi elektrickej energie z rovnakého regiónu, nakoľko sprievodný listy s takýmto obsahom zasielal žalovaný všetkým výrobcom elektrickej energie v regióne. V Sprievodnom liste žalovaný upozorňuje žalobcu na to, že s ním ešte nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe a s odkazom na príslušné právne predpisy uvádza, že túto zmluvu je povinný uzatvoriť. Podľa Sprievodného listu „Zmluva o prístupe sa uzatvára aj v prípade, ak užívateľ nedodáva elektrinu do regionálnej distribučnej sústavy a zároveň aj v prípade, ak užívateľovi nevzniká povinnosť v zmysle cenovej vyhlášky URSO uhradiť tarifu za prístup do sústavy.“ Podotkol, že žalovaný sa špecializuje na prevádzkovanie regionálnej distribučnej sústavy a nie je možné konštatovať, žeby k takémuto zavádzaniu pristúpil z dôvodu nevedomosti. Žalovaný úmyselne spôsobil omyl o žalobcu a pod zámienkou existencie povinnosti uzatvoriť zmluvu prinútil žalobcu k tomuto kroku. Zdôraznil, že žalobca nemal žiaden iný dôvod uzatvoriť Zmluvu o prístupe ako ten, že to vyžaduje od neho prevádzkovateľ distribučnej sústavy, ktorý sa zároveň odvoláva na právnú úpravu. Žalobca tak na základe nepravdivých tvrdení o tom, že Zmluva o prístupe sa musí uzatvárať za každých okolností nadobudol legitímny dojem, že uzatvorenie danej zmluvy je jeho zákonnou povinnosťou. Konštatoval, že žalobca prístup do distribučnej sústavy nikdy nevyužíval ani ho nepotreboval využívať. V prípade žalobcu bola Zmluva o prístupe uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi nakoľko: a) žalobcovi bol so zmluvou doručený zavádzajúci Sprievodný list, ktorý žalobcu účelovo navádzal k uzatvoreniu Zmluvy o prístupe; b) Sprievodný list, ktorý pripravil a zaslal žalovaný uviedol žalobcu do omylu ohľadom povinnosti uzavrieť Zmluvu o prístupe; c) žalobca by Zmluvu o prístupe pri objektívnom posúdení okolností nikdy neuzavrel nakoľko bola preňho maximálne nevýhodná; d) žalovaný svojím postupom sledoval len zabezpečenie finančného prospechu na úkor žalobcu, resp. uzatvoriť účelovú zmluvu, ktorá žalobcovi nič neprinesie, na druhej strane ho len výslovne zaviazá uhrádzať platbu za niečo, čo nepotrebuje, nevyužíva a ani využívať nemôže. V zmysle uvedeného je Zmluva o prístupe a konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, čo má za následok absolútnu neplatnosť tejto zmluvy.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 29.05.2017 žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedol, že žalobcom uplatnené nároky neuznáva v plnom rozsahu. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu a jeho nárokmi uvedenými v žalobe, a to z dôvodu, že žalobcovi na ním uplatnenú pohľadávku nevznikol právny nárok. Mal za to, že žalobcom uplatnený nárok na vrátenie platieb za prístup do distribučnej sústavy je nedôvodný a nemá oporu v platných právnych predpisoch. Platba za prístup do distribučnej sústavy bola zo strany žalovaného fakturovaná v súlade s príslušnými ustanoveniami platného a účinného všeobecne

záväzného právneho predpisu - Vyhláškou Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (ďalej len „Vyhláška“).

3A. Dňa 22.06.2016 rozhodol Ústavný súd SR v konaní o súlade právneho predpisu nálezom (ďalej len „Nález ÚS“), obsahom ktorého bolo vyslovenie nesúlady ust. § 26 ods. 23 Vyhlášky v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“, s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z faktúr, ktoré boli žalobcom predložené do spisu je zrejmé, že sa jedná o faktúry za prístup do distribučnej sústavy vystavené výhradne za obdobie pred vydaním nálezu Ústavného súdu SR (rok 2014, 2015 a časť roku 2016). Žalobca nijako nespochybňuje, že faktúry vystavené žalovaným zaplatil z dôvodu, že mu to vyplývalo z vtedy platného a účinného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým je Vyhláška. Žalovaný predmetné faktúry vystavil v súlade s ustanovením § 26 ods. 23 Vyhlášky, ktorú skutočnosť žalobca taktiež nenamieta. V zmysle ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky sa „Platba za prístup do distribučnej sústavy uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy vo výške 30% hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity dojednanej v zmluve o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy alebo z hodnoty výšky celkového inštalovaného výkonu zariadenia na výrobu elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny nemá uzatvorenú zmluvu o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy vo výške tarify za dvanásťmesačnú rezervovanú kapacitu podľa účinného cenového rozhodnutia úradu za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na rok t pre prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy. Výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy platba za prístup do distribučnej sústavy vo výške podľa predchádzajúcej vety na základe faktúry vystavenej prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.“ Žalovaný vystavením predmetných faktúr za umožnenie prístupu žalobcovi do svojej regionálnej distribučnej sústavy v období pred vydaním nálezu Ústavného súdu postupoval výlučne v súlade s platnými a účinnými ustanoveniami Vyhlášky, nekonal v rozpore s nimi, neobchádzal ich a v plnom rozsahu ich dodržiaval. Na základe uvedeného sa domnieval, že tunajší súd je dostatočne oprávnený posúdiť otázku oprávnenosti vystavenia namietaných faktúr. Navyše je toho názoru, že predmetný nález Ústavného súdu SR by mal mať účinky výhradne „ex nunc“, skutočnosť ktorú potvrdzuje aj ustálená judikatúra Ústavného súdu SR. V zmysle ustanovenia § 41a ods. 1 zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR o ich nesúlade s Ústavou SR v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu SR vydaný v konaní o súlade právnych predpisov nadobúda okamžité účinky vyhlásením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, v dôsledku čoho právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia, o ktorých Ústavný súd SR rozhodol, že nie sú v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi alebo s medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, strácajú svoju účinnosť a teda týmto momentom sa zastavuje ich aplikácia a tieto už nemajú žiadne právne účinky. V zmysle vyššie uvedeného je teda relevantné zastávať názor, že sporné ustanovenie (§ 26 ods. 23 Vyhlášky), ktorého nesúlad bol vyslovený nálezom Ústavného súdu SR bolo až do momentu uverejnenia tohto nálezu Ústavného súdu SR o jeho nesúlade s Ústavou SR v platnosti a účinnosti, a teda až do tohto momentu bolo pre všetky subjekty, a teda aj strany sporu záväzná a až po tomto momente stratilo do budúca svoju účinnosť a subjekty by sa nim vo svojich ďalších konaniach nemali riadiť a aplikovať ho na svoje právne vzťahy. O budúcich účinkoch nálezu Ústavného súdu SR o nesúlade právnych predpisov svedčí aj skutočnosť, že orgánom, ktoré napadnutý právny predpis vydali, je v zmysle čl. 125 ods. 3 Ústavy SR uložená povinnosť do šiestich (6) mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR uviesť ich do súladu s Ústavou SR, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, pričom v zmysle § 41a ods. 2 zákona o Ústavnom súde SR sú takéto orgány viazané právnym názorom Ústavného súdu SR vysloveným v jeho náleze. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú svoju platnosť po šiestich (6) mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, z čoho je zrejmé, že napadnutý právny predpis neprestáva byť súčasťou právneho poriadku automaticky vyhlásením jeho nesúlady s Ústavou SR Ústavným súdom SR v rámci abstraktnej kontroly zákonnosti, ale až po splnení ďalšej zákonom stanovenej podmienky. Mal za to, že od momentu nadobudnutia účinnosti napadnutého ustanovenia Vyhlášky po jeho uverejnenie v Zbierke zákonov Slovenskej republiky až do

momentu uverejnenia nálezu Ústavného súdu SR o nesúlade napadnutého ustanovenia Vyhlášky, je napadnuté ustanovenie riadnou súčasťou právneho poriadku a spolu so všetkými následkami predmetným ustanovením predpokladanými, je toto pre všetkých výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov, všetkých prevádzkovateľov distribučných sústav ako aj pre všetky orgány štátnej moci záväzná, a teda právne vzťahy medzi jednotlivými subjektmi vrátane všetkých práv a povinností jednotlivých subjektov na úseku obnoviteľných zdrojov energie týkajúce sa uvedeného medziodobia musia byť napadnutým ustanovením Vyhlášky, ktoré bolo v danom čase platné a účinné, podriadené. Účinnosť napadnutého ustanovenia Vyhlášky trvá až do momentu, pokiaľ do neho nebude zasiahnuté nálezom Ústavného súdu SR a vyslovením jeho nesúladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily, a teda napadnuté ustanovenie Vyhlášky nemôže stratiť účinnosť skôr ako do neho bolo zasiahnuté ústavne predvídaným spôsobom, vzhľadom k čomu máme za to, že účinky vydaného nálezu Ústavného súdu SR o nesúlade vyššie uvedeného sporného ustanovenia Vyhlášky môžu byť vždy iba do budúcností ex nunc. Žalovaný pri posudzovaní uvedenej problematiky temporálnych aspektov abstraktnej kontroly právnych noriem upriamil pozornosť vo veci konajúceho súdu tiež na judikatúru susednej Českej republiky. Je teda možné ustáliť, že v právnom poriadku ČR sú nálezy Ústavného súdu ČR poňaté ako konštitutívne právne akty, majúce v zásade účinky „ex nunc.“ Ústavnému súdu totiž prislúcha postavenie „len“ tzv. negatívneho normotvorcu, preto v súlade s princípom právnej istoty a zákazu retroaktivity neruší právne predpisy späť, ale len od vyhlásenia svojho nálezu. V tejto súvislosti Ústavný súd ČR judikoval, že súčasťou zásady právneho štátu, vyjadrenej v čl. 1 ods. 1 Ústavy ČR, je princíp právnej istoty, ktorej komponenty tvorí zásada ochrany dôvery v zákon, ako aj zásada zákazu retroaktivity, a že zrušenie zákona podľa čl. 87 ods. 1 písm. a) Ústavy ČR nespôsobuje jeho spätné zrušenie (Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV ÚS 1777/07 zo dňa 18.12.2007). Ako však vyplýva zo samotnej judikatúry Ústavného súdu ČR, tak túto zásadu nemožno chápať absolútne a príliš formalistický, pričom nález Ústavného súdu môžu mať výnimočne aj účinky „ex tunc“. Účinky nálezu „ex tunc“ možno pripustiť vtedy, keď sú ako „ultima ratio“ nevyhnutné k ochrane ústavnosti a keď nimi nedôjde k neproporcionálnemu zásahu do právnej istoty, a to najmä vtedy, keď derogovaná protiústavná norma upravuje vzťah medzi orgánom verejnej moci a nositeľom základných práv a slobôd a zároveň je jej derogácia v prospech nositeľa základných práv a slobôd. Napriek všeobecne zaužívanej a rešpektovanej zásade účinkov nálezu Ústavného súdu „ex nunc“ možno v odôvodnených prípadoch uvažovať aj o určitých retroaktívnych účinkoch týkajúcich sa aplikácie napadnutej protiústavnej právnej normy, pokiaľ je to odôvodnené porušením základných práv a slobôd. Domnieval sa však, že v takýchto výnimočných prípadoch by bolo potrebné, aby to Ústavný súd výslovne uviedol vo svojom náleze. V prvom rade je potrebné ustáliť, že žalovaný nie je pri poskytovaní podpory orgánom verejnej moci. Uvedené vyplýva najmä zo skutočnosti, že zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov nezveril žalovanému žiadne právomocí v oblasti rozhodovania o právach a povinnostiach výrobcov elektriny pri poskytovaní podpory obnoviteľných zdrojov energie. Žalovaný nie je zákonom poverený na vydanie žiadneho individuálneho správneho aktu, ktorým by autoritatívne zasiahol do právnej pozície žalobcu - výrobcu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Uvedená skutočnosť bola viac krát konštatovaná na úrovni krajských súdov, pričom rovnaký názor v tejto otázke zastáva aj Generálna prokuratúra SR (Např. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/71/2015 zo dňa 30.03.2015 alebo rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach v sp. zn. 7S/87/2015 zo dňa 07.10.2015). Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je súkromnoprávnym vzťahom, ktorý je spravidla založený na zmluvnom základe. Z uvedeného dôvodu v danom prípade absentuje prvok nadriadenosti a podriadenosti, ktorý je charakteristický pre právne vzťahy medzi orgánmi verejnej moci a fyzickými a právnickými osobami. Právny vzťah pri poskytovaní podpory obnoviteľných zdrojov energie medzi stranami sporu je založený uzatvorením obchodných zmlúv medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, a tento sa neuskutočňuje v rámci výkonu verejnej správy. Vzťah žalobcu a žalovaného sa teda nesie v rovine horizontálnej. Priznaním účinkov nálezu Ústavného súdu „ex tunc“ by došlo k neproporcionálnemu zásahu do právnej istoty súkromnoprávnemu subjektu, ktorý je nositeľom základných práv a slobôd. Na základe vyššie uvedených skutočností sa žalovaný dôvodne domnieva, že v uvedenom prípade tieto podmienky splnené nie sú. Žalovaný mal za to, že je nevyhnutné, aby prvostupňový súd pri svojej rozhodovacej činnosti rešpektoval princíp právnej istoty a právnej stability strán sporu a ich legitímnych očakávaní zakotvený v Čl. 1 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR, ktorý patrí k imanentným znakom právneho štátu, a ktorého súčasťou je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. Žalovaný si okrem iného dovoľuje tiež zdôrazniť, že v podmienkach demokratického štátu je jednoznačne aplikovateľný názor, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcností a nie do minulosti, pretože v prípade ich spätného pôsobenia by sa vážne narušila požiadavka na ich bezrozpornosť a všeobecnú prístupnosť (poznateľnosť), čím

by nevyhnutne dochádzalo k situácii, že konanie toho, kto postupuje podľa platného a účinného práva, by mohlo byť následne dodatočnou zmenou predmetnej právnej normy resp. jej zrušením vyhlásené za protiprávne resp. neúčinné. Vyššie uvedené by malo za následok, že jednotlivé subjekty práva by nemali istotu, či ich konanie podľa platného a účinného práva v dobe, kedy k nemu došlo, nebude neskoršie (po zmene alebo zrušení právneho predpisu činnosťou Národnej rady Slovenskej republiky, iného orgánu verejnej moci alebo v dôsledku abstraktnej kontroly zákonnosti a ústavnosti činnosťou Ústavného súdu SR) ex tunc posudzované ako protiprávne alebo právne neúčinné, s vylúčením ochrany nimi riadne nadobudnutých práv v minulosti v súlade s v danom čase platnou a účinnou právnou úpravou. Ústavný súd SR pri posudzovaní a hodnotení spätnej pôsobnosti právnych predpisov (ich ustanovení) jednoznačne vychádza zo zásady prezentovanej plénom Ústavného súdu SR v uznesení sp. zn.: PL. ÚS 36/95, že „ten, kto konal, resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho ustanovenie), nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný.“ Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR, sp. zn.: IV. ÚS 481/2011 „prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci.“ V súlade so zákazom retroaktivity je nevyhnutné, aby platnosť určitého prameňa práva predchádzala jeho účinnosť, čo znamená, že účinnosť akejkoľvek právnej normy, bez ohľadu na to, či je táto obsiahnutá vo všeobecne záväznom právnom predpise alebo rozhodnutí Ústavného súdu SR, nemôže nastať skôr ako sa táto stala súčasťou právneho poriadku, teda skôr ako bola uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Vzhľadom na zákaz retroaktivity právnych noriem a princíp právnej stability a právnej istoty mal za to, že Ústava SR neumožňuje priznať pôsobnosť následkom predpokladaným normami obsiahnutými v náleze Ústavného súdu SR o nesúlade právnych predpisov ako prameňom práva, na obdobie, keď takéto prameň práva a ním predpokladaná právna úprava ešte neboli v platnosti a neboli záväzné.

3B. Žalobca vo svojej žalobe ďalej uvádza, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto, č. zmluvy ZPV/2014/171 zo dňa 15.01.2014 (ďalej len „Zmluva o prístupe“). Podľa názoru žalobcu je táto Zmluva o prístupe neplatná, nakoľko odporuje zákonu, resp. ho obchádza, je nemožné ju plniť a bola uzatvorená v omyte a v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný vo veci konajúcejmu súdu uvádza, že Zmluva o prístupe bola uzatvorená slobodne a vážne, jej obsah bol určitý a zrozumiteľný, čo zmluvné strany (žalobca a žalovaný) potvrdili svojimi podpismi na Zmluve o prístupe. Zmluva o prístupe plne korešponduje s jej účelom, a to zabezpečením užívateľovi sústavy - výrobcovi prístup do distribučnej sústavy žalovaného v rozsahu dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta. Uvedené vyplýva aj zo samotného zákonného chápania prístupu v zmysle ust. § 2 písm. a) bod 12.2 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike. Ustanovenie § 26 zákona o energetike vymenúva tzv. „Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou“. Mal za to, že zákon o energetike síce uvádza tieto základné zmluvné typy v energetike, avšak počíta aj s inými „typmi“ zmluvných vzťahov, ako sú uvedené v predmetnom ustanovení - toto vyplýva jednak zo samotného gramatického výkladu názvu daného ustanovenia, ale aj napr. z ust. § 27 ods. 1 písm. b) zákona o energetike, ktorý uvádza: „Výrobca elektriny má právo uzatvoriť zmluvu o prístupe do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do sústavy“. V neposlednom rade sú vyššie uvedené skutočnosti uvádzané žalovaným podporené aj samotnou zmluvnou voľnosťou subjektov súkromného práva. Dôvodom uzatvorenia Zmluvy o prístupe bolo riadne zmluvne dohodnúť a týmto pre žalobcu zabezpečiť prístup do distribučnej sústavy žalovaného, a to najmä za účelom umožnenia mu dodávky ním vyrobenej elektriny do distribučnej sústavy žalovaného - prevádzkovateľa distribučnej sústavy. V zmysle ust. § 2 písm. a) bod 12.2 zákona o energetike za čiarkou: „prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.“ Navyše aj Ústavný súd vo svojom náleze (PL. ÚS 17/2014) tiež rozumie pod zmluvou o prístupe práve zmluvný konštrukt, ktorého predmetom je pre výrobcu elektriny zabezpečiť práve prístup do distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy a ďalej týmto prístupom do distribučnej sústavy rozumie „právo vpúšťať“ výrobcom vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy na účely jej prenosu k odberateľom, resp. iným účastníkom trhu). Zákon o energetike teda nikde vo svojom znení (je to zrejmé aj z názvu § 26 - základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou) neobmedzuje zmluvné strany uzatvárať iba zmluvy s predmetom uvedeným v ustanovení § 26; to platí napr. aj pre Zmluvu o prístupe, ktorej predmet presne korešponduje so zákonným chápaním pojmu „prístup“ ako je to uvedené vyššie. Žalovaný upriamil pozornosť vo veci konajúceho súdu tiež na judikatúru Ústavného súdu (napr. I. ÚS 243/07, I. ÚS 242/07, IV. ÚS 15/2014), kde Ústavný súd opakovane pripomína, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie

vôle) podľa č. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je prioritá výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 625/03 zo 14. apríla 2005). Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy (k tomu pozri I. ÚS 242/07, I. ÚS 243/07, IV. ÚS 340/2012). Ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva) ústavný súd hodnotí aj rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zákony a podzákonné úpravy (vrátane noriem týkajúcich sa výkladu alebo platnosti právneho úkonu) interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 1735/07, I. ÚS 26/2010). Na základe vyššie uvedených skutočností zastáva žalovaný názor, že tvrdenia žalobcu o údajnej neplatnosti Zmluvy o prístupe z dôvodu obchádzania zákona, resp. nemožnosti plnenia Zmluvy o prístupe sú iba účelovými tvrdeniami, poňatými podľa názoru žalovaného až príliš právne formalistický. Navyše v zmysle vyššie uvedených skutočností sa domnieva, že tvrdenia žalobcu nemajú právne opodstatnenie. Názor žalobcu, že Zmluva o prístupe bola s ním uzavretá v omyle a v rozpore s dobrými mravmi považuje žalovaný taktiež za účelovo vykonštruovaný, nakoľko žalobca uvedené tvrdenia nijako nepreukázal. Zo samotného sprievodného listu k tejto Zmluve o prístupe nevyplýva žiadny nátlak na neho ako výrobcu elektriny, ale len oznámenie o aktuálnom stave a potrebe riadne právne zabezpečiť pre výrobcu elektriny prístup do distribučnej sústavy v zmysle vyššie uvedeného chápania žalovaným.

3C. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam mal za to, že žalobcom uplatnený nárok je nedôvodný, nakoľko žalovaný namietané faktúry za prístup do regionálnej distribučnej sústavy vystavil na základe a v súlade s § 26 ods. 23 Vyhlášky, t.j. v danom čase s platným a účinným všeobecne záväzným právnym predpisom a navyše na riadnom zmluvnom základe. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby súd prvej inštancie žalobný návrh žalobcu po vykonanom dokazovaní ako nedôvodný zamietol.

4.V podaní zo dňa 25.10.2017 žalobca poukázal na to, že je pripojený do distribučnej sústavy žalovaného, pričom k pripojeniu došlo pred prijatím novej Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zo dňa 11.07.2013 č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike pre rok 2014. Žalobca v čase pred Vyhláškou pravidelne dodával elektrinu žalovanému. Žalovaný žalobcovi nefaktoval žiadnu platbu za prístup do distribučnej sústavy (ďalej len „platba za prístup“). Napokon nemal ani prečo. Žalobca prístup nikdy nevyužíval, a teda ani neuzatvoril so žalovaným zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Žalovaný svoje konanie zmenil v roku 2014, po účinnosti Vyhlášky. Vyhláška v roku 2014 totiž zaviedla nový právny režim, podľa ktorého platbu za prístup majú platiť nie len tí výrobcovia elektriny, ktorí zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny majú, ale aj tí, ktorí takúto zmluvu nemajú. Je zrejmé, že platba za prístup bola Vyhláškou zavedená účelovo a mala slúžiť tomu, aby sa žalovanému zvýšil príjem z tohto „paušálneho poplatku“. Po prijatí Vyhlášky si žalovaný chcel tento príjem pravdepodobne „poistiť“. Na začiatku roka 2014 preto prinútil žalobcu uzatvoriť zmluvu, ktorá nemá v energetike obdoby. Táto zmluva bola nazvaná ako „Zmluva o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto, č. ZPV/2014/413“ zo dňa 14.01.2014 (ďalej len „Žalovaného zmluva o prístupe“). Znenie zmluvy však nie len že odporovalo zákonným ustanoveniam, ale dokonca ani žiaden prístup do distribučnej sústavy neupravovalo ani ho žalobcovi neumožňovalo. Tvrdil, že prístup do distribučnej sústavy je možné dohodnúť len výlučne v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Takúto zmluvu však žalobca nikdy neuzatvoril. Žalovaného zmluva o prístupe nie je takouto zmluvou. Bez ohľadu na to, či zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny existovala, alebo nie, žalobca bol v zmysle neústavnej Vyhlášky povinný platiť platbu za prístup. Žalovaný zároveň túto platbu začal pravidelne na mesačnej báze fakturovať žalobcovi. Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález zo dňa 22.06.2016, ktorým zrušil časť ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky. Išlo o tú časť, ktorá zavádzala povinnosť uhrádzať platbu za prístup pre tých výrobcov, ktorí neuzatvorili zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Zdôraznil, že už z ústavnej podstaty je neprípustné, aby akékoľvek nové povinnosti zavádzal podzákonný predpis – v tomto prípade Vyhláška Úradu. Žalovaný však nielen že odmieta vrátiť žalobcovi bez právneho dôvodu prijaté platby, ale vo svojom protiprávnom konaní pokračuje. Platbu za prístup do distribučnej sústavy aj naďalej fakturuje, jej úhrady sa domáha a neuhradené platby za neexistujúce pohľadávky dokonca započítava voči pohľadávkam

žalobcu. Žalovaný navyše nielen že hrubo ignoruje rozhodnutie Ústavného súdu, ale jeho právne závery prekrúca a vykladá účelovo. Uhradzením platby za prístup do distribučnej sústavy bez uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, a to na základe plnenia bez právneho dôvodu. Žalobca sa touto žalobou domáha vrátenia už uhradených platieb za prístup. S argumentáciou žalovaného obsiahnutou v jeho vyjadrení nesúhlasí a považuje ju za zavádzajúcu a vecne aj právne nesprávnu. Argumentácia žalovaného ohľadom pojmu „prístup“ je chaotická a odporuje základným pojmom v energetike. Žalovaný považuje prístup za akési „využívanie“ distribučnej sústavy. Toto tvrdenie je nepresné a účelové. Nie všetko, čo možno označiť za „využívanie distribučnej sústavy“ je prístupom. Zákon totižto pojem prístup definuje a používa jasne, žalovaný to však vo svojej argumentácii obchádza. Podľa žalovaného, žalobca využíva prístup do distribučnej sústavy už len tým, že elektrinu dodáva na základe zmluvy o výkupe elektriny na krytie strát. Uvedené však nemá žiaden základ v rozhodnutí Ústavného súdu a v zákone č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o energetike“). Žalovaný ďalej uvádza svoj názor ohľadom existencie „samotného práva prístupu“ na základe pojmu „vpúšťať“. Tento pojem „vpúšťať“ si žalovaný vytrhol z kontextu rozhodnutia Ústavného súdu, jeho výklad sa však neopiera ani o toto rozhodnutie a ani o zákonnú úpravu. Žalovaný tiež uviedol, že Žalovaného zmluva o prístupe je akýsi osobitný typ zmluvy. Táto zmluva síce nemá byť nikde zadefinovaná a ani len riadne zákonne upravená, dokonca nie je možné určiť ani jej základné náležitosti, avšak na základe tejto zmluvy mala byť vyberaná platba za prístup. Je nesporné, že žalobca vyrába a dodáva elektrinu žalovanému, resp. ním poverenému subjektu. Na takúto dodávku elektriny však prístup nie je potrebný. Prístup by žalobca využíval jedine v prípade, ak by so svojou elektrinou „vstúpil“ do distribučnej sústavy žalovaného a využil jeho sústavu na prepravu (distribúciu) elektriny inému subjektu. Žalobca však nič takéto nerealizuje, prístup nevyužíva a platby za prístup bol nútený platiť neoprávnene. Opätovne poukázal na § 2 písm. a) bod 12 a § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Mal za to, že zákon priamo vymedzuje čo je prístup do distribučnej sústavy a v akej zmluve je tento možné dohodnúť. Tvrdil, že prístup je pojmom, ktorý je neoddeliteľne spojený s prepravou elektriny distribučnou sústavou koncovému odberateľovi, t.j. distribúciou elektriny (o tom svedčí kumulatívna spojka „a“ ako definičný znak zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny). Inak povedané, na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny si výrobca elektriny zabezpečuje prepravu elektriny vyrobenej vo svojich zariadeniach na výrobu elektriny ku koncovým odberateľom elektriny. Uvedený názor potvrdil aj Ústavný súd v bode 21.1 rozhodnutia, podľa ktorého sa pod prístupom do regionálnej distribučnej sústavy chápe právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy vyrobenú elektrinu na účely jej prenosu k odberateľom, resp. iným účastníkom trhu. Je zrejmé, že výrobca elektriny pri uzatvorení zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny si dohodne to, že môže elektrinu vpúšťať ako aj to, že táto elektrina bude distribuovaná (prepravená) odberateľom, alebo iným účastníkom trhu. V prípade žalobcu však k ničomu takému nedošlo. Žalobca elektrinu len dodá distribučnej spoločnosti (príp. subjektu, ktorý sama poverila), a tá si s touto elektrinou nakladá podľa vlastného uváženia. Po tom, ako distribučná spoločnosť odoberie elektrinu, žalobca nad ňou nemá žiadnu moc a nijako nemôže ovplyvniť jej distribúciu. Žalovaný distribučnú sieť nevyužíva a o takúto službu ani nikdy nemal záujem. Žalovaný účelovo vychádza len z prvej časti podstaty prístupu uvedenej v dotknutom rozhodnutí Ústavného súdu, a to práva „vpustiť elektrinu“. Prehliada však druhú podstatnú vec, a to, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny v sebe musí zahŕňať aj dohodu o tom, že vyrobená elektrina má byť distribuovaná (prepravená) do stanoveného miesta. Uvedené vyplýva ako z definície prístupu podľa § 2 písm. a) bodu 12 Zákona o energetike, tak aj z definície zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny podľa § 26 ods. 5 Zákona o energetike a rovnako aj z dotknutého rozhodnutia Ústavného súdu. S ohľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že vymedzenia pojmu prístup do distribučnej sústavy, ktoré vo svojom vyjadrení uvádza žalovaný, nekorešpondujú so zákonnou definíciou prístupu do distribučnej sústavy a rovnako ani s právnym názorom Ústavného súdu, ktorý je uvedený v predmetnom náleze. Mal za to, že je dôležité, že žalovaný nepopiera, že so žalobcom žiadnu zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny neuzatvoril. Zo zákonnej definície prístupu je zrejmé, že prístup je možné dohodnúť len v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Ak takáto zmluva neexistuje, neexistuje ani právny základ pre vyberanie platby za prístup. Žalovaný má tak povinnosť vrátiť bezdôvodné obohatenie. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že Zákon o energetike údajne nikde vo svojom znení neobmedzuje zmluvné strany uzatvárať iba zmluvy s predmetom uvedeným v ustanovení § 26 Zákona o energetike. Uvedené tvrdenie žalovaného je účelové a pre rozhodnutie v tejto veci úplne bezpredmetné. Zákon o energetike jednoznačne a vyčerpávajúco vymenúva zmluvy, v rámci ktorých je možné prístup dohodnúť. Avšak túto skutočnosť žalovaný vo svojom vyjadrení pri citovaní ustanovenia § 2 písm. a) bod 12.2 Zákona o energetike účelovo opomína. Zákonná definícia

prístupu, nielen že vymedzuje obsah pojmu prístup, ale zároveň špecifikuje zmluvu, v rámci ktorej možno prístup do distribučnej sústavy dohodnúť. Obsahové náležitosti takejto zmluvy, t. j. zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, sú potom podrobnejšie vymedzené v ustanovení § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Žalovaný existenciu takejto zmluvy nepreukázal a ani preukázať nemohol, nakoľko nikdy neexistovala. Žalovaného zmluva o prístupe nie je takouto zmluvou. V zmysle vyššie uvedeného nie je možné dohodnúť si prístup do distribučnej sústavy na základe inej zmluvy, ako vymedzuje Zákon o energetike, či vytvárať celkom nové zmluvné vzťahy ako sa snaží žalovaný prezentovať. Žalovaný si sám vytvoril akúsi fiktívnu „zmluvu o prístupe“, ktorá nie len že nemá základ v právnych predpisoch, ale im dokonca priamo odporuje. Rovnaký právny názor ohľadom možnosti dohodnutia prístupu do distribučnej sústavy výlučne na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny zastáva aj Ústavný súd v rámci bodu 21.5 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Podotkol, že Ústavný súd vyslovene odkazuje na už spomínaný § 26 ods. 5 Zákona o energetike, ktorý upravuje podstatné náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Napokon, aj samotné sporné znenie Vyhlášky, ktoré bolo Ústavným súdom konštatované za neústavné, obsahuje označenie: „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“. Ak teda žalovaný nepopiera, že zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny neuzatvoril, nie je potrebné žiadne ďalšie skúmanie jeho argumentácie. Ak neexistuje zmluva, neexistoval právny dôvod pre uhrádzanie platby za prístup a námietky žalovaného sú nedôvodné. Podľa žalovaného, ním vypracovaná „zmluva o prístupe“ nie je síce nikde zadefinovaná, avšak spomína sa v § 27 ods. 1 písm. b) Zákona o energetike. Tento názor podľa žalobcu nie je správny. Predmetné ustanovenie je jediným miestom v celom zákone, kde zákonodarca uviedol len skrátený názov zmluvy – zmluva o prístupe, miesto celého názvu - zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. To, že sa jedná o rovnakú zmluvu vyplýva zo samotnej základnej definície prístupu uvedenej v § 2 Zákona o energetike. Je neprípustné vykladať § 27 Zákona o energetike v rozpore so základnými ustanoveniami toho istého predpisu. Zároveň, zo systematického výkladu § 27 Zákona o energetike je taktiež zrejmé, že zákonodarca v žiadnom prípade nemal v úmysle zaviesť nový druh akejsi „zmluvy o prístupe“. Ak by to chcel, spravil by tak určite nie len v § 2 ale aj v § 26 Zákona o energetike („Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou“), na ktorý priamo nadväzuje aj § 27 Zákona o energetike. Tomuto názoru žalovaného taktiež odporuje aj celé rozhodnutie ústavného súdu. Dokonca aj vyššie citovaný bod 21.5 rozhodnutia Ústavného súdu, na ktorý aj samotný žalovaný odkazuje. Daný bod vyslovene spája § 27 s ustanovením § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Práve ustanovenie § 26 ods. 5 Zákona o energetike upravuje podstatné náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaného zmluva o prístupe nemá zákonný základ, práve naopak. Táto zmluva zákonné ustanovenia porušuje. Navyše, nie len že žiaden prístup do distribučnej sústavy neupravuje ani neumožňuje, ale ho ani upraviť alebo umožniť nemôže. Táto skutočnosť vyplýva už zo samostatnej podstaty pojmu „prístup do distribučnej sústavy“, ktorý žalovaný interpretuje jednostranne a nesprávne. Prístup je možné dohodnúť výlučne v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Táto zmluva má uvedené svoje podstatné náležitosti v § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Keďže žalovaného zmluva o prístupe tieto náležitosti neobsahuje, je potrebné konštatovať že žiadna zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny nevznikla. Absencia tejto zmluvy má za následok, že platby za prístup boli uhrádzané bez právneho dôvodu a je potrebné ich vrátiť. Platnosť či neplatnosť žalovaného zmluvy o prístupe je tak z tohto pohľadu irelevantná a nie je potrebné ju posudzovať. Ak by sa aj pristúpilo k posudzovaniu platnosti žalovaného zmluvy o prístupe, žalobca už v žalobe konštatoval naplnenie hneď niekoľkých dôvodov jej neplatnosti. Tieto dôvody následne rozviedol. Sú nimi: a) rozpor so zákonom, resp. jeho obchádzanie; b) nemožnosť plnenia; c) omyl pri uzatváraní zmluvy a d) rozpor s dobrými mravmi. Žalovaného zmluva o prístupe môže byť uzatvorená platne len v tom prípade, ak svojím obsahom a účelom neodporuje právnym predpisom v oblasti energetiky, a ani ich neobchádza. Žalovaného zmluva o prístupe odporuje základnej definícii pojmu prístup ako aj vymedzeniu zmluvných vzťahov, v ktorých je možné prístup ako taký dohodnúť. Pre platnosť zmluvy je tiež nevyhnutné, aby jej predmet bol právne a fakticky možný a dovolený. Žalovaný uzatvoril so žalobcom v roku 2011 Zmluvu o dodávke elektriny a doplatku za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou a prevzatí zodpovednosti za odchýlku zo dňa 31.03.2011 (ďalej len „Zmluva o dodávke“). Táto zmluva bola v čase uzatvárania Žalovaného zmluvy o prístupe platná a účinná. Podľa čl. I bodu 1 Zmluvy o dodávke sa žalobca zaviazal dodať žalovanému vyrobenú elektrinu a žalovaný sa zaviazal odobrať túto elektrinu a za cenu elektriny na straty. Žalobca si od roku 2011 uplatňoval právo na odber elektriny za cenu elektriny na straty a celú vyrobenú elektrinu dodával žalovanému. Napokon, prikazoval mu tak aj samotný Zákon o podpore OZE,

v zmysle ktorého: „Výrobca elektriny s právom na podporu, ktorý si uplatňuje podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) a množstvo elektriny počíta podľa § 3 ods. 4 písm. a), b), f) alebo g) je povinný dodať prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, u ktorého si uplatňuje podporu, celý objem vyrobenej elektriny, okrem regulačnej elektriny dodanej pre potreby prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo elektriny dodanej bez použitia regionálnej distribučnej sústavy.“ V zmysle vyššie uvedeného mal žalobca povinnosť všetku vyrobenú elektrinu dodávať žalovanému. Nebolo tak možné, aby žalobca využíval prístup a ním vyrobená elektrina bola dopravená inému subjektu ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy (žalovanému). Žalobca uviedol, že samotné vykonštruovanie novej „Žalovaného zmluvy o prístupe“ napriek zákonnej norme, ktorá vyžaduje uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, má za následok právnu nemožnosť plnenia. Uvedené potvrdzuje aj právna doktrína v zmysle ktorej: „Právna nemožnosť je tiež daná v prípade, ak zmluvné strany porušujú zákonom ustanovený numerus clausus – objektívna nemožnosť sa vzťahuje na nemožnosť založiť také pravidlo správania.“ (Števec M., Dulak A., Bajánková J., Fenčík M., Sedlačko F., Tomašovič M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 – 450. Komentár, Praha: C.H.Beck, 2015, 424 s.) Žalovaný síce argumentuje, že nadpis § 26 Zákona o energetike znie „Základné zmluvné vzťahy“, z čoho vyvodzuje exemplifikatívnu povahu výpočtu zmlúv, avšak prehliada základné definície tohto predpisu. Podľa § 2 písm. a) bodu 12 Zákona o energetike sa prístupom do sústavy rozumie „prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny“. Navyše, predmet plnenia je v žalovaného zmluve o prístupe vymedzený ako umožnenie prístupu užívateľa do regionálnej distribučnej sústavy v zmluvne dohodnutom rozsahu, avšak v tejto zmluve absentuje reálne oprávnenie žalobcu distribuovať elektrinu, resp. rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou určité množstvo elektriny. Pre platnosť zmluvy je tiež nevyhnutné, aby nebola utvorená v omyle vo vôli, a teda aby nedošlo k uzatvoreniu zmluvy na základe nesprávnej alebo nedostatočnej predstavy osoby o rozhodnej skutočnosti, ktorá ju viedla k uzatvoreniu právneho úkonu. Uviedol, že Zmluvu o prístupe vypracoval žalovaný a žalobca nijako do procesu tvorby tejto zmluvy nemohol vstupovať. Žalovaný zaslal žalobcovi návrh tejto zmluvy spolu so sprievodným listom, ktorým žalobcu presvedčal o nevyhnutnosti uzatvorenia žalovaného zmluvy o prístupe (ďalej len „Sprievodný list“). Práve znenie Sprievodného listu bolo rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá viedla žalobcu k uzavretiu Zmluvy o prístupe a bez tohto Sprievodného listu by k uzatvoreniu Žalovaného zmluvy o prístupe vôbec nedošlo. Je zrejmé, že žalovaný má voči žalobcovi dominantné postavenie. Žalovaný je jediným prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, ktorého služby môže žalobca využiť. Inými slovami, existencia a podnikanie žalobcu bytostne závisia na možnosti byť pripojený do distribučnej sústavy žalovaného a dodávať mu elektrinu. Odpojenie žalobcu, prípadne zamedzenie dodávky elektriny žalobcovi (či už ako výrobcovi alebo ako odberateľovi) by znamenalo jeho likvidáciu. Uvedené je pre skutkový stav a konanie žalobcu podstatné. Žalobca nemal žiaden iný dôvod uzatvoriť žalovaného zmluvy o prístupe ako ten, že to vyžaduje od neho prevádzkovateľ distribučnej sústavy, od ktorého bytostne závisí jeho existencia a ktorý zároveň konštatuje nevyhnutnosť uzatvorenia tejto zmluvy v zmysle právnej úpravy. Žalobca tak na základe nepravdivých tvrdení o tom, že Zmluva o prístupe sa musí uzatvárať za každých okolností nadobudol legitímny dojem, že uzatvorenie danej zmluvy je jeho zákonnou povinnosťou. V prípade žalobcu bola žalovaného zmluva o prístupe navyše uzatvorená aj v rozpore s dobrými mravmi nakoľko: a) žalobcovi bol so zmluvou doručený zavádzajúci Sprievodný list, ktorý žalobcu účelovo navádzal k jej uzatvoreniu; b) Sprievodný list, ktorý pripravil a zaslal žalovaný uviedol žalobcu do omylu ohľadom povinnosti uzavrieť Zmluvu o prístupe; c) žalovaný pri uzatváraní zmluvy zneužil svoje postavenie, ako aj závislosť žalobcu na ňom; d) žalobca by Zmluvu o prístupe pri objektívnom posúdení okolností nikdy neuzavrel nakoľko bola preňho maximálne nevýhodná; žalovaný svojím postupom sledoval len zabezpečenie finančného prospechu na úkor žalobcu, resp. chcel dosiahnuť uzatvorenie účelovej zmluvy, ktorá žalobcovi nič neprinesie, na druhej strane ho len výslovne zaviazala uhrádzať platbu za niečo, čo nepotrebuje ani nevyužíva. Nesúhlasil s názorom žalovaného, že derogačný nález Ústavného súdu má výlučne účinky „ex nunc“, a preto je neaplikovateľný na prejednávajúcu vec. Žalovaný opomína fakt, že derogačné nálezy Ústavného súdu môžu mať súbežne dva účinky, a to účinnosť „ex nunc“ a účinnosť „ex tunc“, pričom každý z týchto účinkov sa pri zrušovaní neústavnej právnej úpravy prejaví odlišným spôsobom, a to vo vzťahu k zrušovanej právnej úprave, alebo k právnym vzťahom založeným touto neústavnou úpravou. „Ex nunc“ účinnosť derogačného nálezu Ústavného súdu sa viaže k strate účinnosti a platnosti neústavnej právnej úpravy. Ex nunc účinnosť nastáva momentom vyhlásenia derogačného nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, kedy neústavná právna úprava do budúcnosti (ex nunc) stráca účinnosť. Neústavná právna úprava sa stáva hmotnoprávne neaplikovateľnou a zverejnením derogačného nálezu sa ipso facto stáva neústavnou. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra Ústavného súdu, podľa ktorej „ex nunc“ účinky derogačného nálezu majú predovšetkým dopad na ďalšiu účinnosť a platnosť právnej úpravy.

Ústavný súd uvádza, že k strate účinnosti právnej úpravy môže dôjsť iba vtedy, ak je táto právna úprava platná a účinná v čase rozhodovania Ústavného súdu. Logicky, iba v takomto prípade môže byť vydaný derogačný nález (k „ex nunc“ účinkom pozri napr. Ústavný súd, sp. zn.: PL. ÚS 18/02, PL. ÚS 13/98, sp. zn.: PL. ÚS 15/08, sp. zn.: PL. ÚS 17/08 alebo Ústavný súd Českej republiky sp. zn.: PL. ÚS 31/96). Vyššie uvedené rozhodnutia však nijako nespochybňujú fakt, že derogačný nález má aj účinok „ex tunc“. „Ex tunc“ účinok derogačného nálezu Ústavného súdu sa viaže k hmotnoprávnemu usporiadaniu právnych vzťahov, ktoré vznikli pred vyhlásením derogačného nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Ústavný súd tak závažnú skutočnosť ako sú právne vzťahy vzniknuté na podklade neústavnej právnej úpravy, neignoruje. Ako to už bolo spomenuté v predchádzajúcich podaniach žalobcu, snahu o absolutizovanie princípu právnej istoty Ústavný súd niekoľkokrát vo svojej rozhodovacej činnosti odmietol s tým, že pri zrušovaní právnej úpravy musí byť prihliadnuté na ochranu ústavného poriadku a na prípadný zásah do základných práv, ktoré boli touto úpravou zapríčinené (ÚS SR, sp. zn.: I. ÚS 51/06, I. ÚS 60/06 a I. ÚS 58/06). Existenciu „ex tunc“ účinkov derogačného nálezu Ústavného súdu potvrdzuje nielen v žalobe zmieňované zjednocujúce stanovisko Ústavného súdu, sp. zn.: PLz. ÚS 1/06, uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu za rok 2006, č. 64/2006 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“), ale aj ďalšia judikatúra, podľa ktorej následky protiústavného právneho predpisu existujú ešte predtým, než bol derogačný nález vyhlásený. (porovnaj: Najvyšší súd Českej republiky, sp. zn.: 21 Cdo 1704/2007). Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že kým „ex nunc“ účinky derogačného nálezu majú dopad na platnosť a účinnosť právnej úpravy a jej ďalšiu neaplikovateľnosť, účinky „ex tunc“ riešia hmotnoprávne dopady neústavného právneho predpisu na vzťahy vzniknuté počas platnosti a účinnosti neústavnej právnej úpravy. Oba účinky nálezu popri sebe pôsobia súbežne, čo potvrdzuje aj Ústavný súd v zjednocujúcom stanovisku, keď uvádza, že „v súvislosti s právnym názorom prvého a druhého senátu (pozn.: derogačný nález má účinky ex tunc), je potrebné uviesť, že ani jeden z nich nespochybnil právny názor tretieho senátu ústavného súdu, podľa ktorého účinky rozhodnutia ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy sú ex nunc.“ Inak povedané, názor Ústavného súdu o „ex tunc“ účinkoch derogačného nálezu nijako neneguje skutočnosť, že nález Ústavného súdu má aj „ex nunc“ účinok, avšak ten sa prejavuje iným spôsobom. Tvrdenie žalovaného, že nález Ústavného súdu má iba „ex nunc“ účinky, je nesprávne a zjavne tendenčné. Účinky derogačného nálezu majú spätný dopad na právne vzťahy vzniknuté v čase, kedy bola neústavná právna úprava ešte platná a účinná. Žalobca opakovane poukazuje na zjednocujúce stanovisko, ktoré otázku účinkov derogačného nálezu jednoznačne vyriešilo. Ústavný súd vo výroku zjednocujúceho stanoviska uviedol, že „hmotnoprávne účinky nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL. ÚS 38/03-89 (...) nastávajú pre všetkých účastníkov tohto konania ex tunc.“ Zjednocujúce stanovisko je rozhodovacou praxou Ústavného súdu rešpektované a neexistuje žiadne neskoršie rozhodnutie, ktoré by v obdobných situáciách jeho právne závery sponchybnilo. Zjednocujúce stanovisko bolo publikované v Zbierke nálezov Ústavného súdu spolu s nálezom prvého senátu, sp. zn.: I. ÚS 51/06 (uverejnené pod číslom 26/2006), z ktorého zjednocujúce stanovisko vychádza. Okrem zjednocujúceho stanoviska a naňho nadväzujúcej judikatúry, poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len „Ústavný súd ČR“). Ten uviedol, že spätný účinok nálezu Ústavného súdu je prípustný, nakoľko „nesúlads s ústavným poriadkom trval už po dobu účinnosti preskúmaného zákona“ (Ústavný súd ČR, sp. zn.: III. ÚS 3489/12). V rovnakom duchu sa vyjadril aj Najvyšší súd Českej republiky (ďalej len „NS ČR“), keď uviedol, že „rozpor s ústavným poriadkom síce môže byť záväzne deklarovaný iba nálezom Ústavného súdu, avšak následky jeho zistení platia aj pre dobu, ktorá predchádzala nálezom vykonanému zrušeniu „protiústavného“ zákona alebo jeho jednotlivého ustanovenia (NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1704/2007). Z vyššie uvedeného vyplýva, že otázka spätného účinku derogačného nálezu Ústavného súdu je judikatúrou ustálená. Rozhodne nemožno súhlasiť s názorom žalovaného a tváriť sa, že právne vzťahy založené neústavnou právnou úpravou, sú právne perfektné. Derogovaná právna úprava bola neústavná aj v čase pred vydaním derogačného nálezu. Na podklade neústavnej právnej úpravy bolo zasiahnuté do základného práva žalobcu, keď od neho žalovaný vyberal platbu, na ktorú nemal nárok. Opodstatnenosť spätného účinku derogačného nálezu je založená aj tým, že potreba ochrany základného práva žalobcu (ochrany vlastníctva), musí byť uprednostnená pred právnymi vzťahmi založenými neústavnou právnou úpravou. Žalobca opakovane poukázal na zjednocujúce stanovisko, ktoré otázku účinkov derogačného nálezu jednoznačne vyriešilo (PL. ÚS 38/03-89). V ďalšom prejednávacom prípade Ústavný súd ČR použil závery zo svojho rozhodnutia aj na prípady, ktoré predchádzali jeho vydaniu, čím potvrdil „ex tunc“ účinky derogačného nálezu. Ústavný súd ČR v tomto prípade doplnil, že vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré už nastali, sa nebude aplikovať neústavná právna norma, ale bude sa aplikovať základné právo dotknutej osoby pôsobiace v jej prospech (Ústavný súd ČR, sp. zn.: PL. ÚS 15/09). Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že „nemožno taktiež opomenúť, že aplikáciou neústavných častí § 26 ods. 23

vyhlášky o cenovej regulácii dochádza k odčerpaniu časti majetku tých výrobcov elektriny, ktorí nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy, čím dochádza k neústavnému zásahu do základného práva výrobcov elektriny ako podnikateľských subjektov vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Uvedeným názorom sa Ústavný súd jasne priklonil k princípu spätnej ochrany plnej realizácie základného práva výrobcov elektriny pred aplikáciou neústavnej právnej úpravy (t. j. pred právnymi vzťahmi založenými neústavnou právnou úpravou). Rozhodnutie Ústavného súdu odmietlo aplikáciu napádanej časti Vyhlášky, zrušilo ju, a to s cieľom umožniť aplikáciu a realizáciu vlastníckeho práva výrobcov elektriny, a to aj spätne. V tomto smere rozhodnutie Ústavného súdu sleduje rovnakú ústavnoprávnu líniu, akú stabilne prezentuje aj Ústavný súd Českej republiky (napr. v už zmieňovanom rozhodnutí sp. zn.: PL. ÚS 15/09). Z uvedeného vyplýva, že na právne vzťahy založené neústavnou právnou úpravou sa má nazerať cez prizmu ochrany vlastníckeho práva žalobcu. Ochrana základného práva žalobcu musí mať v zmysle judikatúry Ústavného súdu a Ústavného súdu ČR prednosť pred ochranou vzťahov, ktoré vzišli z aplikácie neústavnej normy. Takýto prístup je plne v súlade s princípom ochrany ústavnosti a s princípom prioritnej ochrany základného práva jednotlivca. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukazuje na judikatúru Ústavného súdu ČR a uvádza, že (i) zrušenie zákona Ústavným súdom nespôsobuje spätné zrušenie právnej úpravy (ÚS ČR, sp. zn.: IV. ÚS 1777/07) a (ii) derogačný nález môže mať spätné účinky iba v prípade, ak by zrušovaná právna úprava upravovala vzťahy medzi orgánom verejnej moci a nositeľom základného práva a spätný účinok derogačného nálezu by bol v prospech nositeľa základného práva a slobody. Žalobca považuje argumenty žalovaného za tendenčné a máťúce. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn.: IV. ÚS 1777/07 a odvodzuje z neho nemožnosť spätného účinku derogačného nálezu Ústavného súdu, potom zjavne účelovo opomína tú časť rozhodnutia, podľa ktorej „účinkom nálezu „ex nunc“ nevylučuje, že aplikácia protiústavného právneho predpisu mohla viesť k zásahu do základného práva alebo slobody jednotlivca“. Ako to už žalobca uviedol, právne vzťahy založené neústavnou právnou úpravou nemôžu ostať v režime tejto zrušenej právnej úpravy akoby „nedotknuté“, ale bude potrebné v nich prioritne (nanovo) aplikovať základné právo dotknutej osoby, ktoré bolo touto neústavnou právnou úpravou porušené (Ústavný súd ČR, sp. zn.: PL. ÚS 15/09). Ústavný súd vo svojom rozhodnutí jasne uviedol, že časťou Vyhlášky „dochádza k neústavnému zásahu do základného práva výrobcov elektriny ako podnikateľských subjektov vlastníť majetok.“ Toto základné právo žalobcu musí byť vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným spätne „ex nunc“ aplikovateľné. V opačnom prípade by došlo k neprípustnému absolutizovaniu princípu právnej istoty na úkor princípu ochrany ústavnosti a princípu prioritnej ochrany základného práva a slobody jednotlivca. Žalobca sa nemôže stotožniť ani s názorom žalovaného, podľa ktorého by derogačný nález mohol mať spätný účinok iba ak by išlo o vzťah medzi orgánom verejnej moci a nositeľom základného práva a slobody. Poukázal na to, že spätný účinok derogačného nálezu je možný aj v prípade horizontálnych vzťahov (medzi jednotlivcami navzájom) založených zrušenou právnou úpravou, a to vtedy, ak je takýto spätný účinok derogačného nálezu v prospech základného práva jednotlivca (pozri napr.: III. ÚS 3489/12). Okrem už vyššie uvedeného poukazu na zásah do základného práva a slobody žalobcu, zdôraznil aj to, že žalovaný vyberal od žalobcu platbu (i) na základe neústavného právneho predpisu a (ii) bez akéhokoľvek právneho základu. Neústavnou právnou úpravou bolo založené zjavne nerovnovážne postavenie, kde bol žalovaný (z titulu všeobecne záväzného právneho predpisu) nedôvodne zvýhodňovaný a žalobca naopak - nedôvodne ukracovaný o svoj majetok. Zrušená právna úprava tak zasahovala do ústavného práva žalobcu (vlastníckeho práva). Derogácia napádanej právnej úpravy so spätným účinkom nastoľuje rovnováhu v právnych vzťahoch, reparuje poškodené základné právo žalobcu a je plne konzistentná s doterajšími názormi ústavných súdov. Argumentácia žalovaného o tom, že nemá postavenie orgánu verejnej správy, je pre účely tohto konania absolútne bezpredmetná. Podstatné je, že derogačný nález Ústavného súdu môže mať spätné hmotnoprávne účinky ak je zjavné, že tým dôjde k reparácii neústavnou právnou úpravou porušeného základného práva, čo je aj žalobcov prípad. K tejto spätnej ochrane základného práva žalobcu môže dôjsť bez ohľadu na to, či je jeho vzťah so žalovaným horizontálny alebo vertikálny (orgán verejnej správy).

5. Podaním zo dňa 30.01.2018 vzal žalobca čiastočne späť žalobu v časti výšky a úroku z omeškania a doby trvania omeškania s poukazom na to, že úrok z omeškania si nárokuje len odo dňa nasledujúceho po dni, ktorý bol špecifikovaný v Upovedomení o prevzatí právneho zastúpenia a výzvy na vrátenie uhradených platieb zo dňa 04.10.2016 (predžalobná výzva). Táto výzva obsahovala 10-dňovú lehotu na plnenie, ktorá začala plynúť odo dňa jej doručenia žalovanému (t.j. odo dňa 05.10.2016). Úroky z omeškania si tak žalobca uplatňuje odo dňa 18.10.2016, ktorých výška v zmysle platných právnych predpisov je 9% ročne. Žalobca žiadal o zmenu žaloby a navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť

zaplatiť žalobcovi sumu 44 187,96 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 44 187,96 EUR od 18.10.2016 do zaplatenia.

6. Na pojednávaní dňa 06.02.2018 štatutárny zástupca žalobcu p. E. na otázku súdu z akého dôvodu bola podpísaná konateľmi žalobcu zmluva o prístupe z č.l. 51 spisu, uviedol, že zmluva bola podpísaná preto, lebo im uviedli, že ak zmluvu nepodpíšu, odpoja ich a spätné pripojenie stojí viac ako 100 000,- EUR.

7. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 07.03.2018 uviedol, že tvrdenia žalobcu o neplatnosti zmluvy o prístupe považuje za účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku, na ktorý sa pri uzatváraní tejto zmluvy zaviazal. Tvrdenia žalobcu považoval za nepravdivé a zavádzajúce. Mal za to, že výrobca má v zmysle § 13 zákona o energetike možnosť prepojiť zariadenie výrobcu s odberným zariadením, do ktorého je vyrobená elektrina dodávaná priamym vedením, t.j. bez využitia distribučnej sústavy žalovaného, a teda aj bez prístupu do nej. Voľba pripojiť svoje zariadenie do distribučnej sústavy žalovaného ako aj voľba využívať prístup do distribučnej sústavy žalovaného a dodávať vyrobenú elektrinu žalovanému prostredníctvom jeho distribučnej sústavy, bola dobrovoľným rozhodnutím žalobcu, ktorý si sám na základe svojho vlastného uváženia zvolil tú z dvoch zákonom ponúkaných možností, ktorú považoval v čase svojho rozhodovania za výhodnejšiu. Žalobca ako výrobca elektriny, ktorý dodáva vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy musel mať o postavení žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy a jeho náplni činnosti v čase uzatvárania posudzovanej zmluvy o prístupe do sústavy nesporné vedomosť o vzhľadom na skutočnosť, že elektrinu nie je možné efektívne skladovať a žalobca sa nerozhodol pre vyššie spomínanú dodávku elektriny určitému odberateľovi bez využitia distribučnej sústavy – prostredníctvom priameho vedenia, je nesporné, že žalobca mal záujem, aby ním vyrobená elektrina bola zo strany žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy odoberaná, a teda má z daného pohľadu postavenie dodávateľa. Predmetom zmluvy o prístupe uzatvorenej medzi stranami sporu je v zmysle bodu 1 záväzok žalovaného umožniť žalobcovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta a záväzok žalobcu v zmysle bodu 2 zaplatiť žalovanému platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy. Obe stranami sporu dohodnuté plnenia sú objektívne možné a zákonom aprobované, k čomu uviedol, že ak by aj zákon určité zmluvnými stranami dohodnuté plnenia výslovne nepredpokladal, nie je vylúčené, aby sa na takomto plnení zmluvné strany dohodli osobitným zmluvným dojednaním. Žalobca údajnú objektívnu nemožnosť plnenia a údajný rozpor zmluvy so zákonom zdôvodňuje okrem iného skutočnosťou o nevyužívaní distribučnej sústavy z dôvodu, že zastáva názor, že v jeho prípade nie je vyrobená elektrina z jeho zariadenia distribuovaná koncovým odberateľom, ale len dodávaná v odovzdávacom mieste priamo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, ktorí túto ďalej používa na krytie strát vznikajúcich v súvislosti s distribúciou elektriny koncovým odberateľom. Tvrdil, že žalobca pri svojej argumentácii a výklade pojmu „prístup do sústavy“ účelovo spája využívanie distribučnej sústavy nevyhnutne s distribúciou elektriny. Uvedené výrazy nie sú podľa neho totožné, čo vyplýva z ust. § 26 ods. 5 zákona o energetike, podľa ktorého sa zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciou elektriny zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy (i) rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, (ii) umožniť prístup do sústavy a (iii) prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a (iv) účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb. Z uvedenej dikcie zákona a zákonodarcom použitej spojky „a“ je zrejmé, že tento nepovažuje obsah prístupu do sústavy za totožný s obsahom distribúcie elektriny, t.j. prepravou elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny. Z gramatického výkladu použitia spojky „a“, ktorá je zlučovacou spojkou, je zrejmé, že táto spája dve navzájom rôzne skutočnosti. Mal za to, že žalobcom použitý výklad nie je v danom prípade možné aplikovať, nakoľko jeho aplikácia by bola v rozpore s jednoznačne vyjadrenou vôľou zákonodarcu. Legálna definícia pojmu prístup do sústavy je uvedená v § 2 písm. a) ods. 12.2 Zákona o energetike. Tvrdil, že pojem prístup je obsahovo širší ako pojem distribúcia, pričom prístup a s tým spojené užívanie sústavy nemusí byť previazané s distribúciou elektriny. Samotná existencia prístupu je nevyhnutným predpokladom tak distribúcie, ako aj akéhokoľvek iného spôsobu využívania distribučnej sústavy, či už v podobe dodávky elektriny do sústavy alebo odberu elektriny zo sústavy. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že samotná distribúcia je predpokladom existencie prístupu do sústavy. Takýto výklad nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia a nie je podporený ani európskou judikatúrou. Skutočnosť, že prístup do sústavy a s tým spojené využívanie sústavy nemusí byť nevyhnutne zo každých okolností previazané s distribúciou elektriny vo svojom pravom slova zmysle, potvrdzuje aj Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci C-239/07, Sabatauskas a iní, kde tento konštatoval, že: „Pojem „prístup“ sa

spája s dodávkou elektrickej energie a zahŕňa predovšetkým kvalitu, pravidelnosť a náklady služby. Často sa používa v súvislosti so zabezpečením nediskriminačných taríf.“ K čomu po preskúmaní jednotlivých ustanovení Smernice 2003/54/ES Súdny dvor vo vyššie citovanom rozsudku potvrdzuje správnosť názoru generálnej advokátky Juliane Kokott, že „prístup do sústavy sa chápe ako právo užívať elektrické sústavy.“ Tiež komisia v súvislosti s výkladom článku 20 ods. 1 toho času platnej smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/54/ES z 26.06.2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou, ktorého znenie je takmer totožné so znením článku 32 ods. 1 aktuálne platnej smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/72/ES z 13.07.2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES, pri výklade pojmu prístup do sústavy dospela k záveru, že prístup do sústavy zahŕňa možnosť používať sústavu za zverejnenú tarifu, zatiaľ čo pri pripojení do sústavy ide o fyzické spojenie so sústavou. Tarify za prístup do sústavy sú účtované na základe jednoznačne definovaných fixných nákladov, ktoré musí vynaložiť prevádzkovateľ distribučnej sústavy, aby bol kedykoľvek schopný prijať elektrinu zo zariadenia na výrobu elektriny alebo naopak dodať elektrinu do miesta odberu, t.j. koncovému odberateľovi elektriny. V prípade poplatku za prístup do sústavy sa jedná o poplatok za rezervovanú distribučnú kapacitu v sústave, ktorá je k dispozícii výrobcovi 24 hodín 7 dní v týždni za účelom odobrania ním vyrobenej elektriny distribučnou sústavou. Z dikcie zákonodarcu ako ani judikatúry súdneho dvora nie je možné vyvodiť žalobcom prezentovaný názor o neexistencii prístupu do sústavy a nevyužívaní distribučnej sústavy pri výrobe a dodávke elektriny prevádzkovateľovi distribučnej sústavy. Sústava musí byť v každom časovom okamihu k dispozícii pre každého užívateľa bez rozdielu, s čím sú spojené fixné náklady nevyhnutné na udržanie jej disponibility, a to bez ohľadu na to, či ju užívateľ v danom momente využíva alebo nie, ktoré náklady je potrebné spravodlivo refundovať od všetkých užívateľov sústavy. Vzhľadom k uvedenému je dôvodné, aby sa všetci užívatelia sústavy svojím dielom spolupodieľali na nákladoch spojených s jej prevádzkou. Výrobcovia elektriny sú jedným z užívateľov sústavy, podobne ako jej odberatelia a rovnako tak obe uvedené skupiny užívateľov sústavu potrebujú, aby sa vyrobená elektrina dostala ku koncovému odberateľovi. Do momentu zavedenia poplatku za prístup do sústavy pre výrobcov elektriny sa však na nákladoch spojených s prístupom do sústavy a zabezpečením neobmedzenej a nepretržitej prevádzkyschopnosti sústavy podieľali len odberatelia, a teda vo svojej podstate dochádzalo k dotácii výrobcov ako jedného účastníka sústavy odberateľom ako iným účastníkom sústavy. Ak výrobca elektriny dodáva elektrinu a využíva pre tento účel distribučnú sústavu, tak distribučnú sústavu nevyužíva len v kapacite zodpovedajúcej jeho odberu, ale distribučnú sústavu využíva v kapacite zodpovedajúcej jeho dodávke elektriny. Výrobca elektriny sa preto musí zúčastňovať aj na nákladoch na prevádzkovanie sústavy v rozsahu kapacity potrebnej pre dodávku elektriny. Ak je prístup výrobcu do sústavy, resp. využitíu sústavy a jej kapacity pri dodávke elektriny vyšší ako pri odbere elektriny výrobcom, platí výrobca elektriny ako dodávateľ poplatkov za prístup do sústavy, pričom v postavení odberateľa elektriny výrobca už tento poplatok neplatí, čím je zabezpečená primeranosť a spravodlivosť tejto platby aj pre samotných výrobcov. Výrobca elektriny platí za prístup do sústavy v takom prípade iba jednu platbu, a to platbu za využívanie sústavy na strane dodávky elektriny. Len týmto spôsobom je možné zabezpečiť nielen rovnaký a nediskriminačný prístup všetkých účastníkov trhu s elektrinou k využitíu sústavy, ale aj spravodlivý prístup v znášaní nákladov na prevádzku sústavy naozaj všetkými účastníkmi trhu s elektrinou, ktorí sústavu aj reálne využívajú a v rozsahu v akom sústavu využívajú. Poplatok za prístup do sústavy je vzhľadom k vyššie uvedenému vo svojej podstate potrebné chápať ako poplatok za umožnenie prístupu výrobcu do sústavy a zabezpečenie stálej schopnosti sústavy odobrať od výrobcu ním dodanú elektrinu v potrebnej kapacite, bez ohľadu na to v akom objeme bude reálne elektrina zo strany výrobcu do sústavy dodaná. Prevádzkovatelia distribučnej sústavy sú teda povinní permanentne zabezpečovať stabilitu distribučnej sústavy a jej schopnosť kedykoľvek odobrať objem elektriny zodpovedajúci plnému inštalovanému výkonu v rozsahu rezervovanej kapacity, preto je dôvodné, aby sa na nákladoch za distribúciu elektriny podieľali všetci užívatelia sústavy, t.j. nielen odberatelia elektriny, ale aj samotní výrobcovia elektriny ako účastníci na trhu s elektrinou. S uvedeným sú spojené nemalé náklady na údržbu, servis, obstaranie, inštaláciu o prevádzku meracích systémov. Ak by vyššie uvedené nebolo zabezpečené tak, ako je potrebné k tomu, aby bola zabezpečená dodávka a odber vyrobenej elektriny do sústavy v súlade so stavom pripravenosti sústavy, nebolo by možné v tejto oblasti podnikáť, to znamená, že výrobca elektriny by vyrobenú elektrinu ako komoditu v podstate nemohol predávať. Pre žalobcu, ktorý je pripojený do distribučnej sústavy žalovaného, je vzhľadom k vyššie uvedenému teda nevyhnutné, aby sa zúčastňoval na prístupe do distribučnej sústavy žalovaného a distribučnú sústavu žalovaného využíval, pretože v opačnom prípade by nemohol ním vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalovaného dodávať, resp. „vpúšťať“ v zmysle dikcie nálezu Ústavného súdu SR obsiahnutej v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014. Odplata výrobcov za prístup do distribučnej

sústavy je nediskriminačná, čo v predmetnom náleze potvrdil aj Ústavný súd. Je to tak aj v prípade výrobcov vystupujúcich v postavení odberateľov elektriny zo sústavy a zároveň dodávateľov elektriny do sústavy, pretože takýto výrobcovia neuhrádzajú poplatok za využívanie sústavy duplicitne, ale ich platba adekvátne zodpovedá tomu z prístupov, ktorý je väčšieho rozsahu. Ústavný súd SR v náleze PL.ÚS 17/2014 konštatuje, že: „nenašiel v stanovenom matematickom výpočte a stanovenej výnimke pre okruh výrobcov elektriny žiaden ústavný komponent alebo ústavnú záťaž, ktorá by odôvodňovala vyhlásiť aj ostatné časti § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii za nesúladne s konkrétnymi ústavnými normami či referenčnými zákonmi,“ k čomu ďalej dodáva, že „otázku všeobecných platieb za služby v oblasti elektroenergetiky nemožno považovať za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ale za platby založené na trhovom mechanizme odplaty za poskytované služby/ dobrá (pripojenie za prístup do distribučných sústav).“ To, že sústavu žalobca využíva preukazuje aj skutočnosť, že je pripojený do sústavy a zároveň do nej odovzdáva vyrobenú elektrinu - dodáva elektrinu za odplatu. Sústava musí byť v ktoromkoľvek momente technicky pripravená odobrať vyrobenú elektrinu zo zariadenia na výrobu elektriny. S uvedenou pripravenosťou distribučnej sústavy je nevyhnutne spojené zabezpečovanie stability technických parametrov distribučnej sústavy, t.j. na to aby mohol ktorýkoľvek účastník sústavy v ktoromkoľvek momente nepretržite pristupovať k určenému bodu pripojenia, musí prevádzkovateľ distribučnej sústavy plniť prakticky všetky ustanovenia § 31 ods. 2 zákona o energetike, ako aj množstvo ďalších technických povinností. Výrobca vždy svojim zariadením ovplyvňuje stabilitu a bezpečnosť sústavy, do ktorej je pripojený. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy umožňuje, aby prevádzkovateľ prenosovej sústavy prostredníctvom distribučnej sústavy mohol zabezpečovať stabilitu a bezpečnosť celej elektrizačnej sústavy a dodržiavanie všetkých kvalitatívnych parametrov pre odberateľa a výrobcov elektriny. Zároveň musí zabezpečovať aj splnenie podmienok pre pripojenie do prenosovej sústavy a v neposlednom rade nesmie pripustiť prietok výkonu smerom do nadradenej prenosovej sústavy. Musia teda byť súčasne splnené podmienky, a to dodržanie neprekročenia kapacity sústavy pre odber aj pre dodávku energie. Je potrebné vziať do úvahy, že distribučná sústava bola pôvodne navrhnutá pre toky energie smerom z nadradenej sústavy k odberateľom a nie je ich možné bez dodatočných nákladov využívať nedefinovaným spôsobom. Zmena charakteru prevádzky distribučnej sústavy je v tomto prípade spôsobená pripájaním distribuovaných zdrojov do distribučnej sústavy na všetkých napäťových hladinách. Argumentácia žalobcu o nevyužívaní sústavy teda nezodpovedá skutkovému stavu. Zdôraznil, že pri použití takéhoto výkladu výrobcov by dospeli k absurdnej situácii, kedy by aj odberatelia elektriny mohli tvrdiť, že oni iba berú elektrinu pre svoju spotrebu v odovzdávacom bode, a teda oni prístup do distribučnej sústavy takisto nepotrebujú. Pri dodávke elektrickej energie do distribučnej sústavy z akéhokoľvek zdroja, ktorý je do nej pripojený, je táto sústava využívaná a zaťažovaná rovnako. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy umožňuje prevádzkovateľovi prenosovej sústavy plniť svoje hlavné poslanie, ktorým je zodpovednosť za zabezpečenie rovnováhy v sústave a plnenie všetkých kvalitatívnych parametrov (štandardy kvality). Musia pri tom brať do úvahy výkon výrobných zariadení výrobcov, ktoré využívajú služby sústavy na lokálnej úrovni, ale môžu spôsobiť nestabilitu a prípadný prenos poruchy do nadradeného systému, ale môžu aj reálne negatívne ovplyvniť ostatných účastníkov trhu a ostatných užívateľov distribučnej sústavy, ktorí sú do nej pripojení. V tomto prípade je kapacita distribučnej sústavy fakticky využívaná aj keď daným prvkom nepreteká v daný okamih energia vyrobená príslušným zdrojom. Z tohto pohľadu zdroj, ktorý je pripojený do odberného miesta, ovplyvňuje chod sústavy. Z fyzikálno-technického hľadiska výrobca potrebuje nevyhnutne prístup do distribučnej sústavy nielen pre plnenie svojich podnikateľských zámerov, ale hlavne preto, aby mu sústava poskytovala záruku stabilnej frekvencie a napätia určenej normou STN EN 50160 a iných ustanovení uvedených vo vyhláške Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 236/2016 Z.z. (resp. v žalovanom období účinnej vyhláške Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 275/2012 Z.z.). Dodanie elektriny vyrobenej vo výrobnom zariadení výrobcu elektriny odberateľovi, s výnimkou výrobcu, ktorý je galvanicky oddelený od sústavy (ostrovná prevádzka), nie je fyzikálne a technicky možné bez distribučnej sústavy. Reálne využívanie prístupu do distribučnej sústavy je ešte zreteľnejšie v prípade výrobcov vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, ktorým je aj sám žalobca, na ktorých sa okrem iných predpisov v rámci regulácie sieťových odvetví vzťahuje aj zákon o podpore OZE, ak využijú svoje právo na jednotlivé zákonom o OZE poskytované druhy podpory. Výrobca elektriny s právom na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorý sa rozhodne využiť svoje zákonom stanovené právo a uplatňuje si podporu vo forme odberu elektriny prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy za cenu elektriny na straty v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE, je podľa § 4 ods. 10 zákona o OZE povinný dodať prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, u ktorého si uplatňuje podporu, celý objem vyrobenej elektriny, okrem regulačnej elektriny dodanej pre potreby prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo elektriny dodanej bez použitia regionálnej

distribučnej sústavy. Už zo samotného znenia vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 4 ods. 10 zákona o OZE je zrejme, že výrobca elektriny z obnoviteľných zdrojov energie už pri samotnej dodávke elektriny prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, na ktorú si uplatňuje podporu v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE, nevyhnutne používa regionálnu distribučnú sústavu, a teda do nej musí fakticky pristupovať, nakoľko na elektrinu dodanú bez použitia regionálnej distribučnej sústavy by si dotknutý výrobca nemohol uplatniť podporu v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE. Zákon o podpore OZE v ustanovení § 3 ods. 1 písm. a) zakotvuje, že podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpora výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou sa zabezpečuje prednostným (i) pripojením zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy, (ii) prístupom do sústavy a (iii) prenosom elektriny, distribúciou elektriny a dodávkou elektriny, ďalej tiež (iv) odberom elektriny prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené za cenu elektriny na straty, (v) doplatkom a (vi) prevzatím zodpovednosti za odchýlku prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Ak sa žalobca rozhodol využiť svoje právo na dodávku, distribúciu a/alebo prenos elektriny a prípadne aj tým spojené právo na odber elektriny, prostredníctvom distribučnej sústavy žalovaného, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené za cenu elektriny na straty, a teda distribučnú sústavu žalovaného v niektorom z uvedených dôvodov využívať, musí nevyhnutne platiť, že pre tento účel žalobca distribučnú sústavu žalovaného užíva a prístupuje do nej. Zdôraznil, že uvedené potvrdzuje aj Smernica 2009/28/ES, ktorá v poslednej a predposlednej vete odseku 60 preambuly konštatuje, že v systémoch členských štátov, kde sa pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie stanovuje pevná cena, zvyčajne v kombinácii s povinnosťou nákupu pre prevádzkovateľa systému, obdobne ako v našej právnej úprave zákona OZE, je už prednostný prístup udelený. Z uvedeného je zrejme, že aj samotná európska legislatíva predpokladá, že v prípade využívania podpory v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE, výrobca potrebuje prístup do sústavy, a tento využíva. Všetky vyššie uvedené práva v zmysle § 3 ods. 1 zákona o OZE sú právami výrobcu elektriny a výrobca elektriny ich podľa vlastného uváženia môže, ale aj nemusí využiť. Ak sa ich výrobca elektriny rozhodne využiť a splní podmienky pre priznanie konkrétneho z jeho práv, nemožno mu v tom brániť. Ak sa však výrobca rozhodne niektoré zo svojich práv nevyužiť, nemá jeho ďalšia požiadavka na využitie práva nadväzujúceho na iné práva, alebo práva s ním nevyhnutne spojené (po administratívnej, technickej, obchodnej, resp. vecnej stránke) žiadnu oporu v zákone. Takýto výkon práva výrobcu elektriny nemôže požívať právnu ochranu a predstavuje svojvoľný výklad výrobcu elektriny, zneužívajúci jeho postavenie voči inému účastníkovi trhu s elektrinou, ktorým je v tomto prípade nielen prevádzkovateľ sústavy, ale napríklad aj všetci odberatelia, ktorí znášajú náklady spojené so zabezpečením prevádzkyschopnosti a stability sústavy. Z tohto samozrejme ťaží aj výrobca elektriny dodávajúci elektrinu do sústavy, preto sa na nákladoch musí spravodlivo podieľať. V prípade, ak výrobca využíva zákonom poskytované výhody v podobe podpory v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE, je absurdné, aby tento tvrdil, že prístup do sústavy mu nie je udelený a sústavu nevyužíva a odmietal plniť svoje povinnosti s tým súvisiace. Právo na „prednostný prístup do sústavy“ obsiahnuté v § 3 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona o OZE vo svojej podstate predstavuje nevyhnutnú podmienku realizácie práva na prenos, distribúciu a najmä dodávku elektriny obsiahnutého v bode 3 citovaného zákonného ustanovenia. Výrobca reálne musí pre účely dodávky elektriny nevyhnutne pristupovať do sústavy, aby mohol naplniť svoje právo na prenos, distribúciu a najmä dodávku elektriny. Z vyššie uvedených dôvodov je možné dospieť k záveru, že v prípade, ak žalobca popiera existenciu samotného prístupu do sústavy a celkové využívanie sústavy, takýto žalobca nemôže mať nárok na ďalšie právo spojené s podporou výroby elektriny, ktorým je napríklad právo na odber elektriny za cenu elektriny na straty podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona o OZE. Následkom uplatnenia žalobcom predostretej argumentácie a aplikácie žalobcovho výkladu, by v takýchto prípadoch bola skutočnosť, že podpora vo forme § 3 ods. 1 písm. a) zákona o OZE bola výrobcu elektriny vyplácaná neoprávnene, bez právneho titulu, bez splnenia zákonných podmienok a predstavovala by bezdôvodné obohatenie zo strany výrobcov elektriny, ktorým bola vyplácaná prevádzkovateľmi distribučných sústav bez právneho dôvodu. Žalobca údajnú objektívnu nemožnosť plnenia ako aj údajný rozpor zmluvy so zákonom zdôvodňuje okrem vyššie uvedeného tiež skutočnosťou, že v zmluve absentuje oprávnenie žalobcu distribuovať elektrinu. V súvislosti s uvedeným zdôraznil, že vzhľadom na postavenie žalobcu na trhu s elektrinou ako výrobcu disponujúceho oprávnením na výrobu a dodávku elektriny v zmysle príslušných ustanovení zákona o energetike, požadované oprávnenie nie je a ani nemôže byť predmetom zmluvy o prístupe oni akejkoľvek inej zmluvy, keďže žalobca nie je subjektom oprávneným na distribúciu elektriny, ktorým postavením disponuje v súlade s § 3 písm. b) bod 3 zákona o energetike práve žalovaný. Dal tiež do pozornosti súdu, že § 27 ods. 1 písmeno b) zákona číslo 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov používa slovné spojenie „zmluvu o prístupe“, a teda nie „zmluvu o prístupe a distribúcii“, z

čoho je takisto zrejmé, že tieto dva pojmy sú oddeliteľné, a teda ani nemusia tvoriť predmet zmluvného záväzku medzi výrobcou elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Jedným z dôvodov, z ktorých žalobca vyvodzuje ním tvrdenú neplatnosť zmluvy o prístupe je tiež skutočnosť, že zmluva o prístupe mala byť údajne uzatváraná „na základe nesprávnej alebo nedostatočnej predstavy osoby o rozhodnej skutočnosti, ktorá ju viedla k uzatvoreniu právneho úkonu.“ Tvrdil, že nebolo úmyslom žalovaného uviesť žalobcu do omylu. Zdôraznil, že žalobca aj žalovaný sú podnikateľskými subjektmi, pričom tieto sú pri vstupovaní do akýchkoľvek zmluvných vzťahov rovnocenné. Od oboch sa vyžaduje určitá miera uvedomelosti a rozvážnosti pri ich konaní a predpokladá sa, že obaja budú riadne poznať svoje práva a povinnosti. Žalobca nemá v tomto vzťahu postavenie spotrebiteľa, preto sa vyžaduje od neho určitá miera uvedomelosti a rozvážnosti pri všetkých svojich úkonoch. Podotkol, že právo patrí bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu svojich práv a svoje povinnosti si plnia s dostatočnou starostlivosťou. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/38/2011 zo dňa 08.11.2011, ako aj na všeobecnú prevenčnú povinnosť zakotvenú v § 415 Občianskeho zákonníka. Pred podpisom zmluvy bol žalobca povinný sa s ňou riadne oboznámiť a mohol s ňou vyjadriť prípadný svoj nesúhlas. Ak tak neurobil, porušil svoju zákonom stanovenú prevenčnú povinnosť a nemôže sa teraz domáhať údajnej neplatnosti niektorých zmluvných ustanovení, resp. celej zmluvy z dôvodu uvedenia do omylu odkazom na sprievodný list žalovaného, ktorý ani netvorí súčasť predmetnej zmluvy o prístupe. Mal za to, že v prípade, ak výrobca nesúhlasil s ustanoveniami zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a podmienkami v nej dojednanými, mohol kedykoľvek počas trvania zmluvy túto jednostranne ukončiť niektorým zo zákonných, resp. zmluvou umožnených spôsobov, ku ktorému kroku však výrobca nepristúpil a aj v prípade, ak by k takému kroku pristúpil, nemalo by to vplyv na platnosť zmluvy a práva a povinnosti z nej zmluvným stranám vyplývajúce počas doby jej trvania. Žalobca je ako podnikateľský subjekt povinný pri svojom konaní postupovať s náležitou starostlivosťou a znášať prípadné riziká súvisiace s výkonom jeho podnikateľskej činnosti, preto akékoľvek tvrdenia žalobcu o tom, že „pri objektívnom posúdení okolností“ by zmluvu o prístupe nikdy neuzavrel, považuje žalovaný za irelevantné. Žalobca bol pri uzatváraní zmluvy postupovať s náležitou obozretnosťou a bol povinný uskutočniť objektívne posúdenie okolností pred jej uzatvorením. V prípade, ak tak žalobca z dôvodu svojej vlastnej nebanlivosti neurobil, nie je možné túto skutočnosť pripisovať na ťarchu žalovaného. Ak žalobca tvrdí, že plnenie, ktoré je predmetom zmluvy je nemožné, nemal takúto zmluvu uzatvárať. Žalobca vedel, resp. vzhľadom na svoju podnikateľskú činnosť mohol a mal vedieť, čo je predmetom ním uzatvorenej zmluvy a zmluvného vzťahu, do ktorého predmetnou zmluvou vstupuje. V prípade, ak by žalobca mal za to, že plnenie, ktoré je predmetom zmluvy je objektívne nemožné, tak ako to tvrdí teraz, nemal dôvod predmetnú zmluvu uzatvárať a v prípade, ak tak napriek svojmu presvedčeniu a údajnej nemožnosti plnenia urobil, nemôže sa teraz voči žalovanému domáhať škody v súvislosti s tým vzniknutej ako ani samotnej neplatnosti zmluvy z uvedeného dôvodu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 23/2008. K námietke žalobcu vo vzťahu k neplatnosti zmluvy o prístupe uviedol, že ak by aj niektorá zo zákonom stanovených podstatných častí zmluvy v posudzovanej zmluve obsiahnutá nebola, takáto skutočnosť by sama o sebe nemala za následok neplatnosť zmluvy a ani jej rozpor so zákonom. Samotná zmluva aj keď neobsahuje niektoré z podstatných častí konkrétneho zmluvného typu, môže byť platne uzavretá, pretože sa môže jednať o zmluvu nepomenovanú. V Zákone o energetike sú upravené určité typy zmlúv, avšak tým nie je obmedzená zmluvná voľnosť subjektov súkromnoprávných vzťahov. Strany sporu v rámci zmluvnej slobody mohli uzatvoriť aj nepomenované zmluvy v zmysle ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Základnou podmienkou platnosti inominátnej zmluvy v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka je dostatočné určenie predmetu záväzku. Z posudzovanej zmluvy o prístupe je zrejmé, že sa jedná o synalagmatický zmluvný vzťah, kde sa žalovaný zaväzuje umožniť žalobcovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy a žalobca so zaväzuje zaplatiť žalovanému platbu za takýto umožnený prístup. Z uvedeného je zrejmé, že povinnosti oboch zmluvných strán sú určené jasne a zrozumiteľne a teda že predmet záväzku je určený dostatočne. Pre vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán je v prípade nepomenovaných zmlúv prioritne rozhodujúci obsah zmluvy, ktorý bol dôvodom vzniku záväzku, pričom v prípade otázok, ktoré neboli medzi zmluvnými stranami konkrétne osobitne upravené, sa na dotknutý záväzkový vzťah podľa § 491 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý sa subsidiárne aplikuje aj na obchodnoprávne vzťahy, použijú aplikáciou analógie legis tie ustanovenia právneho predpisu, ktoré upravujú záväzky im obsahom o účelom najbližšie. Analógia legis je podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka prípustná však len v takom rozsahu, v akom zmluva neobsahuje vlastnú úpravu. Vzhľadom k uvedenému sa teda na vzájomný vzťah medzi stranami sporu založený zmluvou o prístupe použijú v otázkach, ktoré samotná posudzovaná zmluva o prístupe alebo k nej pripojené obchodné podmienky žalovaného neupravujú, bude riadiť súvisiacimi ustanoveniami zákona o energetike, vyhlásy

o pravidlách trhu a vyhlášky o cenovej regulácii ako aj ďalšími platnými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa k právam a povinnostiam sporových strán v súvislosti s plnením predmetu zmluvy. Nepomenovaná zmluva je takisto záväzná ako pomenovaná, ak je uzavretá v súlade s právnym predpisom. Ak účastníci uzavru podľa svojho slobodného rozhodnutia určitú zmluvu, platí, že túto sú povinní plniť, a to aj vtedy, ak by plnenie bolo pre niektorú zo zmluvných strán nevýhodné (rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo/39/2003). Poukázal na článok I. uzavretej zmluvy o prístupe, z ktorého je zrejmé, že predmet zmluvy bol jasne, zrozumiteľne a určite dohodnutý.

8. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 17.05.2018 uviedol, že sa domáha vrátenia platieb za prístup do distribučnej sústavy, ktoré bol nútený uhrádzať na základe vyhlášky č. 221/2013 Z.z. Podľa Vyhlášky platiť za prístup bol povinný každý výrobca, ktorý je pripojený do distribučnej sústavy, a to aj vtedy, ak prístup nevyužíva, resp. ak nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny. Ústavný súd preskúmal ustanovenia Vyhlášky, ktoré upravovali platbu za prístup a konštatoval, že platbu za prístup možno vyberať len vtedy, ak bola uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny podľa § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Ústavný súd zároveň zrušil časť Vyhlášky, ktorá obsahovala povinnosť platiť platbu za prístup. Medzi stranami je nesporné, že medzi nimi nikdy nebola uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny podľa § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá Zmluva o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy, ktorá však nemala všetky podstatné náležitosti podľa § 26 ods. 5 Zákona o energetike a je tak neplatná. Podľa tejto zmluvy nemohla byť uhrádzaná platba za prístup. Zotrvál na uvedenej definícii prístupu do distribučnej sústavy v súlade so zákonom o energetike. Zdôraznil, že nikdy nevyužíval prístup do distribučnej sústavy. Poukázal na rozhodovacia prax súdov v obdobných veciach. Nesúhlasil s dodatočným predložením technického posudku, resp. odborného vyjadrenia vo veci. Poukázal na to, že nie je prípustné miešať technické a právne otázky a zároveň sa vyhýbať záväznej právnej úprave. Otázky prístupu a zmluvy o prístupe sú právnymi otázkami, na ktoré dáva odpoveď Zákon o energetike.

9. Žalovaný v podaní zo dňa 03.05.2018 uviedol, že žalobca sa snaží navodiť nesprávny dojem, že právnym titulom žalovaným vystavovaných faktúr a žalobcom realizovaných platieb bolo ustanovenie § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. (vyhláška o cenovej regulácii) so súčasným poukazom na skutočnosť, že dotknuté ustanovenie vyhlášky o cenovej regulácii bolo nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2014 zo dňa 22.06.2016 v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny“ vyhlásené za nesúladne s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom vo zvyšnej časti predmetného návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zo dňa 12.03.2014 nevyhovel. Takéto tvrdenia žalobcu považuje za čisto účelové a zavádzajúce v snahe navodiť u tunajšieho súdu dojem o neoprávnenosti žalobcom uhrádzaných platieb. Predmetné ustanovenie vyhlášky o cenovej regulácii slúži výlučne ako východisko pre určenie matematického výpočtu výšky žalovaným žalobcovi fakturovanej sumy za užívanie distribučnej sústavy žalovaného žalobcom. Podkladom pre výber o účtovanie odplaty za užívanie distribučnej sústavy vo forme prístupu do sústavy je v súlade s právnym názorom Ústavného súdu SR obsiahnutého v jeho náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014 práve dohoda zmluvných strán ako prejav ich slobodnej vôle. Účelom právneho názoru ústavného súdu SR obsiahnutého v jeho náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014 pri posudzovaní oprávnenosti platby za prístup do distribučnej sústavy bol záver, že titulom pre výber platby za prístup do sústavy (ako aj akéhokoľvek iného plnenia), nesmie byť samotná vyhláška ako podzákonný právny predpis, ale na prijatie plnenia musí existovať relevantný právny dôvod, za ktorý Ústavný súd SR sám považuje zmluvu ako dvojstranný právny úkon zachytávajúci prejavy vôle oboch zmluvných strán. Názor Ústavného súdu SR obsiahnutý v jeho náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014 o osvedčení zmluvného dojednanja strán ako spôsobilého právneho titulu určitej platby však musí platiť a byť aplikovateľný bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná o zmluvu pomenovanú (v zmysle § 26 ods. 5 zákona o energetike a lebo § 27 ods. 1 písm. b) zákona o energetike) alebo zmluvu nepomenovanú, pretože v oboch prípadoch je titulom a podkladom pre účtovanie a výber odplaty za užívanie distribučnej sústavy žalovaného žalobcom práve dohoda zmluvných strán, a teda v oboch prípadoch predstavuje ustanovenie § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii len spôsob výpočtu výšky poplatku, tak ako to stanovuje Ústavný súd SR v citovanom náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014, ku ktorého úhrade sa zmluvná strana zaviazala uzatvorením zmluvy ako prejavu svojej slobodnej autonómnej vôle. Mechanizmus výpočtu odplaty za prístup do sústavy obsiahnutý v ustanovení § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii ako ani jej

výška, neboli zo strany Ústavného súdu SR spochybnené. Mal za to, že zmluva o prístupe medzi procesnými stranami bola platne uzavretá. Poukázal na to, že ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy je z titulu svojho vlastníckeho práva k regionálnej distribučnej sústave v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať a požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Žalovaný je teda oprávnený umožniť užívanie sústavy alebo jej časti aj iným subjektom, pričom za takéto užívanie treťou osobou je oprávnený si nárokovať odplatu. Vlastnícke právo je vecným právom pôsobiacim erga omnes, t.j. voči všetkým, ktorí sú povinní ho v plnom rozsahu rešpektovať. Z uvedeného je zrejmé, že tretie osoby, ktorým vlastník osobitným dojednaním neumožní užívať distribučnú sústavu, alebo jej časť, túto užívajú bez právneho dôvodu. Právo tretej osoby užívať distribučnú sústavu žalovaného je ustanovením § 2 písm. a) ods. 12.2 zákone o energetike obsahovo prejavene predovšetkým prostredníctvom prístupu tretej osoby do distribučnej sústavy žalovaného. Jednou zo zmlúv, prostredníctvom ktorých by žalobca mohol od žalovaného nadobudnúť oprávnenie užívať distribučnú sústavu žalovaného v rozsahu obmedzenom výškou dohodnutej distribučnej kapacity za určitú dohodnutú odplatu, na ktorú má ako vlastník distribučnej sústavy oprávnený nárok, je zmluva o prístupe do sústavy, ktorej návrh bol zo strany žalovaného vypracovaný a zaslaný, rovnako ako ostatným výrobcom, aj samotnému žalobcovi a zo strany žalobcu bol tento v plnom rozsahu akceptovaný, teda zmluva o odplatnom užívaní distribučnej sústavy žalovaného žalobcom platne a účinne vznikla, hoci tohto času žalobca jej platnosť napáda, čím teda popiera existenciu akéhokoľvek titulu, ktorý by ho oprávňoval na užívanie distribučnej sústavy žalovaného. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/181/2017, ktorý obsahuje meritórny názor súdu na otázku prístupu do sústavy. Právo užívať distribučnú sústavu žalovaného musí žalobca osvedčiť, čo potvrdzuje aj právny názor Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cob/181/2017, v prípade, ak toto právo žalobcu nie je osvedčené ani písomnou zmluvou, ktorej platnosť žalobca namieta, žalobca nedisponuje relevantným právnym titulom na užívanie distribučnej sústavy, a teda užívanie distribučnej sústavy žalovaného neosvedčil. V takomto prípade teda v žalovanom období muselo zo strany žalobcu dochádzať a stále aj dochádza k bezdôvodnému obohacovaniu sa žalobcu na úkor žalovaného v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predložil stanovisko Ministerstva hospodárstva SR, z ktorého jednoznačne vyplýva možnosť iného využívania distribučnej sústavy ako je samotné prepravenie elektriny odberateľovi ako aj to, že pod využívanie distribučnej sústavy spadajú aj iné činnosti ako je samotná preprava elektriny. Poukázal na to, že zákon o energetike nepozná len zmluvu o prístupe a distribúcii (§ 26 ods. 5 zákona o energetike), ale aj samotnú zmluvu o prístupe (§ 27 ods. 1 písm. b) zákona o energetike). Argumentácia výrobcov elektriny, že distribučnú sústavu nevyužívajú a nepri-stupujú do nej nezodpovedá faktickému stavu. Neobsiahnutie niektorej z ustanovení § 26 ods. 5 zákona o energetike alebo prípadne ustanovení § 27 ods. 1 písm. b) stanovených náležitostí v zmluve, nie je zákonom spojené so sankciou v podobe neplatnosti uzatvorenej zmluvy. K uvedenému Ústavný súd SR vo svojom náleze pod sp. zn. IV. ÚS 15/2014 dodáva, že: „Z ústavného hľadiska požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti. Zároveň majú sudy pri posudzovaní neplatnosti právnych úkonov zohľadniť aj zmysel a účel právnej úpravy, ktorá s určitým nedostatkom právneho úkonu spája právny následok v podobe jeho neplatnosti.“ Zdôraznil, že žalobca má v zmysle legálnej definície § 3 písm. b) ods. 15 zákona o energetike postavenie užívateľa sústavy. Užívateľom sústavy sa v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia rozumie osoba, ktorá (i) elektrinu dodáva alebo (ii) elektrinu odoberá prostredníctvom prenosovej alebo distribučnej sústavy alebo (iii) má s prevádzkovateľom prenosovej alebo distribučnej sústavy zmluvný vzťah. Z uvedeného je zrejmé, že citované zákonné ustanovenie taktiež nepredpokladá ako jedinú možnú zmluvu, ktorou je možné udeliť ako aj nadobudnúť oprávnenie užívať distribučnú sústavu žalovaného, výlučne zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny so všetkými náležitosťami v zmysle § 26 ods. 5 Zákona o energetike. Opätovne poukázal na to, že vzťah medzi procesnými stranami je súkromným podnikateľským vzťahom. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 50/2015 vo vzťahu k platnosti zmluvy o prístupe uzavretej medzi procesnými stranami s prihliadnutím na rozdielnosť požiadaviek na podrobnosť a jednoznačnosť právnej úpravy v prípade, ak ide o úpravu verejnoprávneho charakteru a vtedy, ak ide o súkromnoprávnu úpravu. Uviedol, že z rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 10Cb/287/2014 vyplýva, že „... uzatvorenie zmluvy medzi žalobcom a žalovaným napriek žalovaným namietanému nesplneniu podmienok predpokladaných zákonom, nemá dopad na platnosť zmluvy, keďže pre posúdenie platnosti zmluvy je treba skúmať porušenie zákazu alebo príkazu, resp. kogentnú povahu ustanovení zákona. V danom prípade nie je podstatná pohnútko, či iné okolnosti o rovnako nie je podstatné, na základe akých východísk a podmienok strany sporu zmluvu uzatvárali. Z uvedeného vyplýva, že strany uzatvorili obchodnú zmluvu, ktorú súd právne posudzuje ako inominátnu

(nepomenovanú) zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Ak by teda tunajší sud dospel k záveru, že posudzovaná zmluva o prístupe nie je zmluvným typom uzatvoreným v zmysle § 26 ods. 5 zákona o energetike, posudzovanú zmluvu by bolo nevyhnutné považovať za zmluvu o prístupe v zmysle § 27 ods. 1 písm. b) zákona o energetike alebo ako zmluvu nepomenovanú uzatvorenú v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, čo však za žiadnych okolností nemá a ani nemôže mať za následok jej neplatnosť ako ani neplatnosť práv a povinností v nej dojednaných. Zdôraznil, že súdy sú povinné vykladať právne úkony tak, aby bola zachovaná ich platnosť (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 14.04.2005 sp. zn. I. ÚS 625/03, nález Ústavného súdu SR z 03.07.2008 sp. zn. I. ÚS 242/07). Poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 15/2014, v ktorom sa uvádza, že: „Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Zotrval na svojich vyjadreniach týkajúcich sa neplatnosti zmluvy o prístupe z dôvodu údajnej nemožnosti plnenia, technickej stránky pripojenia a prístupu do sústavy, ako aj užívania sústavy žalobcom. Aj v tejto súvislosti poukázal na stanovisko Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 20.04.2018 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cob/181/2017. K námietke žalobcu o neexistencii prepravy elektriny a nevyužívaní sústavy podotkol, že od účinnosti novej trojstrannej zmluvy o dodávke elektriny, prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku, žalobca reálne dodáva elektrinu spoločnosti Východoslovenská energetika, a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767 ako svojmu zmluvnému partnerovi a odberateľovi elektriny, ku ktorej dodávke dochádza cez určené meradlo žalovaného, ktoré je súčasťou jeho distribučnej sústavy žalovaného a jeho výlučným vlastníctvom. Ustanovenie § 26 ods. 5 zákona o energetike zakotvuje povinnosť „prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity“, a teda neustanovuje subjekt, ktorému má byť elektrina od výrobcu ako účastníka trhu s elektrinou prepravená. Pri dodávke elektriny žalobcom spoločnosti Východoslovenská energetika a.s. ako svojmu zmluvnému partnerovi k preprave elektriny distribučnou sústavou žalovaného dochádza, a teda žalobcom požadovanú podmienku prepravy elektriny je v danom prípade potrebné považovať za splnenú. Vzhľadom k vyššie uvedenému je nesporne preukázateľné, že zo strany žalobcu k užívaniu distribučnej sústavy žalovaného, resp. jej časti reálne dochádza. Žalobca ako vlastník zariadenia na výrobu elektriny pripojeného do distribučnej sústavy žalovaného, realizuje svoje užívacie právo k zariadeniu na výrobu elektriny, slúžiacemu v zmysle legálnej definície § 2 písm. b) ods. 1 zákona o energetike na premenu rôznych zdrojov energie na elektrinu, ako imanentnú súčasť svojho vlastníckeho práva k zariadeniu na výrobu elektriny predovšetkým prostredníctvom výroby elektriny, v nadväznosti na čo zo strany žalobcu preukázateľne dochádza k dodávke elektriny do odovzdávacieho miesta, pričom dodávka elektriny je splnená prechodom elektriny určeným meradlom v odovzdávacom mieste, ktoré určené meradlo je súčasťou distribučnej sústavy žalovaného a jeho využitie je nevyhnutné k tomu, aby žalobca realizoval svoje právo na dodávku elektriny. Poukázal tiež na to, že aj samotné určené meradlo je súčasťou distribučnej sústavy žalovaného. Uvedená skutočnosť vyplýva aj priamo z legálnej definície pojmu distribučná sústava obsiahnutej v ustanovení § 2 písm. b) bod 5 zákona o energetike, v zmysle ktorej súčasťou distribučnej sústavy, okrem iného, tiež „... meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie distribučnej sústavy...“ Dôležitá je tiež skutočnosť, že žalovaný je tiež vlastníkom elektrickej prípojky, ktorá spája zariadenie žalobcu na výrobu elektriny s distribučnou sústavou žalovaného, a ktorá je spolu s určeným meradlom súčasťou distribučnej sústavy, ktoré zariadenia sú zariadeniami nevyhnutnými k prevádzkovaniu sústavy, dodávke žalobcom vyrobenej elektriny (meranej meracím zariadením), ktorých využitie je nevyhnutné k tomu, aby žalobca realizoval svoje právo na dodávku elektriny. Táto skutočnosť potvrdzuje záver, že pre naplnenie záväzku žalobcu na dodávku elektriny žalovanému je užívanie distribučnej sústavy nevyhnutné. Žalobca ako vlastník zariadenia na výrobu elektriny má v zmysle § 13 zákona o energetike možnosť prepojiť svoje zariadenie na výrobu elektriny s odberným zariadením, do ktorého je vyrobená elektrina dodávaná priamym vedením, t.j. bez využitia distribučnej sústavy žalovaného, a teda aj bez akéhokoľvek využívania distribučnej sústavy žalovaného. Voľba pripojiť svoje zariadenie do distribučnej sústavy žalovaného ako aj voľba užívať distribučnú sústavu žalovaného a dodávať vyrobenú elektrinu žalovanému prostredníctvom jeho distribučnej sústavy, bola dobrovoľným rozhodnutím žalobcu, ktorý si sám na základe svojho vlastného uváženia zvolil tú zo zákonom ponúkaných možností, ktorú považoval v čase svojho rozhodovania za ekonomicky výhodnejšiu. Vlastnícke právo žalobcu k zariadeniu na výrobu elektriny samo osebe v sebe zahŕňa oprávnenie užívať zariadenie na výrobu elektriny prejavujúce sa predovšetkým samotnou výrobou elektriny. Vzhľadom na skutočnosť, že elektrinu nie je možné efektívne skladovať a žalobca sa

nerozhodol pre vyššie spomínanú dodávku elektriny určitému odberateľovi bez využitia distribučnej sústavy – prostredníctvom priameho vedenia, ale naopak, túto realizuje prostredníctvom distribučnej sústavy žalovaného, v prípade neexistencie oprávneného titulu na užívanie distribučnej sústavy vo vlastníctve žalovaného žalobcom, k obohacovaniu žalobcu ako vlastníka zariadenia na výrobu elektriny dochádza už zo samotného titulu jeho vlastníckeho práva k zariadeniu na výrobu elektriny, predpokladajúcemu jeho oprávnenie užívať toto zariadenie. Vzhľadom k uvedenému je možné prijať záver, že povinnosť žalobcu poskytovať žalovanému ako vlastníkovi distribučnej sústavy náhradu za jej užívanie, stíha žalobcu pripojeného do distribučnej sústavy žalovaného ako vlastníka zariadenia na výrobu elektriny bez ohľadu na to, akým spôsobom realizuje svoje vlastnícke právo, ako aj bez ohľadu na to, či a komu prináša užívanie zariadenia na výrobu elektriny zisk. Skutočnosť, že zo strany žalobcu k užívaniu distribučnej sústavy žalovaného, resp. jej časti reálne dochádza, je okrem vyššie uvedeného nesporne preukázateľná technickými analýzami. Predložil súdu Odborné vyjadrenie č. 39/2018 vypracované súdnym znalcom doc. Ing. Karolom Kluchom, PhD. Vzhľadom na uvedené tvrdil, že žalobca v rozhodnom období realizoval, ako aj toho času realizuje užívanie distribučnej sústavy žalovaného bez právneho dôvodu, čím dochádzalo a stále dochádza k bezdôvodnému obohacovaniu sa žalobcu na úkor žalovaného v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohacovaniu poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 52/2005, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 8/2009 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Ondo 668/2002. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam by preto bolo v prípade, ak by tunajší súd dospel k prípadnému záveru o neexistencii zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, potrebné faktúry vystavované žalovaným žalobcovi ako aj ich úhrady zo strany žalobcu, považovať za faktúry vystavované a úhrady realizované za užívanie distribučnej sústavy vo vlastníctve žalovaného v jednotlivých kalendárnych mesiacoch bez právneho dôvodu. Výška bezdôvodného obohacovania by v takomto prípade bola vyčíslená rovnakým spôsobom, akým bola u všetkých výrobcov určovaná odplata za užívanie distribučnej sústavy vo forme prístupu do sústavy, t.j. spôsobom určeným v ustanovení § 26 ods. 23 vyhlášky o cenovej regulácii vychádzajúc z rozsahu zabezpečovanej distribučnej kapacity žalovaným pre žalobcu určovanej z výšky maximálnej rezervovanej kapacity dohodnutej v zmluve o pripojení do sústavy. Vzhľadom ku skutočnosti, že zo strany žalobcu počas celého žalovaného obdobia dochádzalo a rovnako aj tento čas dochádza k užívaniu distribučnej sústavy žalovaného, mal za to, že žalovaný mal na fakturované sumy, ktorých vrátenia sa žalobca v tomto konaní domáha, oprávnený nárok, a to bez ohľadu na to, či tunajší súd predmetné platby žalobcu v prospech žalovaného posúdi ako úhradu dohodnutej odplaty za užívanie distribučnej sústavy vo vlastníctve žalovaného žalobcom na podklade dohody strán sporu, alebo ako úhradu nárokov žalovaného z titulu bezdôvodného obohacovania vzniknutého užívaním distribučnej sústavy žalovaného žalobcom bez právneho dôvodu.

10.V podaní zo dňa 15.10.2018 žalovaný vo vzťahu k problematike hmotnoprávných účinkov derogačného nálezu Ústavného súdu SR poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2018 zo dňa 04.04.2018, podľa ktorého účinky nálezu Ústavného súdu SR o nesúlade právneho predpisu s ústavou vznikajú do budúcnosti – ex nunc, nie spätne. Ústavný súd SR vo svojom vyššie uvedenom uznesení poukazuje na skutočnosť, že v teórii ústavného práva i v slovenskom ústavnom systéme sa uplatňuje princíp tzv. prezumpcie ústavnosti právnych noriem, čo znamená, že na účinnú právnu normu sa orgán ju aplikujúci musí pozeráť ako na súladnú dovedty, kým Ústavný súd SR predpísaným spôsobom nevysloví jej neústavnosť. V súvislosti s uvedeným Ústavný súd SR výslovne zdôrazňuje skutočnosť, že: „.... právne účinky derogačného nálezu ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy sú orientované (v zásade) pro futuro (ex nunc),“ k čomu dodáva, že: „Prípadné spätné účinky takého nálezu musia mať (vzhľadom na ich konflikt s požiadavkou právnej istoty) explicitnú zákonnú oporu (§ 41b zákona o ústavnom súde).“ Ústavný súd vo svojom vyššie citovanom náleze poukazuje na skutočnosť, že realizačný dopad derogačného nálezu je výslovne regulovaný len v prípadoch vyznačujúcich sa predchádzajúcim autoritatívnym posúdením skutkových stavov, ktoré nastali a boli zavreté pred vyhlásením nálezu Ústavného súdu SR, pričom výslovne konštatuje záver, že: „Pravidlá normované v § 41 b zákona o ústavnom súde nemožno analogicky (teda bez explicitného právneho základu) aplikovať aj na skutkové situácie v minulosti uzavreté, ktoré tvorili základ pre vznik, zmenu alebo zánik subjektívnych práv, avšak neboli predmetom mocenského právneho posúdenia (rozhodovania).“ Práva a povinnosti, ktoré sú predmetom tohto konania neboli v čase vydania nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: PL. ÚS 17/2014 4 zo strany tunajšieho súdu rozhodnuté, a teda je zrejmé, že ustanovenia § 41 b zákona o ústavnom súde sa na ne s poukazom na vyššie uvedený právny názor pléna Ústavného súdu SR nemôžu aplikovať. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že ani derogačný nálež Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2014 nemôže na právach a povinnostiach strán sporu

nadobudnutých do momentu jeho zverejnenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky nič zmeniť. Napadnuté ustanovenie § 26 ods. 23 vyhlášky ÚRSO č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov bolo teda v nadväznosti na uvedené v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“ až do momentu uverejnenia nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: PL. ÚS 17/2014 o jeho nesúlade s Ústavou SR súčasťou právneho poriadku poživajúcou prezumpciu správnosti a ústavnosti, a až do tohto momentu bolo pre všetky subjekty, vrátane strán sporu, záväzné a až po tomto momente stratilo v dotknutej časti do budúca (pro futuro) svoju účinnosť. V nadväznosti na vyššie uvedené mal za to, že derogačný nález Ústavného súdu SR, sp. zn.: PL. ÚS 17/2014 o nesúlade časti napadnutého ustanovenia § 26 ods. 23 vyhlášky ÚRSO č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov nemôže mať účinky do minulosti - ex tunc, ako to tvrdí žalobca. Priznaním spätných účinkov nálezu by sa tunajší súd dostal do rozporu s právnym názorom Ústavného súdu SR, ktorý je vo svojej aplikačnej praxi povinný plne rešpektovať. V prípade práv a povinností strán sporu, ktoré sú predmetom tohto konania, takáto Ústavným súdom SR požadovaná opora v písanom práve pre pripustenie ex tunc účinkov derogačného nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: PL. ÚS 17/2014, nie je daná, preto je nevyhnutné a ústavne súladné, účinky predmetného nálezu sp. zn.: PL. ÚS 17/2014 aplikovať výlučne do budúca ex nunc.

11.V podaní zo dňa 19.10.2018 žalobca zotrval na doterajších vyjadreniach. Nesúhlasil s výsluchom navrhnutých svedkov a poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline v obdobných veciach, v ktorých súd potvrdil argumentáciu žalobcu a nariadil distribučnej spoločnosti vrátiť platbu za prístup.

12.Na pojednávaní dňa 26.10.2018 žalobca uviedol, že plenárny nález ústavného súdu, ktorý bol žalovaným predložený sa týka, resp. spomína aj účinky nálezu ústavného súdu, ale prioritne ide iba o predbežné uznesenie, ktoré nie je meritórne zamerané na účinky nálezu ústavného súdu. K tejto otázke sa vyjadruje pomerne okrajovo. Ústavný súd už rozhodol o otázke účinkov nálezu ústavného súdu zjednocujúcim stanoviskom, ktoré už bolo súdu predložené. Toto stanovisko bolo vydané práve z dôvodu, že existovali rôzne názory jednotlivých senátov ústavného súdu na účinky nálezu ústavného súdu. Zjednocujúce stanovisko tieto názory zjednotilo. Podľa zákona o organizácii činnosti ústavného súdu sú zjednocujúce stanoviská záväzné pre jednotlivé senáty ústavného súdu, z čoho vyplýva, že o to viac sú záväzné aj pre všeobecné súdy. Nález ústavného súdu predložený žalovaným ani nekonfrontuje závery ústavného súdu obsiahnuté v zjednocujúcom stanovisku a nijakým spôsobom neneguje zjednocujúci a záväzný záver, ktorý je uvedený v zjednocujúcom stanovisku. Zo zjednocujúceho stanoviska bola zverejnená aj právna veta. Ústava a ústavný súd pri kontrole ústavnosti nechráni iluzórne práva, ale práva skutočné. Ústavný súd v súvislosti s platbou za prístup výslovne uviedol, že jej uhrádzaním bez osobitnej zmluvy došlo k neústavnému zásahu do základných práv výrobcov vlastniť majetok. Žalovaný tvrdil, že aplikáciou nálezu Ústavného súdu by v tomto spore boli neproporcionálne postihnuté jeho práva. Toto tvrdenie však nie je pravdivé a nemá žiadny argumentačný základ. V prvom rade poškodeným subjektom je žalobca nie žalovaný. Nie je dôvod, prečo by práva žalovaného, ktorý poberal neústavne platby, mali prevážiť nad právami žalobcu, ktorý tieto platby bol nútený uhrádzať. K neproporcionálnemu zásahu by došlo jedine v prípade ak by žalobcovi ani po rozhodnutí Ústavného súdu neboli tieto platby vrátené. Žalobca zároveň zdôrazňuje, že sa nedomáha žiadnej náhrady škody ani zvýšených výdavkov na administratívnu činnosť, čo je odborné poradenstvo, ktoré boli vynakladané v súvislosti s uhrádzaním týchto neústavných platieb. Žalobca sa domáha len toho, čo bolo bez právneho dôvodu uhradené žalovanému. Je v absolútnom rozpore s elementárnou spravodlivosťou, aby sa výrobca elektriny nemohol domôcť vrátenia platieb, ktoré bol neustálym predpisom roky nútený uhrádzať. Tieto platby navyše uhrádzal žalovanému v podstate za nič. Prístup žalobca nikdy nevyužíval ani nechcel využívať a nie je možné chrániť subjekty profitujúce na neústavnej právnej úprave na úkor poškodených subjektov. Žalovaný sa bráni aj s poukazom na to, že ide medzi žalobcom a žalovaným o obchodno-právny vzťah, teda o vzťah pri poskytovaní zákonnej podpory podľa zákona o podpore OZE. Teda že ten vzťah je súkromno-právny. V prípade vzťahu medzi žalobcom a žalovaným sa nejedná o klasický vzťah dvoch podnikateľských subjektov. Žalovaný má v rámci svojich činností ešte unikátny právny vzťah s úradom, ktorý jeho činnosť, ako aj výnosy reguluje. Bol to napokon úrad, ktorý zaviedol neústavnú platbu za prístup, ktorého sa zvýšil príjem žalovaného. V prípade regulácie žalovaného došlo k akýmkoľvek pochybeniam zo strany úradu, je potrebné, aby tieto pochybenia boli riešené medzi žalovaným a úradom. Žalobca odmieta, aby bol vťahovaný do vzťahu úradu a žalovaného a dokonca znáša následky a finančné dopady konania týchto dvoch subjektov, ktoré

nemohol nijako ovplyvniť. Podotkol, že účastníkom cenového konania, v ktorom bola určovaná výška platieb a cieľ môže byť a bola iba distribučná spoločnosť to je žalovaný. Žalovaný sa snaží taktiež svoju argumentáciu podporiť aj novelou zákona o energetike. Zdôraznil, že za zákon, ktorým argumentuje žalovaný ešte nebol vyhlásený v zbierke zákonov, nebol ešte ani podpísaný prezidentom. Žalovaný sa aj v konaní vo veci žalobcu HODEX snažil súd presvedčiť tým, že novela údajne len spresňuje, vysvetľuje definície, ktoré tu boli doteraz. Tvrdenie žalovaného, že nie je pravdou, tá novela nijakým spôsobom nespresňuje, ani nedovysvetľuje definície. Ona ich prekopáva a preklápa úplne naopak. Mal za to, že predmetnou novelou sa zákona prispôsobí vyhláske č. 221/2013 Z.z., namiesto toho, aby sa zmenila vyhláska. Tvrdil, že elektrinu nevyrába už od roku 2015 a napriek tomu žalovaný účtoval poplatky za prístup. Až listom zo dňa 26.06.2018 odstúpil od zmluvy o prístupe. Uviedol, že má vedomosť o rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 10Cb/254/2016, pričom bol po ňom vydaný rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 14Cob/5/2018, v ktorom sa krajský súd vysporiadal s otázkou účinkov Nálezu Ústavného súdu tak, že nález má účinky ex tunc. V ďalšom zotrval na doterajších vyjadreniach.

13. Žalovaný na pojednávaní dňa 26.10.2018 nesúhlasil s tvrdením, že v predmetnom uznesení pléna o účinkoch ex nunc boli účinky riešené len okrajovo a nie prioritne, pretože práve podstatou veci bolo posudzovanie účinkov a s tým spojené prípadné pozastavenie účinnosti právnej normy pred rozhodnutím pléna o samotnom predpise a prípadnom jeho zrušení. Mal za to, že v pôvodnom rozhodnutí, na ktoré odkazuje žalobca a ktoré bolo doteraz riešené, nebolo zohľadnené postavenie dvoch súkromno-právnych subjektov a jednalo sa o vzťah na jednej strane verejného subjektu, ktorý je silnejšou stranou a na strane druhej súkromného subjektu, ktorý je slabšou stranou. V takomto prípade je dôvodné, aby boli ich práva viac chránené vo vzťahu k verejnému subjektu, kdežto v tomto prípade máme na obidvoch stranách dva súkromno-právne subjekty. Na jednej strane je prevádzkovateľ distribučnej sústavy, ako súkromnoprávny subjekt obchodná spoločnosť, na druhej strane je výrobca rovnako ako súkromnoprávny subjekt obchodná spoločnosť. To znamená, že keby sa priznali spätné účinky tak vždy bude do práv jedného zo subjektov zasiahnuté a vždy bude jeden z nich ukrátený, pretože povinnosti jedného subjektu na jednej strane zodpovedajú práva druhého subjektu na strane druhej. Vo vzťahu k zmluve o prístupe poukázal na novelu zákona o energetike, ktorá bola schválená v parlamente, a ktorá sa dotýka aj otázky prístupu a samotnej otázky zmluvy o prístupe do sústavy a určitým spôsobom upresňuje a ozrejmjuje doterajšiu právnu úpravu a vlastne neobsahuje nové práva a povinnosti do budúcnosti, ale rieši stav, ktorý je doteraz a jeho spresnenie a ozrejmenie práve preto, že vznikalo viacero rozporov pri jeho výklade. Podľa ust. § 26 ods. 5 schválenej novej úpravy zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a v prípade účastníka trhu s elektrinou iného ako výrobcu elektriny aj prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzenej výškou rezervovanej kapacity vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za prístup a cenu za poskytnutie distribučných služieb a súvisiacich služieb. Na uvedené nadväzuje § 96f prechodné ustanovenia, ktorý v ods. 1 výslovne rieši doterajšiu právnu úpravu a doterajší stav a hovorí, že zmluvy uzatvorené medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy, alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy a výrobcou elektriny do 31. decembra 2018, ktorých predmetom je umožnenie prístupu výrobcu elektriny do prenosovej sústavy, alebo distribučnej sústavy sa považujú za zmluvy podľa § 26 ods. 4, alebo § 26 ods. 5 aj keď neobsahujú záväzok prevádzkovateľa prenosovej sústavy, alebo distribučnej sústavy prepraviť príslušné množstvo elektriny. Účastníci zmlúv sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s týmto zákonom do 31. marca 2019. Z uvedeného aj z dôvodovej správy, k tomu nadväzujúcej je zřejmé, že argumentácia žalovaného a výklad stanoviska Ministerstva hospodárstva, ktorý hovorí o tom, že o zmluve o prístupe do sústavy, ktorú predložili a ktorá bola medzi stranami sporu uzatvorená sa jedná aj v prípade keď tam nie je obsiahnutá náležitosť prepravy elektriny. Mal za to, že tento právny titul je platný a zmluvné strany sa s ním boli povinné riadiť a teda poplatok platiť. To, že žalobca tvrdí, že prístup je spojený s distribúciou neznamená, že to aj skutočný je. Uviedol, že Okresný súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb/254/2016 sa v rámci rozhodovania vo veci priklonil k názoru žalovaného vo vzťahu k účinkom Nálezu Ústavného súdu ex nunc. V ďalšom zotrval na doterajších vyjadreniach.

14. Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn. 26Cb/99/2016-582 zo dňa 26.10.2018 rozhodol takto:
I. Žalovaného zaväzuje zaplatiť žalobcovi 44 187,96 EUR, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 44 187,96 EUR od 18.10.2016 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti konanie zastavuje.

III. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Proti výrokom č. I. a III. vyššie uvedeného rozsudku podal žalovaný odvolanie a Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3Cob/54/2019-870 zo dňa 30.01.2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

16. Žalovaný podal proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/54/2019-870 zo dňa 30.01.2020 dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Obdo/5/2022 zo dňa 28.02.2023 rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.01.2020, č. k. 3Cob/54/2019-870 a rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 26.10.2018, č. k. 26Cb/99/2016-582 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Košice I (teraz Mestskému súdu Košice) na ďalšie konanie.

17. Po návrate spisu z Najvyššieho súdu SR mu bola v zmysle spravovacieho poriadku pridelená nová spisová značka 26Cb/8/2023.

18. Žalovaný v podaní zo dňa 15.06.2023 uviedol, že žalobca vedie na tunajšom súde voči nemu konanie o zaplatenie sumy 44 187,96 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 44 187,96 EUR od 18.10.2016 do zaplatenia titulom vydania údajného bezdôvodného obohatenia sa, ktoré malo na strane žalovaného vzniknúť prijatím platieb za prístup do distribučnej sústavy žalovaným od žalobcu. Predmetné konanie je na tunajšom súde evidované pod sp.zn. 26Cb/99/2016, v ktorom Okresný súd Košice I rozsudkom súdu prvej inštancie sp.zn. 26Cb/99/2016 zo dňa 26.10.2018 zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 44 187,96 EUR s príslušenstvom a aj na náhradu trov konania. Voči rozsudku súdu prvej inštancie, podal žalovaný včas odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach rozhodol rozsudkom sp.zn. 3Cob/54/2019 zo dňa 30.01.2020 a to tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania.

18A. Uvedenými nezákonnými rozhodnutiami súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, bola toho času v neprospech žalovaného právoplatne a vykonateľne judikovaná povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu pohľadávky s príslušenstvom. Žalovaný voči rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Na základe vyššie uvedených nezákonných rozhodnutí však žalobca inicioval voči žalovanému začiatok exekučného konania podaním návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 22.05.2020 na Okresnom súde Banská Bystrica, v nadväznosti na čo exekučný súd v konaní vedenom pod sp.zn. 50Ek/847/2020 poveril vykonaním exekúcie v danej veci súdneho exekútora JUDr. Jozefa Blaška, ktorý predmetnú exekúciu vykonával pod 5EX 273/20 (ďalej ako „exekučné konanie“).

18B. Realizujúc úkony exekučného konania, poverený súdny exekútor vymohol dňa 11.12.2020 od žalovaného sumu 75 549,57 EUR a následne dňa 14.01.2021 sumu 331,15 EUR, a to prostredníctvom odpísania vymožených súm z bankového účtu žalovaného. Celková vymožená suma pozostávala okrem trov exekúcie z nasledovných zložiek nároku uplatňovaného žalobcom voči žalovanému: a) Istina vo výške 44 187,96 EUR, b) Úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 44 187,96 EUR od 18.10.2016 do 11.12.2020 vo výške 16 517,82 EUR, c) Trovy konania žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní vo výške 817,64 EUR, d) Trovy súdneho exekútora vo výške 14 357,30 EUR. Finančné prostriedky v rámci exekučného konania vedeného žalobcom voči žalovanému na základe nezákonného rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s nezákonným rozsudkom odvolacieho súdu, napadnutých dovolaním spolu so žiadosťou o odklad vykonateľnosti, boli od žalovaného vymožené dňa 11.12.2020 a dňa 14.01.2021.

18C. Dňa 28.02.2023 vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie, sp.zn.: 2Obdo/5/2022 (ďalej ako „zrušujúce uznesenie“), ktorým rozsudok súdu prvej inštancie a zároveň aj rozsudok odvolacieho súdu ako nezákonné v plnom rozsahu zrušil. Vzhľadom na skutočnosť, že zo strany Najvyššieho súdu SR boli zrušené oba rozsudky, ktoré predstavovali exekučné tituly, na podklade ktorých bolo vedené exekučné konanie, v rámci ktorého boli vymožené vyššie uvedené sumy z majetku žalovaného v prospech žalobcu, mal za to, že aj celé exekučné konanie vedené voči žalovanému na základe následne zrušených nezákonných exekučných titulov, bolo vedené nezákonne. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti ako aj na závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v jeho zrušujúcom uznesení, mal za to, že pohľadávka žalovaného priznaná nezákonnými, Najvyšším súdom SR následne zrušenými rozsudkami súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je oprávnená, a teda na prijatie vymožených finančných prostriedkov z majetku žalovaného zo strany žalobcu neexistuje žiaden relevantný právny dôvod.

18D.V posudzovanom prípade právny dôvod plnenia žalovaného voči žalobcovi vymoženého v rámci exekučného konania, reálne nespočíva v hmotnom práve, a teda takúto pohľadávku žalobcu vymoženú v rámci exekučného konania na podklade nezákonných rozsudkov odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, nie je možné považovať za dôvodnú. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému, ktorá bola žalobcovi priznaná nezákonnými rozsudkami odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie následne zrušenými zo strany Najvyššieho súdu SR jeho zrušujúcim uznesením, bola zo strany Najvyššieho súdu SR vyhodnotená ako nezákonná. Na strane žalobcu teda neexistuje a ani nikdy neexistoval žiaden hmotnoprávny nárok na prijatie sumy vymoženej v rámci exekučného konania od žalovaného. Žalobca vyvodzoval v pôvodnom konaní odôvodnenosť svojho nároku na zaplatenie sumy vymoženej v rámci exekučného konania od žalovaného na základe zrušených rozhodnutí súdov nižšej inštancie z údajnej neplatnosti Zmluvy o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto, číslo zmluvy: ZPV/2014/171 zo dňa 15.01.2014 (ďalej aj „zmluva o prístupe“), v ktorej bol medzi sporovými stranami dohodnutý prístup do distribučnej sústavy a na základe ktorej žalobca platil žalovanému na základe žalovaným vystavených faktúr platbu za prístup do distribučnej sústavy. V súvislosti s uvedeným poukázal na to, že výrobné zariadenie žalobcu bolo v žalovanom období pripojené do regionálnej distribučnej sústavy žalovaného v zmysle platnej a účinnej Zmluvy o pripojení žiadateľa o pripojenie do distribučnej sústavy č. MZ-ZoP/2011/17 zo dňa 07.03.2011(ďalej ako „zmluva o pripojení“) s dohodnutou hodnotou maximálnej rezervovanej kapacity vo výške 990 kW, a teda žalobca realizoval svoju podnikateľskú činnosť na trhu s elektrinou a vyrábal vo svojom výrobnom zariadení elektrinu a takto vyrobenú elektrinu vpúšťal do distribučnej sústavy žalovaného a prostredníctvom distribučnej sústavy žalovaného túto dodával v zmysle zmluvy o dodávke elektriny a doplatku za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou a prevzatí zodpovednosti za odchýlku č. KVET-15-2011 zo dňa 31.03.2011uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Východoslovenská energetika a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767, zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Košice I, oddiel: Sa, vložka č.: 1628/V (ďalej ako „Východoslovenská energetika a.s.“)ako aj v zmysle zmluvy o dodávke elektriny, prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku č. KVET-015-2011-16 zo dňa 17.12.2015 uzatvorenej medzi žalobcom, žalovaným a spoločnosťou Východoslovenská energetika a.s., spoločnosti Východoslovenská energetika a.s. ako svojmu zmluvnému obchodnému partnerovi, a tento ju následne prepravoval prostredníctvom distribučnej sústavy žalovaného konkrétnym koncovým odberateľom.

18E.Žalobca bol rovnako ako ostatní výrobcovia oprávnený zvoliť si sám svojho odberateľa ním vyrobenej elektriny a množstvo výrobcov z obnoviteľných zdrojov energie takúto možnosť na rozdiel od žalobcu, aj využila. Voľba žalobcu pripojiť svoje výrobné zariadenie do regionálnej distribučnej sústavy žalovaného a dodávať vyrobenú elektrinu spoločnosti Východoslovenská energetika, a.s. ako svojmu jedinému zmluvnému partnerovi, bola dobrovoľným rozhodnutím samotného žalobcu, preto, že táto možnosť bola pre žalobcu ekonomicky výhodnejšia. Práve vďaka pripojeniu výrobného zariadenia do regionálnej distribučnej sústavy žalovaného a dodávania vyrobenej elektriny spoločnosti Východoslovenská energetika, a.s. ako svojmu jedinému zmluvnému partnerovi má žalobca právo za ním vyrobenú elektrinu vo výrobnom zariadení v dôsledku využívania systému podpory garantovanej zákonom č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o podpore OZE“) účtovať cenu mnohonásobne vyššiu ako je bežná trhovú cenu. Žalovaný teda na žiadosť žalobcu zabezpečil žalobcovi fyzické pripojenie výrobného zariadenia žalobcu do regionálnej distribučnej sústavy žalovaného, ktoré pripojenie bolo realizované v roku 2011 a za ktorý jednorazový fyzický úkon žalovaného bol žalobcom žalovanému uhradený jednorazový poplatok za pripojenie za podmienok a vo výške určenej v zmluve o pripojení. Reálna výroba elektriny vo výrobnom zariadení žalobcu pripojenom do distribučnej sústavy žalovaného a dodávka takto vyrobenej elektriny spoločnosti Východoslovenská energetika a.s. ako zmluvnému partnerovi žalobcu by však nebola možná bez prístupu žalobcu do distribučnej sústavy žalovaného. Žalobca svoju vôľu užívať prístup do distribučnej sústavy, a teda vstúpiť za týmto účelom do zmluvného vzťahu so žalovaným a uzatvoriť zmluvu o prístupe v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR obsiahnutým v jeho uzneseniach sp.zn.: 3Obdo/18/2019, sp.zn.: 2Obdo/9/2019, sp.zn.: 2Obdo/15/2019, sp.zn.: 1Obdo/13/2019, sp.zn.: 1Obdo/18/2019, sp.zn.: 1Obdo/25/2019 a sp.zn.: 4Obdo/95/2018 prejavil už v roku 2011 uvedením svojho výrobného zariadenia do prevádzky a rozhodnutím pôsobiť ako výrobca na otvorenom trhu s elektrinou. Žalobca pôsobil v žalovanom období na trhu s elektrinou ako výrobca elektriny, bol pripojený do distribučnej sústavy žalovaného, žalovaný mu rezervoval maximálnu rezervovanú kapacitu v dohodnutom rozsahu 990 kW a v tomto rozsahu mu umožňoval užívať distribučnú sústavu žalovaného, v dôsledku čoho žalobca mohol realizovať a aj

realizoval dodávku ním vyrobenej elektriny prostredníctvom distribučnej sústavy žalovaného spoločnosti Východoslovenská energetika a.s.

18F.Vyššie konkludentným komisívnym konaním prejavená vôľa žalobcu a žalovaného bola následne potvrdená aj vo forme písomne uzavretej zmluvy o prístupe o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto č. ZPV/2014/171 zo dňa 15.01.2014 (ďalej ako „zmluva o prístupe“), ktorou sa žalovaný zaviazal umožniť žalobcovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta č. 1308873 zariadenia výrobcu umiestneného v lokalite Radlinského, Spišská Nová Ves, a to za podmienok dohodnutých v zmluve o prístupe po splnení technických a obchodných podmienok žalovaného, a ktorou sa zároveň žalobca zaviazal uhrádzať žalovanému odplatu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy podľa zmluvy o prístupe. Stranami sporu bola zmluvne dohodnutá hodnota maximálnej rezervovanej kapacity v zmluve o prístupe rovnako ako v zmluve o pripojení vo výške 990 kW.

18G.Najvyšší súd SR vo svojom zrušujúcom uznesení, sp.zn.: 2Obdo/5/2022 v súvislosti s otázkou platnosti zmluvy o prístupe jednoznačne konšatoval platnosť predmetnej zmluvy o prístupe, ktorý právny názor odôvodnil nasledovne: „107. Zo Zmluvy o prístupe (č.l. 51 a nasl. spisu) je zrejme, že strany sporu sa dohodli, že predmetom tejto zmluvy je záväzok žalovaného umožniť žalobcovi za podmienok ďalej dohodnutých v zmluve prístup zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy žalovaného po splnení technických a obchodných podmienok žalovaného. Zmluva o prístupe obsahuje dohodu zmluvných strán o práve výrobcu na prístup do sústavy, o hodnote rezervovanej kapacity (990 KW), ako aj o možnosti zabezpečenia distribúcie. Zmluva o prístupe bola uzatvorená na dobu neurčitú. V Zmluve o prístupe bola upravená rezervovaná kapacita odberu. Žalobca si musel byť pri podpise tejto zmluvy vedomý, že podniká v regulovanom odvetví s regulovanou cenotvorbou, a preto nebolo nutné žalobcu osobitne poučovať o vydaní cenového rozhodnutia a poplatku zavedeného za prístup v zmysle platnej a účinnej Vyhlášky. 108. Dovolací súd upriamuje pozornosť na Nález PL. ÚS 17/2014, a to konkrétne na bod 21.5. jeho rozhodnutia, v rámci ktorého uviedol, že „povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať určité platby (ceny) za prístup do distribučnej sústavy vzniká v zmysle § 26 ods. 5 v spojení s § 27 ods.1 písm. b/ zákona o energetike na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Uzatvorenie tejto zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy je fakultatívnou možnosťou (právom) výrobcu elektriny [na rozdiel od zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy, uzatvorenie ktorej je povinnosťou výrobcu elektriny v zmysle § 27 ods. 2 písm. a/ zákona o energetike]“. Z uvedeného vyplýva, že Ústavný súd v súvislosti so zmluvou o prístupe použil iba slovné spojenie „zmluva o prístupe“ do distribučnej sústavy, pričom neuvádza aj „o distribúcii“ a odkazuje na vyslovene na znenie ustanovenia § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike, podľa ktorého výrobca elektriny má právo uzatvoriť zmluvu o prístupe do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky prístupu sústavy. Z uvedeného je zrejme, že vyššie uvedené ustanovenie nehovorí o distribúcii. Najvyšší súd v tejto spojitosti zdôrazňuje, že podstatou Nálezu PL. ÚS 17/2014 bolo, aby na úhradu odplaty za prístup do distribučnej sústavy existoval relevantný právny titul iný ako samotné ustanovenie § 26 ods. 3 Vyhlášky o cenovej regulácii v elektroenergetike, pričom za takýto relevantný právny titul Ústavný súd označuje zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy žalovaného (bod 21.5.), nie ako zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Rovnako tiež v Náleze PL. ÚS 17/2014 neuvádza, že predmetná zmluva musí obsahovať dojednaný záväzok distribúcie elektriny. Zaoberal sa len povinnosťou výrobcov elektriny uhrádzať určité platby (ceny) za prístup do distribučnej sústavy na základe § 26 ods. 5 v spojení s § 27 ods. 1 písm. b/ zákona č. 251/2012 Z. z. a výslovne pomenúva takúto zmluvu ako zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. V ďalšom dovolací súd konštatuje, že Ústavný súd sa v Náleze PL. ÚS 17/2014 nezaoberal podstatnými náležitosťami zmluvy o prístupe a nestanovoval taxatívny výpočet týchto zmlúv v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike. 109. Dovolací súd pri riešení tejto otázky poukazuje aj na viaceré rozhodnutia v obdobných veciach na súdne konania vedené na základe žalôb výrobcov elektrickej energie o vydanie bezdôvodného obohatenia -sumy zodpovedajúcej žalovaným vyúčtovanej platbe za prístup do distribučnej sústavy výrobcom elektriny na základe ust. § 26 ods. 23 Vyhlášky, a to najmä na rozhodnutia sp. zn. 3Obdo/18/2019, sp. zn. 1Obdo/18/2019, sp. zn. 2Obdo/15/2019 a sp. zn. 1Obdo/13/2019. Týmito rozhodnutiami dovolacie senáty zrušili rozhodnutia súdov nižšej inštancie, ktorými bol žalovaný (prevádzkovateľ distribučnej sústavy) zaviazaný na plnenie. Tieto rozhodnutia boli podrobené aj ústavnoprávnomu prieskumu, kde ústavný súd odmietol uznesením č. k. III. ÚS 167/2022-25 zo dňa 24. marca 2022 sťažnosti sťažovateľov (výrobcov elektrickej energie) ako zjavne neopodstatnené. Avšak je nutné podotknúť, že vo vyššie uvedených konaniach išlo o odlišnú právnu situáciu, nakoľko sa jednalo o záväzkové vzťahy, ktoré boli medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a výrobcami uzatvorené počas účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike, a to najmä z povinnosti

výrobcu elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom sústavy (§ 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z. z.) a zodpovedajúcej povinnosti prevádzkovateľa sústavy uzatvoriť s výrobcou elektriny zmluvu o prístupe a zmluvu o pripojení k sústave (§ 24 ods. 2 písm. h/ zákona č. 656/2004 Z. z.). 110. Dotknutým právnym predpisom, s ktorým má byť posudzovaná Zmluva o prístupe v zmysle právnych záverov súdov nižšej inštancie o neplatnosti Zmluvy o prístupe uzatvorenej medzi žalobcom ako výrobcou elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy pre obchádzanie zákona o energetike, je ustanovenie § 26 ods. 5 zákona o energetike, v spojení s § 2 písm. a/ bod 12.2 a § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike, vo vzťahu k právnemu záveru, či je možné uzavrieť platnú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, na podklade ktorej bude prevádzkovateľ distribučnej sústavy oprávnený žiadať od výrobcu elektriny zaplatenie platby za prístup, bez dojednania o distribúcii elektriny. Keďže s druhou právnou otázkou nastolenou dovolateľom, ktorú dovolací súd posúdil ako kľúčovú v predmetnom spore, úzko súvisí prvá právna otázka týkajúca sa výkladu pojmu „prístup do distribučnej sústavy“, najvyšší súd posúdil obe právne otázky v ich vzájomnej prepojenosti. 111. Prv než dovolací súd pristúpi k samotnému posúdeniu dovolateľom nastolenej druhej právnej otázky, na základe ktorej najvyšší súd konštatuje prípustnosť, ale aj dôvodnosť dovolania žalovaného podaného v tejto časti, poukazuje na potrebu správneho výkladu dotknutého ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike, v spojení s § 2 písm. a/ bod 12.2 a § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike, a to predovšetkým s prihliadnutím na účel zákona o energetike a sledovaný úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe, aby sa predišlo striktnému a príliš formalistickému výkladu právnych noriem zo strany súdov nižšej inštancie, ku ktorému došlo aj v danom prípade. Ohľadne toho dáva najvyšší súd do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 4. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 72/2010, ktorým ústavný súd vyslovil právny názor, že: „v súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí súd prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu. Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálnemu zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu“. Pri výklade niektorého ustanovenia právneho predpisu nemožno dbať len na jazykový, či gramatický výklad. Podstatnú úlohu zohráva aj teologický výklad. V dôsledku tohto dovolací súd súhlasí so žalovaným, že pri výklade zákonného ustanovenia je potrebné sa pýtať na zámer zákonodarcu, ktorý daným ustanovením sledoval berúc do úvahy vôľu a úmysel strán sporu. 112. Pri posúdení druhej otázky o neplatnosti Zmluvy o prístupe uzatvorenej medzi žalobcom ako výrobcou elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy bolo podľa dovolacieho súdu nevyhnutné sa zaoberať výkladom pojmov „prístup do distribučnej sústavy“ a „distribúcia elektriny“, nakoľko pre finálne posúdenie prejednávaného prípadu dané pojmy predstavujú podstatnú skutočnosť, pričom strany sporu sa ohľadne uvedeného názorovo nezhodli. Legálna definícia pojmu (v žalovanom období) „prístup do distribučnej sústavy“ je obsiahnutá v ust. § 2 písm. a/ bod 12.2 zákona o energetike, na základe ktorého sa ním rozumie právo využívať sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity (právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy výrobcov vyrobenú elektrinu). Podľa § 2 písm. b/ bodu 4 zákona o energetike sa distribúciou elektriny rozumie preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny. Vyššie uvedené pojmy predstavujú dve navzájom oddelené služby, ktoré je možné objektívne od seba oddeliť, ktorú skutočnosť dokazuje aj to, že tieto služby si účastníci na trhu s elektrinou objednávajú osobitne a v mnohých prípadoch si účastníci na trhu s elektrinou objednávajú len jednu z uvedených služieb bez toho, aby si zároveň objednávali druhú. Ani z formulácie výkladu pojmu „prístup“ v Náleze PL. ÚS 17/2014 (bod 21.1.) nie je možné vyvodiť, že distribúcia je priamo súčasťou prístupu. Jeho konštatovanie len potvrdzuje, že prístupom sa rozumie právo „vpúšťať“ vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalovaného, nie právo vpúšťať a prepravovať vyrobenú elektrinu. Z ustanovenia § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike vyplýva, že citovaný zákon upravuje nielen zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (§ 26 ods. 5), ale aj zmluvu o prístupe do sústavy. Z rozhodnutí súdov nižšej inštancie však vyplýva, že primárne sa zaoberali aplikáciou § 26 ods. 5 zákona o energetike v spojení s § 2 písm. a/ bod 12.2 zákona o energetike, avšak opomenuli aplikáciu ustanovenia § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike. Ich porovnaním je možné podľa dovolacieho súdu konštatovať, že ust. § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. sa vzťahuje na všetkých účastníkov trhu (výrobcov aj odberateľov), kým § 27 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. sa týka len výrobcov. Prístupom je potrebné

rozumieť už samotné právo žalobcu dodávať vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalovaného, do ktorej je výrobca pripojený, pričom je na voľbe a uvážení výrobcu, či toto svoje právo využije, alebo nie. Zatiaľ čo distribúcia, ako taká, nie je predmetom dohody žalovaného s výrobcami (teda aj žalobcom), ale výhradne s odberateľmi, nakoľko spôsob distribúcie a platba za distribúciu je náležitosťou práve vzťahov s odberateľmi elektriny. Z daného dôvodu nie je možné považovať distribúciu za súčasť a nevyhnutnú podmienku prístupu pre účastníka trhu s elektrinou v postavení výrobcu elektriny. Predmetný názor, že prístup a distribúcia sú navzájom oddelené služby vyplýva aj z cenových rozhodnutí ÚRSO, ktorý rozlišuje tarifu za prístup do sústavy (účtovaná tak výrobcom a odberateľom) a tarifa za distribúciu (účtovaná výlučne odberateľom). 113. Dovolací súd ohľadne správnej interpretácie vyššie uvedených pojmov podotýka, že pri výklade právnej normy je nevyhnutné skúmať aj genézu zákona, vôľu a zámer sledovaný zákonodarcom. V tejto spojitosti dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR zo dňa 14. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 257/2020. Tento v bode 41. nálezu, konštatoval omyl konajúcich súdov pokiaľ právny vzťah medzi výrobcom elektrickej energie a prevádzkovateľom distribučnej ústavy posudzovali podľa zákona č. 251/2012 Z. z., hoci na základe písomnej zmluvy o pripojení vznikol právnym vzťah počas platnosti a účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. V bode 47. ústavný súd uviedol, „že medzi sťažovateľom a žalobcami nebolo v konaní pred všeobecnými súdmi sporné, že žalobcovia ako výrobcovia elektriny dodávajú elektrinu do distribučnej sústavy a že distribúcia elektriny medzi sťažovateľom a žalobcami dojednaná nebola. V tomto smere v konečnom dôsledku nemožno úplne opomenúť ani zákon č. 309/2018 Z. z., ktorým s účinnosťou od 1. januára 2019 došlo k novelizácii zákona č. 251/2012 Z. z. V zmysle § 2 písm. a) bodu 12.2 zákona č. 251/2012 Z. z. účinného od 1. januára 2019 sa na účely tohto zákona rozumie všeobecne prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity, a ak ide o výrobcu elektriny, prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo dodávať vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy. Podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. účinného od 1. januára 2019 zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a v prípade účastníka trhu s elektrinou iného, ako výrobcu elektriny aj prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za prístup a cenu za poskytnutie distribučných služieb a súvisiacich služieb“. V bode 48. konštatoval, že „dôvodová správa k zákonu č. 309/2018 Z. z. okrem iného uvádza: „Spresňuje sa definícia prístupu do sústavy z dôvodu doterajšieho rôzneho výkladu tejto definície. Spresnenie sa týka výroby elektriny vo vzťahu k jej dodávaniu do sústavy tak, že dodávanie elektriny do sústavy sa viaže na prístup do sústavy“, a tiež „Upresňuje sa zákonná definícia zmluvy o prístupe a distribúcii elektriny tak, aby bolo jednoznačne definované, že výrobca elektriny užíva legálne distribučnú sústavu, ak má uzatvorený zmluvný typ „zmluva o prístupe a distribúcii elektriny“, ktorá nemusí nutne obsahovať aj predmet zmluvy distribúciu elektriny, ak túto službu výrobca elektriny nevyužíva. Doterajšia definícia uvedené obsahovala len implicitne.“ Novelizácia tak de facto nespochybňuje koncepciu právnej úpravy vymedzenej v minulosti v zákone č. 656/2004 Z. z., ktorý v jeho § 21 podmieňoval vznik práva výrobcu elektriny pripojiť zariadenie na výrobu elektriny k sústave splnením technických a obchodných podmienok prístupu a pripojenia do sústavy (v konaniach medzi sťažovateľom a žalobcami pred všeobecnými súdmi existencia pripojenia žalobcov do distribučnej sústavy spochybňovaná nebola, pozn.), ukladal výrobcovi elektrickej energie povinnosť uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom sústavy, nie však povinnosť dojednaná o distribúcii elektriny. Ústavný súd tiež pre úplnosť dodáva, že zákonom č. 309/2018 Z. z. [§ 27 ods. 2 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2019] došlo k zakotveniu povinnosti výrobcu elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s prevádzkovateľom sústavy, ak výrobca elektriny dodáva elektrinu do sústavy, teda obdobne, ako to bolo za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z., ktorý ustanovoval povinnosť výrobcu elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení do sústavy“. Dovolací súd súčasne považuje za potrebné poukázať aj na prechodné ustanovenia § 96f ods. 1 obsiahnuté v zákone č. 251/2012 Z. z. účinného od 01.01.2019, v zmysle ktorého zmluvy uzatvorené medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy a výrobcom elektriny do 31. decembra 2018, ktorých predmetom je umožnenie prístupu výrobcu elektriny do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy, sa považujú za zmluvy podľa § 26 ods. 4 alebo ods. 5, aj keď neobsahujú záväzok prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy prepraviť príslušné množstvo elektriny. Účastníci zmlúv sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s týmto zákonom do 31. marca 2019. 114. Prihliadnuc na spomenuté ustanovenia zákona o energetike dovolací súd má za to, že súdy nižšej inštancie

bez bližšieho odôvodnenia dospeli k nesprávnemu právnemu názoru, keď mali za to, že užívaním distribučnej sústavy a bez prepravy, resp. distribúcie nemôže dochádzať k užívaniu distribučnej sústavy zo strany žalobcu. Záver, že prístup bez distribúcie nemôže existovať je nesprávny. V tomto smere sa dopustili nesprávnej interpretácie pojmu „prístup do distribučnej sústavy“ a „distribúcia elektriny“ vo vzťahu k subjektu žalobcu v postavení výrobcu elektriny. Súdmi nižšej inštancie použitý výklad pojmu „prístup do distribučnej sústavy“ považuje dovolací súd za formalistický, jazykový výklad bez bližšieho zamyslenia sa nad účelom predmetného zákonom použitého pojmu, úmyslom zákonodarcu a zmyslom celej právnej normy. Dané pojmy zároveň dovolací súd považuje za kľúčové aj pre samotné posúdenie ne/platnosti Zmluvy o prístupe. 115. Vo vzťahu k tretej otázke dovolateľa týkajúcej sa posúdenia otázky (ne)odplatnosti žalovaným žalobcovi poskytovanej služby prístupu do distribučnej sústavy žalovaného a s tým súvisiacej vzájomnej synalagmatickej previazanosti plnení oboch strán sporu dovolací súd poukazuje na obsah Zmluvy o prístupe (č. I. 51 a nasl.) čl. II, v zmysle ktorého bol dohodnutý záväzok žalobcu zaplatiť žalovanému mesačný poplatok za prístup do distribučnej sústavy vo výške podľa príslušných platných a účinných rozhodnutí ÚRSO a všeobecne záväzných právnych predpisov, a to na základe vystavenej faktúry prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy (ďalej aj ako „PRDS“). V tejto spojitosti dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. novembra 2019, sp. zn. 3Obdo/18/2019, vydaného pred napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 30. januára 2020, z ktorého vyplýva záver o tom, že výška odplaty za prístup do distribučnej sústavy nemusí byť v zmluve explicitne upravená, keď uzavrel, že prevádzkovatelia distribučných sústav majú právo na odplatu voči výrobcom elektriny, ktorí dodávajú elektrinu do ich distribučnej sústavy, a to aj napriek tomu, že medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy nebola uzavretá osobitná písomná zmluva o prístupe, a teda medzi nimi neexistovala žiadna výslovná dohoda o cene za poskytovanie prístupu (bod 23.3. odôvodnenia). 116. S účinnosťou od 01.01.2014 došlo k zmene regulačného rámca na základe Vyhlášky č. 221/2013 Z. z., ktorá odbremenila koncových odberateľov elektriny tým, že časť nákladov na prevádzku distribučnej sústavy preniesla na výrobcov zavedením platby za prístup do sústavy, tzv. G-komponentu. Cena teda nebola určovaná rozhodnutím žalovaného, ale cenovou vyhláškou ÚRSO, a teda vyplývala priamo zo všeobecných právnych predpisov a cenových rozhodnutí (vyhláška ÚRSO č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v energetike v znení neskorších predpisov a cenové rozhodnutie ÚRSO č. 0015/2014/E, zo dňa 21. novembra 2013, ktorým určil pre regulovaný subjekt tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a podmienky ich uplatnenia na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014, čím stanovil 12 mesačnú rezervovanú kapacitu na celý rok 2014). 117. Platby tvoriace predmet konania sú platbami za prístup do distribučnej siete vo výške upravenej regulátorom, ktorými zákonodarcu stanovil náklady udržiavania sústavy v prevádzkyschopnom stave. Z uvedeného vyplýva, že prijaté platby za prístup do distribučnej sústavy žalovaného boli úhradou nákladov udržiavania distribučnej siete v prevádzkyschopnom stave. Ak by žalobca zmluvu o prístupe neuzavrel, užíval by distribučnú sústavu bez právneho dôvodu, v dôsledku čoho by vznikalo na jeho strane bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníka distribučnej sústavy. 118. Dovolací súd ohľadne vyjadrenia ceny v Zmluve o prístupe uvádza, že z citácie ustanovení Vyhlášky, na ktoré súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku poukazuje v kontexte s jeho vyššie citovaným právnym názorom je zjavné, že súd prvej inštancie sa snaží predostrieť právnú úvahu o tom, že ÚRSO síce bolo právnymi predpismi oprávnené určovať spôsob výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, avšak nebolo oprávnené určovať spôsob výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej sústavy a spôsob výpočtu maximálnej ceny a tarify za distribúciu elektriny. Tu však dovolací súd dáva do pozornosti, že súdmi nižšej inštancie predostretý výklad ustanovení § 2 a 3 Vyhlášky o cenovej regulácii sa javí ako účelovo reštriktívny a v rozpore so samotným účelom dotknutých právnych predpisov, nakoľko z gramatického výkladu použitia spojky „a“ obsiahnutej tak v ustanovení § 2 písm. e) ako aj § 3 písm. e) Vyhlášky o cenovej regulácii, ktorá je zlučovacou spojkou, je zjavné, že táto spája dve samostatné skutočnosti, ktoré môžu ale nevyhnutne nemusia vždy tvoriť jeden ucelený celok. Je nelogické, aby práve predpisy oprávňovali ÚRSO na cenovú reguláciu prístupu do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny a zároveň vylučovali jeho oprávnenie na cenovú reguláciu prístupu do distribučnej sústavy alebo cenovú reguláciu distribúcie elektriny. Zároveň z vyhlášky o cenovej regulácii ustanovenia § 26 ods. 23 vyplýva, že obsahuje výslovne spôsob matematického výpočtu platby za prístup do distribučnej sústavy výrobcom elektriny, ktorý mechanizmus výpočtu bol odobrený aj zo strany Ústavného súdu SR v Náleze PL. ÚS 17/2014. Tvrdenie súdov nižšej inštancie, že vyhláška ÚRSO o cenovej regulácii v elektroenergetike stanovuje len cenu za prístup a distribúciu, bez možnosti stanoviť samotnú cenu za prístup, teda nie je možné považovať za právne súladné, a to ani s Nálezom PL. ÚS 17/2014. 119. Keďže žalobca prístup v rozhodnom období využíval, teda vpúšťal vyrobenú energiu do distribučnej sústavy, a to najprv na základe uzatvorenej dohody medzi

stranami za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. a následne na základe písomne uzatvorenej Zmluvy o prístupe na základe § 27 ods. 1 písm. b/ zákona č. 251/2012 Z. z., v súlade s Nálezom PL. ÚS 17/2014, žalobcovi vznikla povinnosť platiť poplatok za prístup do distribučnej siete žalovaného. Jedná sa o odplatu za užívanie distribučnej sústavy žalovaného, a s tým súvisiacej žalovaným žalobcovi opakovane a pravidelne dlhodobo poskytovanej služby, ktorá služba je žalovaným žalobcovi poskytovaná na podnet samotného žalobcu a v jeho prospech za účelom výkonu podnikateľskej činnosti žalobcu a dosahovania zisku. 120. S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že sudy nižšej inštancie sa dopustili nesprávnej interpretácie a aplikácie ust. § 26 ods. 5, § 27 ods. 1 písm. b/, § 96 ods. 7-9 zákona č. 251/2012 Z. z., keď konšatovali, že Zmluva o prístupe nemohla byť platne uzatvorená, ak neobsahovala zároveň aj dojednanie „distribúcie elektriny“, ako jej podstatnej náležitosti, v dôsledku čoho vyslovili záver o jej neplatnosti pre obchádzanie zákona o energetike a výrobcovi elektriny, ako aj z dôvodu nezrozumiteľného a neurčitého spôsobu určenia ceny v danej zmluve. 121. Dovolací súd ešte pre úplnosť dodáva, že ak by aj prijatý záver súdmi nižšej inštancie o neplatnosti Zmluvy o prístupe uzavretej podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike bol považovaný za správny, uvedené by sa netýkalo povinnosti uhrádzať žalovanému platby za prístup, nakoľko daná povinnosť žalobcovi vznikla už na základe Zmluvy o pripojení zo dňa 7. marca 2011, ktorú mali podľa zhodného tvrdenia strán sporu uzavrieť za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z., a to v spojitosti s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v jeho uznesení, sp. zn. 3Obdo/18/2019, podľa ktorého „v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. nebolo možné, aby výrobca elektriny uzatvoril s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy bez toho, aby súčasne neuzatvoril aj zmluvu o prístupe (resp., aby táto zmluva nebola súčasťou zmluvy o pripojení). Bez uzatvorenia zmluvy o prístupe -ktorú zákon č. 656/2004 Z. z. priamo vyžadoval -by nemohol výrobca elektriny pôsobiť na trhu s elektrinou, keďže by nespĺňal zákonnú podmienku priamo vyplývajúcu z ustanovenia § 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z. z. Zjednodušene povedané, aby mohol výrobca elektriny (t.j. žalobca) vyrábať elektrinu a dosahovať zisk z predmetu svojej činnosti, ako základného znaku podnikania, musel rešpektovať zákonnú úpravu a splniť všetky podmienky stanovené zákonom č. 656/2004 Z. z. vrátane uzavretia zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Následne sa výrobca elektriny nemôže s úspechom brániť tvrdením, že jeho vôľou (resp. úmyslom) nebolo uzavrieť zmluvu o prístupe, keďže táto je obsiahnutá už v tom, že chcel, ako výrobca pôsobiť na otvorenom trhu s elektrinou, s ktorým je spojené splnenie všetkých zákonných podmienok (resp. povinností)“. Vzhľadom na uvedené žalobcovi vznikla povinnosť uhrádzať žalovanému platby za prístup už na základe Zmluvy o pripojení zo dňa 7. marca 2011, pričom následne uzavretie Zmluvy o prístupe danú povinnosť len potvrdilo.“

18H.K absolútne totožnému právnemu záveru dospel Najvyšší súd SR aj vo svojom uznesení zo dňa 20. novembra 2019 vo veci sp. zn. 3Obdo/18/2019, dňa 19. februára 2020 vo veci sp. zn. 1Obdo/18/2019, dňa 30. apríla 2020 vo veci sp. zn. 2Obdo/15/2019, dňa 5. marca 2020 vo veci sp. zn. 1Obdo/13/2019, dňa 31. marca 2020 vo veci sp. zn. 2Obdo/9/2019, dňa 19. februára 2020 vo veci sp. zn. 1Obdo/25/2019, dňa 29. apríla 2020 vo veci sp. zn. 4Obdo/95/2018, zo dňa 28. júla 2022 vo veci sp. zn. 5Obdo/35/2020, zo dňa 20. septembra 2022 vo veci sp. zn. 1Obdo/40/2020, zo dňa 19. augusta 2022 vo veci sp. zn. 4Obdo/20/2021 ako aj vo veci sp. zn. 4Obdo/33/2020. Tieto rozhodnutia boli podrobené aj ústavnoprávnemu prieskumu, kedy Ústavný súd SR odmietol uznesením zo dňa 24. marca 2022, č. k. III. ÚS 167/2022-25 sťažnosti sťažovateľov (výrobcov elektrickej energie) ako zjavne neopodstatnené. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR teda jednoznačne vyplýva, že zmluva o prístupe uzavretá medzi stranami sporu je platná. Žalobca bol teda povinný počas celej doby trvania zmluvy o prístupe uhrádzať žalovanému platby za prístup do distribučnej sústavy v zmysle faktúr vystavovaných žalovaným. Vzhľadom k uvedenému na strane žalovaného existoval právny dôvod na prijatie platieb za prístup od žalobcu, ktorým bola platne uzavretá zmluva o prístupe, a teda platby za prístup boli žalovaným od žalobcu prijaté oprávnené. Argumentácia žalobcu o vzniku údajného bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na úkor žalobcu prijatím platieb za prístup do distribučnej sústavy je teda nedôvodná.

18I.Vzhľadom na neexistenciu bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na úkor žalobcu, neexistuje žiaden hmotnoprávny nárok žalobcu na vrátenie platieb za prístup uhrádzaných žalobcom žalovanému v žalovanom období, a teda na strane žalobcu neexistuje žiaden hmotnoprávny dôvod na prijatie sumy vymoženej v rámci exekučného konania od žalovaného vo výške 60 705,78 EUR. Vzhľadom na neexistenciu hmotnoprávneho nároku žalobcu na prijatie exekvovanej sumy vo výške 60 705,78 EUR od žalovaného, mal za to, že prijatím predmetnej sumy od žalovaného, vzniklo na strane žalobcu bezdôvodné obohatenie sa žalobcu na úkor žalovaného.

18J. Poukázal na ust. § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka. Bezdôvodné obohatenie zakladá v zmysle § 489 Občianskeho zákonníka záväzkový vzťah medzi obohateným subjektom a subjektom, na úkor ktorého obohatenie vzniklo, z ktorého v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka vzniká žalobcovi (v tomto prípade žalovanému) ako veriteľovi, t.j. subjektu, na úkor ktorého obohatenie vzniklo, právo na plnenie od žalovaného (v tomto prípade žalobcu) ako obohateného subjektu, t.j. dlžníka a žalovanému (v tomto prípade žalobcu) ako obohatenému subjektu, t.j. dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Čo sa rozsahu plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia týka, podľa § 458 Občianskeho zákonníka, sa musí vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Zákaz bezdôvodného obohatenia patrí svojou povahou do kategórie základných a všeobecných právnych princípov, na ktorých stojí od nepamäti celý kontinentálny právny poriadok (porovnaj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Moskal v. Poľsko, č. 10373/05) vrátane nášho právneho poriadku. [...] Predpokladom zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne zistený vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) [NÁLEZ Ústavného súdu Slovenskej republiky, I. ÚS 548/2015-29 zo dňa 17. februára 2016]. Z objektívne zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalobca prostredníctvom exekučného konania prijal od žalovaného sumu 60 705,78 EUR, na prijatie ktorej nemá žalobca žiaden hmotnoprávny nárok. Vzhľadom na neexistenciu žiadneho hmotnoprávneho dôvodu na prijatie sumy 60 705,78 EUR žalobcom od žalovaného, žalovaný má právo na vrátenie predmetnej sumy zo strany žalobcu titulom bezdôvodného obohatenia sa, ktorého vydania sa domáha prostredníctvom tejto vzájomnej žaloby.

18K. Žalovaný teda v nadväznosti na uvedené výzvou zo dňa 02.05.2023 vyzval žalobcu na vrátenie finančných prostriedkov vymožených z majetku žalovaného v rámci exekučného konania vedeného na podklade nezákonných Najvyšším súdom SR následne zrušených rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v celkovej výške 60 705,78 EUR zodpovedajúcej sume istiny a úrokov z omeškania. Napriek predmetnej výzve žalobca žalovanému žalovanú sumu nevrátil, a to ani z časti, z ktorého dôvodu sa žalovaný domáha vrátenia žalovanej sumy od žalobcu formou tejto vzájomnej žaloby.

18L. V prípade nároku na vrátenie bezdôvodného obohatenia sa, sa jedná o situáciu, kedy čas plnenia nie je dojednaný ani nevyplýva z právneho predpisu, žalobca je teda podľa ustanovenia § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka povinný uhradiť bezdôvodné obohatenie sa žalovanému bez zbytočného odkladu po tom, čo bude žalovaným na jeho vydanie vyzvaný. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval žalobcu na vrátenie finančných prostriedkov výzvou zo dňa 02.05.2023 doručenou na adresu do dispozičnej sféry žalobcu – na adresu žalobcu zapísanú v príslušnom obchodnom registri - dňa 04.05.2023, ktorým dňom bola výzva doručená aj právnenému zástupcovi žalobcu a týmto aj prevzatá, uvedeným momentom teda nadobudol žalobca objektívnu možnosť sa oboznámiť s obsahom zásielky. Lehota na vrátenie finančných prostriedkov žalobcovi uplynula dňa 11.05.2023. Žalobca je teda v omeškaní s vrátením finančných prostriedkov od 12.05.2023, od ktorého dňa si žalovaný uplatňuje úroky z omeškania zo žalovanej sumy. Žalovaný si uplatňuje úroky z omeškania vo výške podľa ust. § 1 ods. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky 21/2013 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka. Podľa daného ustanovenia je výška úrokov z omeškania o 9 percentuálnych bodov vyššia, než je základná úroková sadzba F. G. H. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. 9 % ročne. Omeškaním žalobcu ako dlžníka vzniká žalovanému ako veriteľovi okrem vyššie uvedeného nároku, v súlade s ust. § 369c Obchodného zákonníka, aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, výšku paušálnej náhrady nákladov ustanovuje vláda Slovenskej republiky nariadením.

18M. Žalovaný teda žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania, pričom náhradu trov právneho zastúpenia žiadal uhradiť na účet právneho zástupcu vedený v I. H. G. A. J. B., J., pobočka zahraničnej banky, IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, SWIFT: I.. Žalovaný na účel plnenia uplatneného nároku žalobcom a na účel vrátenia prípadných súdnych poplatkov uviedol nasledovný účet vedený v G. F. E., pobočka zahraničnej H., J., IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, BIC: G. B. H..

18N. S prihliadnutím na to, že žalovaný má voči žalobcovi oprávnené neuhradené pohľadávky a žalobca nie je ochotný splniť svoju povinnosť dobrovoľne, žalovaný žiadal, aby tunajší súd vydal tento rozsudok: Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému istinu vo výške 60 705,78 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 60 705,78 EUR od 12.05.2023 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- EUR, a to v lehote troch (3) dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

19. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písmeno c) a e) Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení účinnom do 30.11.2014 (Zákon č. 250/2012 Z.z.), cenovej regulácii v

elektroenergetike podlieha c) pripojenie do sústavy, e) prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny.

20. Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 Zákona č. 250/2012 Z.z., Úrad vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví a) rozsah cenovej regulácie, b) spôsob vykonávania cenovej regulácie, c) postup a podmienky uplatňovania cien, d) podmienky vykonávania regulovaných činností, e) rozsah, štruktúru a výšku ekonomicky oprávnených nákladov a spôsob ich úhrady, f) termín a spôsob zúčtovania plánovaných a skutočných ekonomicky oprávnených nákladov započítaných do ceny poskytnutých regulovaných tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností, g) rozsah investícií súvisiacich s regulovanou činnosťou, h) spôsob určenia výšky primeraného zisku; úrad môže v záujme predchádzania stavu núdze a odstránenia stavu núdze a vo všeobecnom hospodárskom záujme ustanoviť aj najvyššiu mieru primeraného zisku, i) podklady návrhu ceny a spôsob predkladania návrhu ceny, j) spôsob sledovania ekonomicky oprávnených nákladov za regulovanú činnosť podľa §11 ods. 4 písm. a) až f), k) spôsob určenia ceny a obsah oznámenia obce o cene, ktorá je vlastníkom verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie III. kategórie, l) rozsah, spôsob a termíny predkladania skutočných údajov o tovaroch a s nimi súvisiacich regulovaných činnostiach, m) spôsob a termín zúčtovania nákladov, ktoré sa nepovažujú za ekonomicky oprávnené náklady, n) podrobnosti o individuálnych sadzbách súvisiacich so systémovými službami a úhradou osobitných nákladov.

21. Podľa ustanovenia § 2 písmeno c) a e) Vyhlášky č. 221/2013 Z.z. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 11. júla 2013, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení účinnom do 30.6.2014 (Vyhláška č. 221/2013 Z.z.), cenová regulácia v elektroenergetike sa vzťahuje na c) pripojenie do sústavy, e) prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

22. Podľa ustanovenia § 3 písmeno c) a e) Vyhlášky č. 221/2013 Z.z., cenová regulácia v elektroenergetike sa vykonáva c) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za pripojenie do sústavy, e) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

23. Podľa ustanovenia § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. v znení účinnom do 20.7.2016, platba za prístup do distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy výrobcom elektriny pripojením do regionálnej distribučnej sústavy vo výške 30% hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity dojednanej v zmluve o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy alebo z hodnoty výšky celkového inštalovaného výkonu zariadenia na výrobu elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny nemá uzatvorenú zmluvu o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy vo výške tarify za dvanásťmesačnú rezervovanú kapacitu podľa účinného cenového rozhodnutia úradu za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na rok t pre prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy. Výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy platba za prístup do distribučnej sústavy vo výške podľa predchádzajúcej vety na základe faktúry vystavenej prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Výrobcovia elektriny si rezervovanú kapacitu neobjednávajú. Na napäťovej úrovni nízkeho napätia sa hodnota maximálnej rezervovanej kapacity rovná hodnote rezervovanej kapacity určenej menovitou hodnotou hlavného ističa v ampéroch. To neplatí pre výrobcu elektriny, ktorého zariadenie na výrobu elektriny slúži výlučne na poskytovanie podporných služieb pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo výlučne na dodávku regulačnej elektriny, a výrobcu elektriny, ktorý prevádzkuje zariadenie na výrobu elektriny z vodnej energie s celkovým inštalovaným výkonom do 5 MW.

24. Podľa ustanovenia § 2 písmeno a) bod 22. a 23. Zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike účinného do 31.8.2012 (Zákon č. 656/2004 Z.z.), na účely tohto zákona sa rozumie 22. pripojením do sústavy alebo do siete fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy alebo fyzické pripojenie plynárenského zariadenia alebo odberného plynového zariadenia do siete, 23. prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o prístupe do 23.1. prenosovej sústavy a prenose elektriny, 23.2. distribučnej sústavy a distribúcií elektriny, 23.3. prepravnej siete a preprave plynu, 23.4. distribučnej siete a distribúcií plynu, 23.5. ťažobnej plynovodnej siete a doprave plynu, 23.6. zásobníka a uskladňovaní plynu.

25.Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písmeno a) Zákona č. 656/2004 Z.z., výrobca elektriny má právo pripojiť zariadenie na výrobu elektriny k sústave, ak splňa technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia do sústavy.

26.Podľa ustanovenia § 21 ods. 2 písmeno a) Zákona č. 656/2004 Z.z., výrobca elektriny je povinný uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom sústavy.

27.Podľa ustanovenia § 2 písmeno a) bod 11 a 12 Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike účinného od 1.9.2012 (Zákon č. 251/2012 Z.z.), na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne 11. pripojením do sústavy alebo do siete zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave alebo v sieti a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy alebo fyzické pripojenie plynárenského zariadenia alebo odberného plynového zariadenia do siete, 12. prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o 12.1. prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny, pričom prístupom do prenosovej sústavy sa rozumie právo využívať prenosovú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej prenosovej kapacity, 12.2. prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity, 12.3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu, pričom prístupom do prepravnej siete sa rozumie právo využívať prepravnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej prepravnej kapacity, 12.4. prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu, pričom prístupom do distribučnej siete sa rozumie právo využívať distribučnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity, 12.5. prístupe do ťažobnej siete a doprave plynu, pričom prístupom do ťažobnej siete sa rozumie právo využívať ťažobnú sieť v rozsahu zmluvne dohodnutej kapacity, 12.6. prístupe do zásobníka a uskladňovaní plynu, pričom prístupom do zásobníka sa rozumie právo využívať zásobník v rozsahu zmluvne dohodnutej uskladňovacej kapacity.

28.Podľa ustanovenia § 2 písmeno b) body 4 a 15 Zákona č. 251/2012 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie v elektroenergetike 4. distribúciou elektriny preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny, 15. dodávkou elektriny predaj elektriny.

29.Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 a 2 Zákona č. 251/2012 Z.z.: (1) Predmetom trhu s elektrinou a trhu s plynom je dodávka elektriny a plynu, pripojenie do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete a distribučnej siete, prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny a prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny na vymedzenom území, prístup do prepravnej siete a preprava plynu a prístup do distribučnej siete a distribúcia plynu na vymedzenom území, prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu, poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a plynárenstve, poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike, pripojenie a prístup nových výrobcov elektriny a plynu do sústavy alebo do siete. (2) Účastníkom trhu s elektrinou je a) výrobca elektriny, b) prevádzkovateľ prenosovej sústavy, c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy, d) dodávateľ elektriny, e) odberateľ elektriny, f) organizátor krátkodobého trhu s elektrinou.

30.Podľa ustanovenia § 26 ods. 3, 5 a 9 Zákona č. 251/2012 Z.z.: (3) Zmluvou o pripojení do distribučnej sústavy sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy zabezpečiť v sústave kapacitu na pripojenie v zmluvne dohodnutej výške a po splnení obchodných podmienok a technických podmienok pripojiť k distribučnej sústave zariadenie žiadateľa na výrobu, distribúciu alebo odber elektriny a zabezpečiť dohodnutú kapacitu vo výške podľa zmluvy a žiadateľ sa zaväzuje uhradiť cenu za pripojenie. (5) Zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb. (9) Zmluvou o združenej dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať odberateľovi elektrinu vymedzenú množstvom a časovým priebehom výkonu, zabezpečiť distribúciu elektriny do odberného miesta odberateľa vrátane súvisiacich služieb a prevziať za odberateľa zodpovednosť za odchýlku a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu a za distribúciu elektriny a súvisiace služby.

31.Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 písmeno a) a b) Zákona č. 251/2012 Z.z., výrobca elektriny má právo pripojiť zariadenie na výrobu elektriny do sústavy, ak spĺňa technické a obchodné podmienky

pripojenia do sústavy; tým nie je dotknuté ustanovenie § 28 ods. 1 písm. h), uzatvoriť zmluvu o prístupe do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do sústavy.

32. Podľa ustanovenia § 27 ods. 2 písmeno a) Zákona č. 251/2012 Z.z., výrobca elektriny je povinný uzatvoriť zmluvu o pripojení do sústavy s prevádzkovateľom sústavy.

33. Podľa ustanovenia § 35 ods. 1 písmeno a), b) a c) Zákona č. 251/2012 Z.z., odberateľ elektriny má právo uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny s dodávateľom elektriny; odmietnutie uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny musí dodávateľ elektriny odôvodniť, uzatvoriť zmluvu o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak tieto služby nezabezpečil dodávateľ elektriny, na pripojenie do sústavy, ak odberné elektrické zariadenie odberateľa elektriny spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia; tým nie je dotknuté ustanovenie §11 ods. 13 až 15 a § 28 ods. 1 písm. h).

34. Podľa ustanovenia § 96 ods. 7 veta prvá a druhá, ods. 8 veta prvá a ods. 9 veta druhá zákona č. 251/2012 Z.z., Zmluvy uzatvorené podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti. Ustanovenia zmlúv uzatvorených podľa doterajších predpisov, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sú účastníci zmlúv povinní uviesť do súladu s týmto zákonom do 31. decembra 2012. Zmluvy uzatvorené medzi dodávateľmi elektriny a odberateľmi elektriny podľa doterajších predpisov, ktorých predmetom bolo zo strany dodávateľa elektriny zabezpečenie dodávky elektriny, ako aj prenosu elektriny alebo distribúcie elektriny a prevzatie zodpovednosti za odchýlku, sa považujú za zmluvy o združenej dodávke elektriny podľa tohto zákona. Zmluvy uzatvorené medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a iným účastníkom trhu s elektrinou podľa doterajších predpisov, ktorých predmetom bolo zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy zabezpečenie prístupu do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny, sa považujú za zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny podľa tohto zákona.

35. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon č. 309/2009 Z.z.), podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a podpora výroby elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou sa zabezpečuje prednostným pripojením zariadenia na výrobu elektriny 1) do regionálnej distribučnej sústavy, 4) prístupom do sústavy, 5) prenosom elektriny, distribúciou elektriny a dodávkou elektriny, 6) odberom elektriny prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené za cenu elektriny na straty, doplatkom, prevzatím zodpovednosti za odchýlku 8) prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy.

36. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 Zákona č. 309/2009 Z.z., výrobca elektriny, ktorý spĺňa podmienky na získanie podpory podľa § 3 (ďalej len "výrobca elektriny s právom na podporu"), má právo na prednostné pripojenie do distribučnej sústavy, prednostný prenos elektriny, prednostnú distribúciu elektriny a prednostnú dodávku elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny spĺňa technické podmienky prevádzkovateľa sústavy podľa osobitného predpisu 10) a neohrozí bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy; prednostný prenos elektriny sa nevzťahuje na prenos elektriny spojovacím vedením, 11) odber elektriny podľa § 3 ods. 1 písm. b) vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie alebo vysoko účinnoú kombinovanou výrobou, ktorú dodal za kalendárny mesiac alebo v prípade malého zdroja za kalendárny rok, prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy alebo subjektom povereným prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, na základe zmluvy o dodávke elektriny, doplatok podľa § 3 ods. 1 písm. c) na základe účtovného dokladu vystaveného prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy na skutočné množstvo elektriny vyrobenej za kalendárny mesiac alebo v prípade malého zdroja za kalendárny rok, z obnoviteľných zdrojov energie alebo elektriny vyrobenej vysoko účinnou kombinovanou výrobou, zníženej o technologickú vlastnú spotrebu elektriny, upravenej podľa § 3 ods. 4, aj v tom prípade, že si právo na odber elektriny podľa písmena b) neuplatňuje, odber elektriny prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené, za cenu elektriny na straty v období odo dňa uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky do konca kalendárneho roka, ak toto zariadenie uviedol do prevádzky v danom kalendárnom roku alebo do 31. marca, ak od roku uvedenia zariadenia na kombinovanú výrobu do prevádzky alebo od roku rekonštrukcie alebo modernizácie 9) technologickej časti takéhoto zariadenia uplynulo najviac 15 rokov.

37.Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Obchodný zákonník), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

38.Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

39.Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospach získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospach získaný z nepoctivých zdrojov.

40.Podľa ustanovenia § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

41.Podľa ustanovenia § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

42.Podľa ustanovenia § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak čas plnenia nie je v zmluve určený je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal.

43.Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka, dlžník je v omeškaní, ak nespĺní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

44.Podľa ustanovenia § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

45.Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe F. G. H. platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania s plnením peňažného záväzku.

46.Podľa ust. § 369c Obchodného zákonníka: (1) Omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, 369a a 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia. Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. (2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ.

47.Podľa ust. § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. výška paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 zákona je 40 eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania.

48.Podľa ust. § 37 Občianskeho zákonníka: (1) Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. (2) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný. (3) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

49.Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

50.Podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným.

51.Predmetom konania v prejednávanej veci je:

a) nárok žalobcu na vrátenie platieb za prístup do distribučnej sústavy žalovaného zaplatených žalobcom za fakturačné obdobia kalendárnych mesiacov v rokoch 2014, 2015 a 2016 spolu vo výške 44 187,96 EUR s príslušenstvom – úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 44 187,96 EUR od 18.10.2016 do zaplataenia,

b) nárok žalovaného voči žalobcovi na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 60 705,78 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 60 705,78 EUR od 12.05.2023 do zaplataenia a na zaplataenie paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- EUR.

52.Žalobca, hoci bol na pojednávanie dňa 24.10.2023 riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu.

53.Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 24.10.2023 navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie.

54.Podľa ust. § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

55.Podľa ust. § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

56.Podľa ust. § 277 CSP: (1) Ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať. (2) Ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. (3) Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

57.Podľa ust. § 278 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 ods. 1 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

58.Podľa ust. § 279 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

59.Podľa ust. § 281 CSP: (1) Ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. (2) Návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

60.Podľa ust. § 147 CSP: (1) Žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou. (2) Vzájomnou žalobou je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len ak navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca; inak súd posudzuje

taký prejav len ako prostriedok procesnej obrany žalovaného. (3) Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe. (4) Vzájomnú žalobu môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak nie sú splnené podmienky na spojenie vecí.

61. Žalobca bol na pojednávanie dňa 24.10.2023 riadne predvolaný, pričom na pojednávanie sa nedostavil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. V predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie.

62. Vo vzťahu k nároku podľa bodu 51. písm. a) odôvodnenia tohto rozsudku boli splnené podmienky podľa ust. § 278 CSP, preto súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu a žalobu zamietol.

63. Vo vzťahu k nároku podľa bodu 51. písm. b) odôvodnenia tohto rozsudku súd uvádza, že sa jedná o vzájomnú žalobu žalovaného proti žalobcovi, kde pôvodný žalobca vystupuje v postavení žalovaného a pôvodný žalovaný vystupuje v postavení žalobcu. V danom prípade boli splnené podmienky ustanovené v § 274 CSP, preto súd rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalobcu (v tomto prípade vystupujúcom na strane žalovaného) a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému istinu vo výške 60 705,78 EUR, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 60 705,78 EUR od 12.05.2023 do zaplatenia, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- EUR a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

64. Podľa ust. § 255 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

65. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

66. Podľa ust. § 262 CSP: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

67. Nakoľko žalovaný mal v konaní plný úspech, súd mu priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie iba z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia (§ 356 písm. b) CSP).

Odvolanie možno podať do 15 dní od jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Ak žalovaný (v danom prípade vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalobca) z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

Ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.